

₹ 10/-

జనరాజకీయం కోసం...

లోకసభా ప్రమేళం

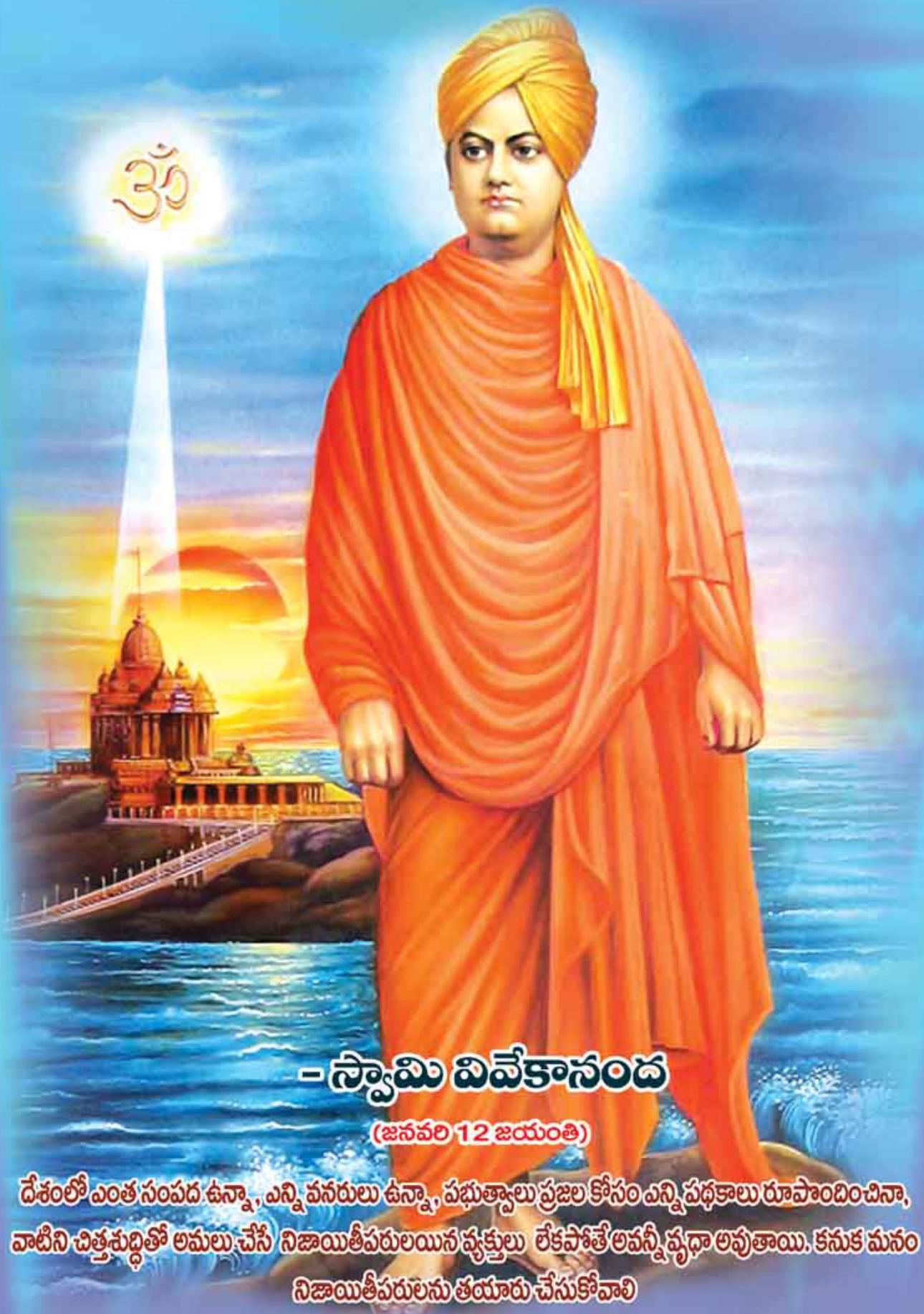
సంపుద్ధి-2

సంచిక - 1

పక్షపత్రిక

జనవరి 1-15, 2011

- స్వామి దివేకానంద

(జనవరి 12 జయంతి)

దేశంలో ఎంత సంపద ఉన్నా, ఎన్ని వనరులు ఉన్నా, పథుత్వాలు ప్రజల కోసం ఎన్ని పథకాలు రూపొందించినా,
వాటిని చిత్తపుర్ణితో అమలు చేసే నిజాయతీపరులయిన వ్యక్తులు లేకపోతే అవస్నేష్టాలపుతాయి. కనుక మనం
నిజాయతీపరులను తయారు చేసుకోవాలి

మనకు చాలా దగ్గరలో ఉన్న లేదా
అందుబాటులో వున్న కర్తవ్యాన్ని చక్కా
నిర్వహించడం వల్ల మనం బలశాలులం
అవుతాం ! ఇలా క్రమంగా బలాన్ని వృద్ధి
చేసుకుంటూ పోతే, సంఘానికి
ఉపయోగపడతాం

- స్వామి వివేకానంద

చట్టసభలున్నది చెర్చించేందుకే

స్థాభంప చేసేందుకు కాదు

ని
యంత్రాలున్న దేశాల్లో పైనిక పాలకులు, నియంతలు చట్టసభలకు
తాళాలేస్తుంటే, ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద ప్రజాస్వామ్యంగా పేరొందిన
భారతదేశంలో ఎన్నికెన ప్రభుత్వం, ప్రతిపక్ష రాజకీయ పార్టీలే చట్టసభల్లో
చర్చలు లేకుండా స్థంభింపచేస్తూ తాళాలు వేస్తున్నాయి. “చట్టసభ ప్రజల
అధికారానికి ప్రతీకగా ఉండే ప్రజాస్వామ్య మీరం. 23రోజుల
పాటు సభాకార్యక్రమాలు స్థంభించి లోకసభ శితాకాల
సమావేశాలు నిరవధికంగా వాయిదా పడిన తీరు పార్టీలకటీతంగా
ఆందోళనకరం. సమస్యలపై చర్చ నుంచి తప్పించుకునేందుకు
ప్రభుత్వం చట్టసభల సమావేశాలు జరివే రోజుల సంబ్యును
కుదిస్తుంటే, ప్రతిపక్షపార్టీలు కూడా సరైన వాదనల్ని లేవనెతే
సత్తా లేక వాకోట్లు, సభను స్థంభింపచేస్తూ ప్రజాస్వామ్యాన్ని
అపవోస్యం చేస్తున్నాయి. ప్రజాస్వామ్యంలో చట్టసభల్లు
స్థంభింపచేస్తే నష్టపోయేది ప్రతిపక్షాలు, ప్రజలే. దేశంలో, రాష్ట్రంలో
పాలక, ప్రతిపక్షాలు ఏవైనా... ప్రజలకు ప్రాతినిధ్యం వహించటం,
చట్టాలను చేయటం, సమస్యలపై నిర్మాణాత్మకంగా చర్చించటం
అనే అసలైన బాధ్యతల్ని వదిలేసి వీధుల్లో జరిగే అన్నిరకాల
ఆందోళనలకూ ఇప్పుడు చట్టసభలనే కేంద్రంగా చేసుకోవటం
దురదృష్టప్రకరం.

2-జీ సైక్రిట్ కుంభకోణం వల్ల దేశం నష్టపోయిన వేలకోట్లు
రూపొయిలను ఎలా తిరిగి తీసుకురావాలి, మళ్ళీ అలాంటి అవినీతి
కలాపాలు జరగకుండా ఎలాంటి చర్చలు తీసుకోవాలి అనే
కీలకమైన చర్చను వదిలేసి కేవలం జీవీసి అనే పైపై డిమాండ్
చుట్టూ అటు ప్రభుత్వం, ఇటు ప్రతిపక్షాలు లోకసభను స్థంభింప
చేయటం స్విర్థ రాజకీయ క్రీడలో భాగమే. గతంలో కుంభకోణాలపై జీవీసిలు
వేసినా దేశంలో అవినీతి అగలేదు. జీవీసి ప్రధాన పరిష్కారం కాదని తెలిసినా
పార్టీలు ఆ అంశం చుట్టూనే చర్చను తిప్పటం ఆర్థరహితం. ప్రభుత్వం సరిగా
స్పందించకపోతే ప్రతిపక్షాలు బైట మరోరూపంలో తమ ఆందోళనాకార్యక్రమాల్ని
కొనసాగించి ఉండాల్సింది. రాజ్యాంగంలో వేర్కొన్నారు కాబట్టి తప్పదు అన్నట్టు
చట్టసభల్లు అసలే మొక్కుబడిగా నిర్వహిస్తున్న ప్రభుత్వం... ఈ సాకుతో
వ్యవసాయ సంక్లోభం సహ కీలక సమస్యల్ని గాలికొదిలేసి సభాకార్యక్రమాల
నుంచి తప్పించుకుంది. వారస్త్వ దోషిడే వ్యాపారంగా మారిన రాజకీయాల
పట్ల ఇప్పటికే ఏమ్ముభావంతో ఉన్న ప్రజలు చట్టసభల పట్ల కూడా గౌరవాన్ని
కోల్పేతే ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ ఉనికికే ప్రమాదం ఏర్పడుతుంది. □

ఓ
ఎ
ర
క్క
య
ఓ

లిఖప లిపేజీల్లు...

క్రైతును స్వేచ్ఛగా అమ్ముకోసిప్పాండి.....	5
పాటీ రాష్ట్ర కార్యవగ్ర సమావేశం.....	7
అవినీతి అప్పం.....	9
అవినీతి వ్యతిరేక ప్రచారోద్యమం.....	10
నరకాలుగా మారుతున్న నగరాలు.....	11
సూక్ష్మభూయిశాలు.....	14
మనకి ఎంత విధ్యుత్త కావాలి.....	15
రంగా మారిన ధాణ్యం కొనుగోలు చేయాలి....	21
హింసను ప్రొత్తుకొన్నే నష్టపోయే ఉద్యమాలే..	21
అవినీతి ప్రారంభాదాం.....	22
సంజీవసి.....	23
క్రైతు సమస్యలపై దీర్ఘకాల పోరాటం.....	24
యువతులోనే అవినీతి అంతం.....	25
పూర్నమైకంత్రం.....	26
యువత - భవిత - చట్టాలు.....	27
పట్టాంశం యుసిటీగా యువతులు.....	28
యుత్త ఫర్ బెట్ ఇండియా.....	28
రాజకీయ కేంద్రజందువు లోకసత్తా ఎజెండా..	29
విద్యాలిసుత్తా భవిష్యత్ కార్యాచరణ.....	31
జల్లల సమాచారం.....	32

నిద్రపోదు కలగన్నాను.. బతుకంతా సుందరమని ! మేలుకొని కలగన్నాను... బతుకు ఓ పెద్ద బాధ్యతని

- ఇ. ఎన్. హుంర్

లోక్ససత్తా ట్రైమ్స్ - కొత్త రాజకీయ పత్రపత్రిక

జనవరి 1-15, 2011 సంపుటి - 2 సంచిక - 1

ప్రధాన సంపాదకులు : డా. జయప్రకాష్ నారాయణ్

సంపాదకవర్గం : జి. రాబారెడ్డి

సి.పాచ. మాధవరావు

గరిమెళ్ళి నారాయణ

కె.వి. కుటుంబరావు

వర్మింగ్ ఎడిటర్ : కొంగర గంగాధర రావు

ప్రచురణ కర్త : డా. జయప్రకాష్ నారాయణ్

ఫోన్ నం. బి 504, పాపాకోర్సు, సౌమయిగుడ, హైదరాబాద్ - 500 082

ముద్రణ : కలాటోతి ప్రాసెన్ ప్రై. లి., 1-1-60/5, అర్టిఫిషిల్ క్రాన్సోషన్, హైదరాబాద్

ఫోన్ నెంబర్ 100, హైదరాబాద్ - 500 004

స్వాదన

తల్లి సీకిఱి తగ్ను !!

హైదరాబాద్ మర్కెట్‌పేట ప్రభుత్వ ఏరియా అసుపత్రి. ఆయా. ఇద్దరు జడ్డలు. ఇద్దరు తల్లులు. తల్లులిద్దరు పోట్లాడుకుంటున్నారు. ఒ జడ్డ నాదంటే నాదని. మరో జడ్డని ఇద్దరు తల్లులు నాది కాదంటున్నారు. కారణం నాదంటే నాదని పోట్లాడుకుంటున్న జడ్డ మగజడ్డ. నాది కాదంటే నాది కాదంటున్న జడ్డ అడజడ్డ. తప్ప ఆయాదే. మగజడ్డ పుట్టిన తల్లికి తెలుసు. అంతకు మందే తనకు మగజడ్డ పుట్టిందని చెప్పారు. తీరా అడజడ్డని తీసుకుప్పి ఇచ్చేసలికి అమె పోట్లాడుతోంచి. అడజడ్డ పుట్టిన తల్లికి తెలియదు. కాని మగజడ్డను తెచ్చిచ్చి తరువాత ఈ జడ్డ సీబడ్డ కాదంటే అమె పోట్లాడుతోంచి. వెరసి ఇద్దరు తల్లులకు అడజడ్డ అక్కరలేదు.

ఇంక్కడ వాళ్ళ మా జడ్డెందో తేల్మని పోట్లాడుకోపుట్టేదు. మగ జడ్డ మా జడ్డ అంటే మా జడ్డ అని పోట్లాడుకుంటున్నారు. అడజడ్డ మాది కాదంటే మాదికాదు పొమ్మంటున్నారు. వాలి వాలి కుటుంబ సభ్యులు వాలికి తగ్నాసుగా బలలోకి బిగారు. ఇచ్చి మనం ఎంతో ఎదిగామనుకుంటున్న ఆధునిక భారతంలో 2010 డిసెంబరు 16 నాటి ఘటన.

సమాజంలో ఇంకా ఎందుకీ విషట్ట. తల్లులు అడవారై కూడా ఎందుకు అడపిల్లలను వద్దునుకుంటున్నారు? ఎన్నాళ్ళే అరాచకం? అడపిల్ల ప్రతి ఇంటి మహిలల్కీగా భావించే రీజు ఎప్పటికి వస్తుంది?

మీరూ రాయండి : లోక్ససత్తా ట్రైమ్స్ మీ పత్రిక. పత్రికలో మీకు నచ్చినవి, నచ్చనిచీ, కోరుకుంటున్నవీ... ఏప్పో మాకు ప్రతినెలా 5వ, 20వ తేదీల్లోగా తెలియజేయండి. కొత్త రాజకీయానికి ప్రజల్లి కేంద్రించువుగా తీవ్రిద్దిదేందుకు ఈ పత్రికను ఉపయోగించుకోండి.

రచనలు పంపండి

'లోక్ససత్తా ట్రైమ్స్' పత్రపత్రిక ఎటువంటి భావజాలంతో వెలువడుతుందో మీ అందరికీ తెలుసు, ఇందుకు అనుగుణమైన రచనల్ని ఎవరైనా నేరుగా పత్రిక చిరునామాకు పంపమ్మ.

లోక్ససత్తా ప్రకటన రేట్లు

	బ్లాక్ & వైట్	కలర్
1/8 పేజీ (వి కార్డు)	రూ॥ 1000	రూ॥ 1500
1/4 పేజీ	రూ॥ 2000	రూ॥ 3000
సగం పేజీ	రూ॥ 4000	రూ॥ 6000
శూర్టి పేజీ	రూ॥ 8000	రూ॥ 12000
సెంటిల్ ప్రైస్	రూ॥ 12000	రూ॥ 18000
బ్రౌన్ పేజి	-	రూ॥ 20,000
ప్రాంతీ ఎన్స్ప్రైస్	-	రూ॥ 15000
బ్యాక్ ఎన్స్ప్రైస్	-	రూ॥ 12000

- ప్రకటన రుసుము Loksatta Times పేరిట హైదరాబాద్లో చెల్లుబాటు అయ్యే విధంగా చెక్/డిడి రూపంలో పంపగలరు.
- రయచేసి మీ ప్రకటనలు ప్రతినెలా 5వ, 20వ తేదీల్లోగా పంపించగలరు.
- ప్రకటన రుసుము ముందుగానే చెల్లించగలరు

మీ ఫీడ్బాక్ పంపవలసిన చిరునామా

ఎడిటర్, లోక్ససత్తా ట్రైమ్స్,
ఇం. నం. 5-10-180/ఎంపి, బ్యాంక్లోస్
పాల్ఫోర్మ రోడ్, హైదరాబాద్ - 500 004
ఫోన్: 040-2323 1818
loksattatimeslsp@gmail.com

లోక్ససత్తా ట్రైమ్స్ చందా వివరాలు

జన రాజకీయ వాళ్ళి 'లోక్ససత్తా ట్రైమ్స్' పత్రిక చందాదారులుగా చేరండి... చేర్చించండి. లోక్ససత్తా ట్రైమ్స్ అభిమానులకు, పాట్లి సభ్యులకు ఎప్పటిక్కుపు తొఱ సమాచారాన్ని అందిస్తుంది మీ దగ్గరలోనీ లోక్ససత్తా పాట్లి జిల్లా కార్యాలయాలను గాని, హైదరాబాద్లోని పాట్లి కేంద్ర కార్యాలయాన్ని గాని సంప్రదించగలరు.
ఫోన్: 040-2323 1818.

చందా రుసుము "లోక్ససత్తా ట్రైమ్స్" ఎకొంట్ నం: 62007167836 ఎన్.బి.పాచ., పంజాగుట్ట బ్యాంక్, హైదరాబాద్ పేరిల అన్లైన్ క్రెడిట్ చేసి వివరాలను ఇ- మెయిల్ చెయ్యమ్మ.

విడి ప్రతి : రు. 10
ఏడాది చందా : రు. 200
మూడెళ్ళ చందా : రు. 500

బుక్ & కవర్ డిజైన్ : సునీత అరమిల్లి
డి.ఎపి.ఎస్ : టి.ఐ.ఐ.తి
ఫాటోలు : ఎన్.సంజీవ్ కుమార్

రైతును స్వచ్ఛగా అమ్మకర్నివ్యండి

వ్యవసాయాత్మకుల్ని దైతు ప్రపంచంలో డిమాండ్ ఉన్నచీట స్వచ్ఛగా అమ్మకోనివ్యండి లేదా ఆ ధర మీరే ఇవ్వండి
రాష్ట్ర కేంద్రప్రభుత్వాలకు తేలిచెప్పిన జేపీ రైతుల్ని దెబ్బతీనే ప్రభుత్వాల పతనం తప్పదని పోచులకు

రైతుల సమస్యలపై ఆసెంబ్లీలో జరిగిన చర్చలో జయప్రకాష్ నారాయణ పాల్గొంటూ, కేంద్రంలో, రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వాలు గత కొన్నెళ్ళగా అనునరించిన విధానాల వల్ల రైతులు నాశనమయ్యారని, వనిగట్టుకుని ప్రభుత్వాలు వ్యవసాయాన్ని దెబ్బతీశాయని స్వప్షంచే శారు. జేపీ ప్రసంగంలోని ముఖ్యాంశాలు...

“అంతర్జాతీయ మార్కెట్కు వ్యవసాయాత్మకుల్ని ఎగుమతుల్ని నిపేధించటం లేదా పరిమితం చేయటం ద్వారా రాష్ట్రంలో, దేశంలో రైతుల్ని నాశనం చేయవద్దు. ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్థ (డబ్బులీఫో) లో చేరేటప్పుడు పార్లమెంటుకు ఇచ్చిన అధికారిక హామీని ఉల్లంఘించవద్దు.

రాష్ట్రప్రభుత్వం తన గొయ్యి తాను తీసుకోవాలనుకుంటేనే రైతుల్ని, కౌలుదారుల్ని విస్మరించగలదు. అంధ్రప్రదేశ్‌లో 1కోటి 20లక్షలమంది రైతులు, 60లక్షలమంది కౌలుదారులు ఉన్నారు. వారిలో కనీసం 3.6కోట్ల మంది బిటర్లుగా ఉంటారు. కులన్ని, పంటను, ప్రాంతాన్ని, పార్టీల్ని అధిగమించి వారంతా ఏకవైతే కేవలం 24గంటల్లో వ్యవసాయ విధానాలు రైతుకు లాభసాటిగా, దేశ ఆర్థికాభివృద్ధికి దోహదం చేసేలా మారిపోతాయి.

ప్రపంచవ్యాప్తంగా పత్రి ఉత్పత్తి తగ్గటం వల్ల భారతీయ రైతులకు ఎగుమతుల వల్ల మంచి ధర వచ్చే అవకాశమున్న తరుణంలో పత్రి ఎగుమతుల్ని నిలుపుచే యాలని, ధరల్ని తగ్గించాలని తమిళనాడు ముఖ్యమంత్రి కేంద్రానికి లేఖ రాసి ఒత్తిడి తేవటాన్ని నిర్దిష్ట సాక్షంగా ప్రస్తుతిన్నా పత్రి ఎగుమతుల్ని నిలిపివేయటం వల్ల నష్టపోయే పరిస్థితిలో ఉన్న పత్రి రైతును అదుకునేందుకు పత్రిని ఎక్కువగా ఉత్పత్తి చేసే అంధ్రప్రదేశ్, కర్ణాటక, మహారాష్ట్ర, గుజరాత్కు చెందిన పార్లమెంటు సభ్యులు ఏకవై పోరాడాల్సంది. అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో పత్రికున్న రూ.8,000 మన పత్రి రైతుకు కూడా ఇవ్వాలిందే. “రైతును అంతర్జాతీయ మార్కెట్కు ఎగుమతి చేసుకుని లాభం తెచ్చుకోనివ్యండి. ఎగుమతులు వద్దంటే మీరే అంతర్జాతీయ మార్కెట్ ధరను చెల్లించి పత్రిని కొనుగోలు చేయండి”.

క్వింటాలు ధాన్యం ఉత్పత్తికి సుమారు రూ. 1281 ఖర్చువుతుందని సిఎసీపీ (కమిషన్ ఫర్ అగ్రికల్చరల్ కాస్ట్ అండ్ ప్రొడక్షన్స్)కి ఇచ్చిన నివేదికలో ప్రభుత్వమే స్వయంగా పేర్కొంది. అందువల్ల ధాన్యానికి ఇప్పుడిస్తున్న మద్దతుధర ఐ.ఎ.ఎ.ఎ.పి.కి

తప్పనిసరిగా రూ.500 కలిపి కొత్త మద్దతు ధరను ప్రకటించాలి. బాస్క్యూటీర బియ్యానికి అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో భారీ డిమాండ్ ఉన్న ఎగుమతుల్ని నిపేధించటం ద్వారా రైతులకు మంచి ధర రాకుండా భారత ప్రభుత్వం దెబ్బతీస్తోంది. అంధ్రప్రదేశ్‌లో జీపీటీ 5204కు విదేశాల్లో విపరీత గిరాకీ ఉన్నా, మన వద్ద నిల్వలు పెద్దవెత్తున ఉన్నా గత మాడేట్లుగా ఎగుమతుల్ని చేయసియకుండా రాష్ట్రప్రభుత్వం రైతుల్ని తీప్రంగా దెబ్బతీసింది. రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వమే బలవంతంగా పామాయిల్ పంటను రైతుల చేత వేయించి ఇప్పుడు విదేశాల నుంచి ఎటువంటి నుంకం లేకుండా దిగుమతి చేసుకోవటమేకాకుండా ఉన్నకు రూ. 16,000 సబ్మిటీ కూడా ఇప్పటంతో మన రాష్ట్రంలో పామాయిల్ రైతులు ధర కోల్పోయి తీప్రంగా నష్టపోయారు. భూమి విలువ కాకుండా లక్షన్నర విలువ చేసే పంటను రూ. 25,000 చెలించి మరీ తెగనరుకుంటున్నారు. భారత రైతుల బలిచేస్తూ విదేశాల్లోని పామాయిల్ రైతుల ప్రయోజనాలను కాపాడాలనుకుంటున్నారా? పామాయిల్ రైతులకు ఇవ్వాలిస్ రూ. 60కోట్ల రాయితీ బకాయిల్ని పెంటనే విడుదల చేయాలి. పామాయిల్ దిగుమతులపై కనీసం 10శాతం నుంకం విధించి ఆ డబ్బును రైతులకు పంచాలి.

ఫంగేషియన్ చేప విషయంలో కూడా అలాగే చేస్తూ మన మత్తుకారులకు ధర రాకుండా వియత్తాం, బంగ్లాదేశ్ వారికి లాభం చేకూరుస్తున్నారు. రైతులు తీవ్ర కూలీసిబ్బంది కొరతను ఎదుర్కొంటున్న తరుణంలో జాతీయ ఉపాధి హామీ పథకాన్ని అమలు చేస్తుండటం తప్ప. అవసరాన్ని బట్టి ప్రతి పంటకూ కొన్ని రోజుల్ని ఉపాధి హామీ పథకంలో కేటాయించి, ఆ పథకాన్ని వ్యవసాయంతో అనుసంధానించి రైతుల్ని ఆదుకోవాలి. వ్యవసాయదారుల్లో కౌలురైతులు, రైతులు, రైతు కూలీల మద్ద పెద్దగా భేదం లేదు. అందువల్ల ఆ పథకాన్ని వ్యవసాయానికి అమలు చేయటం వల్ల పేదరికం తొలగి గ్రామీణ ప్రాంతాలు బాగుపడతాయి.

వ్యవసాయంలో తక్కుడు, దీర్ఘకాలిక చర్చలు కేవలం రైతుకు కాకుండా గ్రామీణ ఆర్థికవ్యవస్థను బాగుచేసేందుకు అత్యవసరం. వ్యవసాయం, అనుబంధ కార్బూకలాపాల్గో ఉన్న వారి (జనాభాలో 65శాతం) తలసరి ఆదాయం రూ. 15,000 ఉంటే, వ్యవసాయేతర రంగాల్లో ఉన్న 35శాతం ఆదాయం రూ. 105,000 ఉంది. ఇవే విధానాలను కొనసాగిస్తే ఇప్పుడు ఏడురెట్లుగా ఉన్న ఆ అంతరం 2020 నాటికి 15రెట్లుకు పెరుగుతుంది. అటువంటి

తీవ్రస్థాయి అంతరం వల్ల సామాజిక కల్గొలం, రాజకీయ ఆస్తిరత, ఆర్థిక మాంద్యం తలెత్తుతాయి. ఆర్థికవ్యవస్థలోని ఇతర రంగాలకు భిన్నంగా వ్యవసాయంపై ప్రభుత్వం తన భల్లాకపు సంకెళని కొనసాగిన్నండటం వల్ల మందగమనంతో సాగుతూ రైతులు తీవ్రంగా నష్టపోతున్నారు.

రైతు ఉత్సత్తులకు లాభసాబి ధరను ఇవ్వటం ద్వారా మాత్రమే రైతు జీవితాల్ని ప్రభుత్వం బాగుచేయగలదు. వ్యవసాయాత్మత్తులకు ధరలు పెంచటం వల్ల ఈ దేశంలో ఒక్కరు కూడా ఆత్మహత్య చేసుకోలేదు. అదే సరైన ధర రాక దేశవ్యాప్తంగా గత పద్ధత్లలో మూడు లక్షలమంది రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారు. ప్రభుత్వాల తీరు వల్ల గ్రామాలు పల్కాడులవటూ ప్రజలు పొట్ట చేతపట్టుకుని పట్టణాలకు వలస వస్తున్నారు. “శాసనసభ్యుల్లో ఎంతమంచి వ్యవసాయం చేస్తున్నారు? తమ పిల్లల్ని వ్యవసాయం చేసేందుకు ప్రోత్సహిస్తారా?”.

30శాతం దెబ్బతిన్నా కొనుగోలు చేయాలి... ఉప్పుడు జయ్యం ఎగుమతులకు వెంటనే ఏర్పాట్లు చేయాలి

ఆసాధారణ, భారీ వర్షాల వల్ల ప్రస్తుత ఖరీఫ్ కాలంలో రాష్ట్రంలో దాదాపు అన్ని పంటలకూ నష్టం వచ్చింది. 2003లో చేసినట్టు 30శాతం వరకూ దెబ్బతిన్న ధాన్యాన్ని కొనుగోలు చేసేందుకు ప్రభుత్వం నిబంధనల్ని సడలింపచేయాలి. అలా కొనుగోలు చేసిన ధాన్యాన్ని ఎఫ్.సి.బ వేలం వేస్తే లాభం వచ్చింది తప్ప నష్టం రాలేదు. టన్ను ఆహారధాన్యం నిల్వకు ఏటా రూ.3700 ఖర్చు చేస్తున్న ఎఫ్.సి.బకి ప్రస్తుతం తడిసిన ధాన్యం కొనుగోలు వల్ల ఎటువంటి నష్టం రాదు. ధాన్యం, బియ్యంపై వివిధ పస్సులు, సుంకాల ద్వారా దాదాపు రూ.1500కోట్ల వసూలు చేస్తున్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వం... ధాన్యం క్రీంటాలకు కనీసం రూ.200 బోనస్ ను ప్రకటించాలి. చెరకు సలహాధరను వెంటనే ప్రకటించాలి. రభీకి కావలసిన తేమ నేలలో ఉన్నందున హెక్టారుకు రూ.10,000 ఇన్విట్ సబ్సిడీ ఇవ్వాలి. రైతుల ప్రయోజనాలకు ఇబ్బందిలేకుండానే కొలురైతు చట్టాన్ని సవరించి కొలుదారులకు కూడా రుణాలు, సబ్సిడీలు, పంట ఇన్సురెన్స్ తదితరాలు అందేలా చూడాలి.

రైతుల అందోళనలతో చాలా ఏళ్ళ తర్వాత ధాన్యం, బియ్యం ఎగుమతులపై దేశీయంగా నిషేధాన్ని ఎత్తిపేస్తూ రాష్ట్రప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని నీళ్ళు కారుస్తూ మళ్ళీ ఆ స్వేచ్ఛాపాణిజ్యంపై పోరసరఫరాల శాఖ 1.5లక్ష టన్నుల సీలింగ్ విధించి, డిసెంబర్ 31వరకూ గడువు పెట్టింది. రైతు తన ఉత్సత్తులను అంతర్జాతీయ మార్కెట్లోకి సైతం ఎగుమతులు చేసుకునేందుకు శాశ్వత ఏర్పాటు

ఉండాలి. ప్రపంచ మార్కెట్లో భారీ ధర ఉన్న బీపీటీ బియ్యాన్ని ఎగుమతి చేసేందుకు వెంటనే భారత ప్రభుత్వం అనుమతినివ్వాలి. రాష్ట్రంలో తడిసిన ధాన్యాన్ని ఉప్పుడు బియ్యంగా డిమాండ్ ఉన్న దక్కిణాప్రికా, పశ్చిమాప్రికా దేశాలకు, బంగార్ దేశకు ఎగుమతి చేసేందుకు చర్యలు చేపట్టాలి. ఉప్పుడు బియ్యం గోదాముల్లో మూలగుతున్నా పట్టించుకోకుండా ఎగుమతులపై మనం నిషేధం విధించటం వల్ల మన మార్కెట్ను ఆగ్నేయాసియా దేశాలు కొన్ని కొట్టేస్తున్నాయి. తిరిగి ఆ ఆధిపత్యాన్ని నిలబెట్టుకోవాలి. మార్కెట్ యార్డుల్లో, ముఖ్యంగా తెలంగాణ ప్రాంతంలో ప్రభుత్వం ఇచ్చే కనీస ధరకే ఉత్సత్తుల్ని అమ్ముకునేందుకు వచ్చిన రైతులు రోజుల తరబడి ఎదురుచూసే పరిస్థితి ఉంది. ప్రభుత్వం రైతుల నుంచి వసూలు చేస్తున్న మార్కెట్ సెస్సుతోనే యార్డుల్లో మరుగుదొడ్డు, ప్రహరిగోదలు కట్టించాలి. డైయర్లు, వే మిషన్సు ఏర్పాటు చేయాలి.

కృష్ణ నదికి గత ఏడాది 25లక్షల కూడాసెక్కుల మేర వరద వచ్చినా ప్రభుత్వం ఇప్పటికే కరకట్ల బలోపేతానికి నిర్దిష్టపర్యలు చేపట్టలేదు. గతంలో ప్రధానమంత్రికి వినతిపత్రం ఇవ్వటంతో స్పందించిన కేంద్రప్రభుత్వం కరకట్ల బలోపేతానికి రాష్ట్రం నుంచి నిర్దిష్ట ప్రతిపాదనలు వస్తే తగిన నిధుల్ని ఇస్తానని లిఫితపూర్వక హమీనిచ్చింది. ఆ విషయాన్ని ఆగ్స్టులోనే ముఖ్యమంత్రికి తెలిపినా ఇంతవరకు అతీగతిలేదు. ఇప్పుడు 15లక్షల కూడాసెక్కులను తట్టుకునేలా కరకట్ల ల నిర్మాణానికి ప్రయత్నిస్తామంటూ ప్రతిపాదనలు సిద్ధు చేస్తున్నారు. తట్టుడు మట్టి తీయకుండా, దోసెడు నీరు తేకుండా కేవలం ప్రాజెక్టు డిజెన్ కోసమే రూ.1000కోట్లు అప్పసంగా ఇచ్చేసిన ప్రభుత్వం వెలగబెడుతున్న మరో నిర్మాకమిది. కరకట్ల విషయంలో సరైన చర్యలు చేపట్టుకపోతే కర్మాలు, మహాబాబునగర్, నల్గొండ, కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాల్ని రైతులకు, గ్రామాలకు ప్రమాదం ఎప్పుడూ పొంచిఉంటుంది.

రైతును కాకుండా గ్రామాన్ని యూనిట్గా తీసుకుని పంట ఇన్సురెన్స్ నీ అమలుచేయటంలోని హౌతుబద్ధత ఏమిటి? వేరుసెనగ పంట తీవ్రంగా నష్టపోయిన అనంతపురం జిల్లాలోని సుమారు 300 గ్రామాల రైతులు దీనివల్ల నష్టపోయారు. కార్డ్ కు, మనుషులకు వ్యక్తి యూనిట్గా ఇన్సురెన్స్ ని కంపెనీలు ఇస్తున్నపుడు రైతుల విషయంలో ఎందుకిలా జరుగుతోంది? బ్యాంకు రుణం తీసుకున్నవారందరి వద్ద పంట ఇన్సురెన్స్ ని బిలపంతంగా కూడా వసూలుచేస్తున్న బ్యాంకులు ఆ ప్రీమియంను ఇన్సురెన్స్ కంపెనీలకు కట్టుకపోయిన సందర్భాలు కూడా అనేకం ఉన్నపుడు ఆ నిబంధనలోని జెచిత్యమేమిటి?” □

- తాము మంచిగా వుంటూ ఇతరులకింత ఉపకారం చేయాలనుకునే వాలికి నీవంతు సహకారం అందించు
- మీ గొరవ మర్యాదలు పెరగాలంటే మంచి గుణాలన్న వాలి సాంగత్యాన్ని పెంచుకోండి
- చెడు సహవాసం చేయడం కంటే, ఒంటలిగా ఉండటమే మంచిబి

- స్వామి వివేకానంద

లోకసభා పార్టీ

రాష్ట్ర కార్యవర్గ సమావేశం 2010 డిసెంబరు 18-19

లో

క్ససత్తా పార్టీని బలోపేతం చెయ్యడానికి గత మూడు నాలుగు నెలలుగా గట్టి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాం. మనం చిన్న లక్ష్యాలు పెట్టుకున్న వాటిని పరిపూర్ణి చెయ్యడంలో అంతరాలు కనిపిస్తున్నాయి. మాటలకీ చేతలకీ మధ్య కొంత అగాధం కనిపిస్తున్నది. ఒక రాజకీయ పార్టీగా మనం నిలదొక్కుకోవాలంటే దినిని అధిగమించి తీరాలి.

పార్టీని బలోపేతం చెయ్యడానికి మనం రూపొందించుకున్న వ్యాహంలో ఈ క్రింది అంశాలు కీలకమైనవిగా గుర్తించాం.

1. వివిధ తరగతుల సమస్యలపై ఉద్యమాలు

ప్రజలను సమూహాలుగా కదిలించడం అన్నది రాజకీయాలలో అత్యంత ముఖ్యమైనది. ప్రజలు తమ సమస్యల చుట్టూ ఏకం అపుతారు. దానికి మంచి పరిపూర్ణాలను జత చేస్తే అది సమూహాలను కదిలిస్తుంది. ఎజెండాతో ప్రారంభించకుండా సమస్యలతో ప్రారంభించడం దానికి ఎజెండాని జతపర్చడం మనం అలవర్పుకోవాలి.

■ పట్టణ ప్రాంతాలలో మధ్యతరగతి వర్గాలలో పార్టీకి మంచి ఆదరణ వుంది. అలాగే పట్టణాలలో పోరాజీవనం అధ్వాన్యంగా వుంది. మునిపల్ స్థాయిలో, వార్డుస్థాయిలో అన్నీ సమస్యలే. మెరుగైన పోరా జీవనానికి ఈ సమస్యల ఆధారంగా కార్యకలాపాలను రూపొందించుకోవాలి. ఈ కార్యాచరణ ద్వారానే పట్టణాలలో మన ప్రభావాన్ని పెంచుకోగలం. వార్డు స్థాయిలో కార్యకలాపాల ద్వారా మధ్యతరగతితో పాటు పేదలను సమికరించగలుగుతాం. ఒక బలమైన శక్తిగా ఎదుగుతాం.

■ గ్రామాలలో రైతులు, కోలుదార్లు సమస్యలు అతి ముఖ్యమైన అంశాలుగా ముందుకొచ్చాయి. రాజకీయాలకు అతీతంగా రైతులను సమికరించాలని తలపెట్టిన యాత్రలకు మంచి స్వందన వుంది. రాజకీయ పార్టీలు రైతుల సమస్యలను తాత్కాలిక ప్రయోజనాలకు వినియోగించుకుంటున్నాయే తప్ప దీర్ఘకాలిక ప్రయోజనాల కోసం ఉద్యమాలు రూపొందించేకపోతున్నాయి. ఇక్కడ మన కార్యకలాపాలకి ఎంతో అవకాశం వుంది. స్వతంత్ర రైతు సంఘాల నిర్మాణం ద్వారా దీర్ఘకాలికంగా వ్యవసాయాన్ని లాభసాచి చేసే ఉద్యమాన్ని మనం నిర్మించాలి.

■ మన అనుబంధ ప్రజాసంఘాలు విద్యార్థిసత్తా - యువసత్తా - మహిళాసత్తా-నర్యజన సత్తాలు ఆయా తరగతుల సమస్యలపై కార్యకలాపాలను రూపొందించుకుని నిర్దిష్టంగా

వారిని సమీకరించే ప్రయత్నాలు ప్రారంభించాలి.

లోకసభా పార్టీకి కొత్త రక్తం ఈ ఉద్యమాల ద్వారానే లభిస్తుంది. ప్రతి కార్యక్రమంలో వచ్చిన కొత్త వారిని వివిధ స్థాయిలలో ఇముడ్చుకోవడం, వచ్చిన అదనపు శక్తితో కార్యకలాపాలను విస్తృతపర్చుకోవడం అన్నది ఈ కార్యకలాపాలలో మనం గుర్తుంచుకోవలసిన ముఖ్య అంశం.

2. పార్టీ స్థావరాల నిర్మాణం

ప్రస్తుతం మనం రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా అన్ని నియోజకవర్గాలలో, పట్టణాలలో పార్టీ నిర్మాణానికి అవకాశాలన్నా మన పరిమిత శక్తికి ఉద్యమరూపం ఇవ్వాలంటే కొన్ని నిర్దిష్ట ప్రాంతాలను ఎంచుకుని వాటిని స్థావరాలుగా నిర్మించుకోవాలి. ఎంపిక చేసిన పట్టణాలలో కూడా కొన్ని వార్డుల మీద కేంద్రికరించాలి. అలాగే నియోజక వర్గాలలో కొన్ని మండలాలను ఎంపిక చేసుకుని గ్రామస్థాయిలో స్థావరాలను రూపొందించుకోవాలి. ఒక వార్డులో, ఒక గ్రామంలో పార్టీ స్థావరం అంటే తగిన సంఖ్యలో సభ్యులతో సజీవంగా పనిచేసే పార్టీశాఖ వుండాలి. అది స్థానిక సమస్యలపై ప్రజల్ని సమీకరించే శక్తి కలిగి వుండాలి. అక్కడ జరిగే స్థానిక ఎన్నికలలో ఫలితాలు, విజయాలు సాధించగలిగేదిగా వుండాలి. వచ్చే మునిపల్ పంచాయితీ ఎన్నికలలో ఈ వార్డులు, గ్రామాలలో కొన్నిలర్నగా, ఎం.పి.బి.సి.లగా సర్వంచులుగా బలమైన పోటీ ఇచ్చేవిగా, కొన్ని విజయాలు సాధించేవిగా వుండాలి. అలాంటి ప్రజాపునాది గల పార్టీ స్థావరాలను వార్డుస్థాయిలో, గ్రామస్థాయిలో నిర్మించాలి. అప్పుడే మన ప్రజాసమీకరణ శక్తి పెరుగుతుంది. రాజకీయ పార్టీగా గుర్తింపు లభిస్తుంది. విజయాల దిగుప్ప పార్టీ అడుగులు వేస్తుంది.

3. పార్టీని స్వయం పోషకం చెయ్యాలి

సమస్యలపై ప్రజల్ని సమీకరించడానికి, పార్టీ స్థావరాల నిర్మాణానికి ఆర్థిక వసరులు అవసరం. ఎక్కడిక్కడ పార్టీ స్వయం పోషకం చెయ్యాలి. పై నుండి సహాయం వుంటే కార్యక్రమాలు, లేకపోతే విరామం అన్న పథ్థతికి స్ఫుర్తి చెప్పాలి. ఎంపిక చేసిన పట్టణాలలో, మండలాలలో పార్టీ ఆఫీసుల నిర్వహణ, పూర్తికాలం పనిచేసే కార్యకర్తల ఏర్పాటు, సభలు సమావేశాలు, పర్యటనలు, కరప్రతాలు వ్యవాయాలకు స్థానికంగా ఆర్థిక వసరులు సమకూర్చుకోవాలి. మన పార్టీకి ప్రజల్లో అదరణ వుంది. ఆర్థికంగా సహాయం అందించేవారున్నారు. కానీ ఒక వారం రోజుల పాటు పట్టుదలగా నిధులు వసుళ్ళు చేసుకునే స్థితి లేదు.

4. పార్టీ సభ్యులు, కార్యకర్తలకు నిరంతర శిక్షణ అవసరం. అలాగే కొత్తగా పార్టీతో సంబంధాలు వచ్చిన వారికి శిక్షణ అవసరం. అందుచేత పార్టీకి, ఆనుబంధ ప్రజాసంఘాలకి, ఇతర ప్రజా ఉద్యమాల కార్యకర్తలకి శిక్షణ అన్నది మన నిత్య కార్యకలాపాలలో భాగంగా భావించాలి. శిక్షణ లేకుండా పార్టీకి వివిధ స్థాయిలలో నాయకత్వం, కార్యకర్తలు పెరిగే అవకాశాలు వుండవు.

5. ప్రత్యక్ష నాయకత్వం

చివరిగా ఈ పై నాలుగు లక్ష్యాలని సాధించడానికి నిర్ధిష్టంగా బాధ్యతలు తీసుకుని ప్రత్యక్ష నాయకత్వం అందించడం ఈనాటి తక్షణ కర్తవ్యం. కేవలం మంచి తీర్మానాలు చేసుకోవడం, కార్యక్రమాలు ప్రకటించడంతో సరిపెట్టుకుంటే ఎలాంటి ఫలితాలు రావు. ఆచరణలో అమలు చేసే బాధ్యత తీసుకోవడం ప్రధానం. మనం ప్రస్తుతానికి 50 పట్టణాలను ఎంపిక చేసుకున్నాం. ఇందులో 40 పట్టణాలలో నాయకత్వ శిక్షణ కూడా చేసుకున్నాం. ఇప్పుడు రైతు యూత్తల ద్వారా మరో 150 మండలాలలో మనకి సంబంధాలు ఏర్పడ్డాయి. వీటిని ఆధారం చేసుకుని ప్రజా ఉద్యమాన్ని - పార్టీని నిర్మించడానికి మనం ప్రత్యక్ష నాయకత్వాన్ని అందించాలి.

- రాష్ట్ర వర్షింగ్ కమిటీ సభ్యులు, జిల్లా అధ్యక్ష కార్యదర్శులు గత ఎన్నికల్లో పోటీ చేసిన అభ్యర్థులు ఇంకా బాధ్యత తీసుకోగల అవకాశం వున్న వారిని గుర్తించి బాధ్యతలు నిర్ధారించాలి.
- కనీసం ఒక పట్టణం లేదా ఒకటి రెండు మండలాలకు పరిమితంగా ఈ బాధ్యతను స్వీచ్ఛ చేసుకోవాలి.
- రాబోయే మూడు నెలలలో ఈ పట్టణాలలో, మండలాలలో పనిచేసే పార్టీ కార్యాలయాలను ఏర్పాటు చేయుడం

■ పట్టణాలలో కనీసం 5, 6 వార్డులలో, మండలాలలో 5, 6 గ్రామాలలో పార్టీ సభ్యత్వాన్ని చేర్చించి, శాఖలను ఏర్పాటు చేయుడం

■ అనుబంధ ప్రజాసంఘాలకు సభ్యత్వాలు చేర్చించి వాటిని పట్టణ/ మండల స్థాయిలో ఏర్పాటు చేయుడం.

■ పార్టీని స్వయం పోషకం చేయుడం, పట్టణాలలో 1 లక్ష రాపాయలు, మండలంలో 50 వేలు విరాళాలను సేకరించడం

■ వివిధ తరగతుల ప్రజల స్థానిక సమస్యలపై కార్యకలాపాలను నిర్వహించడం. ఈ కార్యకలాపాలలో చురుకుగా పాల్గొంటున్న వారిని పార్టీలో చేర్చుకోవడం

■ పట్టణ/ మండల/వార్డు/ గ్రామస్థాయిలలో శిక్షణా కార్యక్రమాలు నిర్వహించడం కార్యకర్తలకు నిర్ధిష్టంగా బాధ్యతలు అప్పగించడం.

చివరిగా ప్రజాపునాది గల పార్టీ నిర్మాణానికి పార్టీ సభ్యత్వం, శాఖలు, శిక్షణ, నిధులు సాధనాలు మాత్రమే. అంతిమంగా పార్టీ నిర్వహించే ప్రజా కార్యకలాపాలు, ఉద్యమాలు, సమీకరణ శక్తి మాత్రమే రాజకీయ శక్తికి గీటురాశ్శగా వుంటాయి.

ప్రతి పట్టణంలో 200 మందిని ప్రతి మండలంలో 100 మందిని సమీకరించే శక్తిని సంపొదించుకుంటే తర్వాత అదే ప్రబల రాజకీయశక్తిగా ఎదుగుతుంది. అందుకు మనం ప్రత్యక్ష నాయకత్వాన్ని అందించాలి.

అందరి దృష్టి, అందరిశక్తి, అందరి సమయం ఎంపిక చేసిన పట్టణాలలో వార్డుల మీద ఎంపిక చేసిన మండలాలలో గ్రామాల మీదకు మళ్ళించాలి. ప్రజా సమస్యల మీద కేంద్రీకరించాలి. దానికి అవసరమైన సాధన సంపత్తిని సమకూర్చుకోవాలి. □

నీ రాతీను నీవే మౌర్చుకరీ

వల్లవి: మానండి.. మానండి.. మందు మానండోయ్

మీ బ్రతుకు మీరే సరిద్దుకోండోయ్...

జిల్లు - నీ ఒళ్ళు గుల్ల, కష్టాలు కడగండ్లె సంసారమెలు

చ॥ కూలినాలి చేసి కూడబెట్టిన సామ్ము

తాగుడుకే నీపు తగలేస్తుంటే...

తాగి తాగి మందు తలకెక్కి కైపెక్కి

రోడ్డుమీద నువ్వు దొర్లుతు వుంటే

నిస్సు కన్న తల్లి, ఆలి, ఆక్క, చెల్లి

నీ వారంతా తల్లిదిల్లుతుంటే...

నీ రాత నువ్వు మార్చుకోలేవా...?

తాగుడుకే నువ్వు బలి అపుతావా?

చ॥ ప్రజలంబే పిసరంత ప్రేమ లేనోళ్ళు మంది సామ్ము దోచె కొత్త పెత్తందార్లు కలసి ఒక్కట్టు కోట్లు గుమ్మరించి అడుగుగున మందు అంగళ్ళు పెడుతుంటే చేవ చచ్చి యువత నిర్వ్యమైపోతే కొంపాగోడు పోయి బిచ్చగాళ్ళవుతుంటే చేయి చేయి కలిపి పోరాదలేవా....? మందు పిశాచిని తరిమెయ్యలేవా....?

అవినీతి పై ఆస్కార ఇచ్చాం... చెట్టు చేసి వ్రయోగించండి

ముఖ్యమంత్రికి విజ్ఞాపి

దేశంలోనే మొదటిసారిగా రూ. 1000కోట్ల అక్రమ ఆస్కారము అర్థించారని పేరుమొనిన ఉత్తర ప్రదేశ్ మాజీ ప్రధాన కార్యదర్శి నీరా యాదవ్ కు నాలుగేళ్ళ తైలుశిక్క, జరిమానా విధించారు. ఆమె ఆస్కారులు జస్తుచేయకుండా వేసిన ఈ శిక్క చాలా చిన్నదే అయినప్పటికీ అవినీతి అధికారులపై ఆంధ్రప్రదేశ్లో ఆ మాత్రం చర్యలు కూడా లేవు. రాష్ట్రంలో అనేకమంది నీరా యాదవ్ లు ఉన్నారు. గణనీయ సంబ్యులో అవినీతి ఐవీఎస్, ఐపీఎస్ లు ఉన్నారు. రాష్ట్రంలో ఏర్పడిన కొత్త ప్రభుత్వం అవినీతిని కలినంగా నియంత్రించేందుకు ఇప్పటికేనా చర్యలు చేపట్టాలి.

టేర్మరిస్తులు మనదేశాన్ని ఏమీ చేయలేరని తాజాగా వారణాసిలో జరిగిన పేలుడు ఘటన మరోసారి రుజువుచేసింది. మతవిద్యోపాలు రెచ్చగొట్టాలని ఉగ్రవాదులు ప్రయత్నించినా సామాన్య ప్రజలు ఎంతో పరిణతితో హుందాగా స్పందించారు. మనకున్న సమస్యంతా అవినీతిపరులైన నేతలు, ఉన్నతాధికారుల నుంచే వస్తోంది. దేశాన్ని తొలిచేస్తున్న వారి బారి నుంచి దేశాన్ని కాపాడుకోవటవే ఈవేళ పెనునవాలు. 'పయనీర్' పత్రికలో పనిచేసే పర్మమాన జర్నలిస్టు గోపాలకృష్ణన్ 2-జీ స్పెక్ట్రం కుంభకోణాన్ని మూడేళ్ళ క్రితమే ఎంతో సాహసాపేతంగా బైటపెడితే, దొంగలు పడ్డ ఆర్టెల్లకు కుక్కలు మొరిగిన చందాన ఇప్పుడు టెలీకం మాజీ మంత్రి ఎ.రాజు , కొండరు ఉద్యోగుల ఇళ్ళ పై సీటిం దాడులు చేసింది. యూపీవి సర్కారు చేస్తున్న ఈ చర్యలు పిల్లలాటలూ ఉన్నాయి. మరోపైపు ప్రతిపక్షాలు కూడా జీవీసీ వేయాలా, వద్దా అంటూ దొంగాటలాడుతున్నాయి తప్ప ఖజానాకు కలిగిన నష్టాన్ని తిరిగి రాబట్టి తిరిగి అలాంటి అవినీతి జరగకుండా ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోవాలో మాట్లాడటంలేదు. 2-జీ స్పెక్ట్రంపై దేశప్రయోజనాలను పరిరక్షించేలా లైసెన్సుల్ని రద్దు చేసి, తిరిగి అంతర్జాతీయ పోటీ బిడ్డింగ్ ద్వారా కేటాయించి నష్టపోయిన డబ్బును తిరిగి రాబట్టాలని జాతీయస్థాయి ప్రముఖులతో కలిసి లోక్ససత్తా అధ్యక్షులు దా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ సుప్రీంకోర్పులో పిటిప్పన్ దాఖలు చేసారు.

రైతుకు లాభసాటి ధర ఇవ్వకుండా, వ్యాపారుల దోషించి అప్పుకోకుండా ప్రభుత్వం చేస్తున్న ప్రోఫోనికి తోడు ప్రకృతి కూడా

అకాలవర్షాలతో దెబ్బతీయడం వల్ల రాష్ట్రంలో రైతులకు తీవ్రపణం కలిగింది. కోస్తాలో దాదాపు 40శాతం వరి కోత పూర్తయి పనల దశలో పర్షం బారిన పడింది. నష్టం పెద్దవెత్తున ఉండే అవకాశముందని ప్రాథమిక అంచనాలు సూచిస్తున్నాయి. 25శాతం దెబ్బతిన్న, రంగుమారిన ధాన్యాన్ని మద్దతుధరకే కొనుగోలు చేసేందుకు ఏర్పాటు చేయాలి. (2003లో ఇలాంటి చర్య చేపట్టారు), ప్రభుత్వం ఎకరాకు రూ. 4,000 సఖ్మిగీ అందించాలి. నేలలో తేమ, చెరువుల్లో నీరు పుషులంగా ఉండి రచీ (దాళ్ళ) పంటకు అనుకూల వాతావరణం ఉన్నందున ఆ పంట పెట్టుబడికి రైతులకు వడ్డిలేకుండా రుణాలివ్వాలి. రైతులు నిర్వ్యాపికి గురికాకూడదు. రైతును ఆదుకునేందుకు పార్టీలు, పోరసమాజం, మీదియా వారికి పూర్తిగా అండగా నిలవాలి.

రాష్ట్రంలో హింసకు, ఉద్యోగమాలకు మూలకారణమైన నిరుద్యోగాన్ని పరిషురించే టండుకు వీలుగా చాలా పెద్దవెత్తున రాష్ట్రంలో ఉపాధి అవకాశాల్ని రూపొందించి, యువతకు స్టోవలంబనను, ఆత్మస్థయిర్యాన్ని పెంచే దిశగా ప్రభుత్వం అడుగులు వేయాలి.

రాష్ట్రంలో కొన్ని కార్యక్రమాలు సప్తలితాలనిస్తున్నా చాలా అసంబధి పథకాలు నడుస్తున్నాయి. వీటిని పునర్స్థితీకొంచెన్ని రాష్ట్రంలో విలువైన వనరుల్ని పూర్తిగా సద్గ్యానియోగం

చేయాల్సివుంది. ప్రౌదరాబాద్కు తాగునీచికి ఎకరా భూమిని సేకరించాల్సిన అవసరం లేకుండానే రూ. 700 కోట్లతో కృష్ణా నది మాదో దశ పథకం అందుబాటులో ఉన్నా, రూ. 3800 కోట్లతో ఎల్లంపల్లి నుంచి ఎంతో ప్రయుసతో కూడిన, దీర్ఘకాలం పట్టే గోదాపరి జలాల తరలింపునకు కాంట్రాక్టులు కూడా ఇచ్చేశారు. కేవలం ప్రాణహిత - చేవెళ్ళ డిజైన్ కోసమే రూ. 1000కోట్లను అప్పసంగా చెల్లించేశారు. మరోపైపు, ప్రభుత్వం కేటాయించకపోవటం వల్ల ప్రాథమిక విద్యుతు రూ. 1800 కోట్ల కేంద్రానుభూతిలు పొందే అవకాశమున్నా కేవలం రూ. 700కోట్ల మాత్రమే ఉపయోగించుకోగలుగుతున్నాం. వీటిన్నిచీనీ ప్రభుత్వం సరిచేసుకుని పథకాలను పునర్స్థితీకొంచెన్ని ప్రజాప్రయోజనకంగా తీర్చిదిద్దాలి. □

ప్యాపసాయ సమస్యలపై లోకసభ్యాత్మక బృందం ఏర్పాటు - పోలవరం డిజైన్ పునఃపరిశీలనకు అభ్యంతరాలు అక్కర్దెదు

రైతుల సమస్యలపై, దీర్ఘకాలంలో వ్యవసాయానికి ఎలాంటి చేయుతనివ్వాలి అనే అంశాలపై లోకసభ్యాత్మక తరువున త్వరలో ఒక బృందాన్ని ఏర్పాటుచేస్తున్నాం. విద్యుత్ సరఫరాను వికేంద్రికరించి నాణ్యతతో, వోల్టేజీ ఒడిదుడుకులు, అవినీతి లేకుండా అందించేదుకు గతంలో లోకసభ్యాత్మక ప్రాజెక్షను విజయవంతంగా నిర్వహించి విద్యుత్తును గణించుటగా ఆదా చేసింది. ఆ కృషి రాష్ట్రంలో, దేశంలో ప్రారంభం కావాల్సిన అవసరం ఉంది. చిన్న నీటిచెరువులను బాగుచేయటం, భూగర్జు జలాలను పెంచి వ్యవసాయానికి ఊతమివ్వటం, వాటర్షెడ్ పథకాలను సుక్రమంగా అపులు చేయటం వంటి అంశాలను ఈ కమిటీ అధ్యయనం చేస్తుంది. ఉచిత విద్యుత్తును పొందే రైతులు వీటి వల్ల అదనంగా గణించు మేలును పొందగలుగుతారు. వారికి మరింత ఊతమిచ్చేలా నాణ్యతగల మోటార్ల రూపకల్పన మీద కూడా దృష్టి సారిస్తుంది. తెలంగాణ, రాయల్సీమ జిల్లాలకు మేలు చేసేవిధంగా పోలవరం ప్రాజెక్షనో గోదావరి జలాలను కృష్ణ బేసినోలోకి మళ్ళించటం అవసరం. అయితే తక్కువ నష్టంతో, ఎక్కువ ప్రయోజనం చేకూరేలా ప్రాజెక్షను డిజైన్ పునఃపరిశీలించటానికి అభ్యంతరాలు వుండనక్కర్దెదు. □

అవినీతి వ్యతిరేక ప్రచారాద్యమం

భారతదేశ చరిత్రలోనే అతిపెద్ద కుంభకోణంగా వెలుగు చూసిన లక్ష్మి దబ్బు ఆరు వేల కోట్ల 2జి స్పెక్ష్టుమ్ స్పెక్ష్టుమ్ పై లోకసభ్యాత్మక నవంబరు 26 నుండి ప్రత్యేక పోరాటానికి నడుం కట్టింది. పార్టీ అధ్యక్షులు డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్ స్వయంగా ప్రధానికి ఉత్తరం, ఒక రూపాయి ఎమ్.ఎచ్ చేసి తన నిరసనని తెలియజేసారు. రాష్ట్రప్రాప్తంగా పార్టీలక్షీతంగా యువత, మధ్యతరగతి నుంచి 2జి సెక్ష్టుమ్ లైసెన్సులు రద్దు చేసి, డబ్బు వెనక్కితీసుకోవాలని, దోషులను శిక్షించాలని, భవిష్యత్తులో ఇలాంటి సంఘటనలు జరకుండా ఒక స్వతంత్ర అవినీతి వ్యతిరేక కమిషన్ ఏర్పాటు చేయాలన్న లోకసభ్యాత్మక దిమాండ్సుకు పెద్ద ఎత్తున స్వందన లభించింది.

లోకసభ్యాత్మక అన్ని విభాగాలు, సినీపరిశ్రమ, హిప్పర్ ఫర్ లోకసభ్యాత్మక (భారత బయట వున్న ఎన్అర్టలు ఏర్పరచుకున్న స్వచ్ఛంద సంస్థ) కర్నాటక, మహారాష్ట్ర, తమిళనాడు లోకసభ్యాత్మక పార్టీ విభాగాలు, భూమి లాంటి స్వచ్ఛంద సంస్థలు వేలాదిగా ప్రధానికి మనియార్థర్లు, ఉత్తరాలు, ఇ-మెయిల్ పంపడం జరిగింది.

డిసెంబరు 9న విశాఖపట్నంలో, డిసెంబర్ 11న చెంగుళూరులో జరిగిన అవినీతి వ్యతిరేక ర్యాలీలలో డా॥ జేపి పాల్గొని వేలాది మంది యువతను ఉద్ధేశించి అవినీతి గురించి, 2జి స్పెక్ష్టుమ్ లాంటి స్పెక్ష్టుమ్లు ఏరకంగా దేశభవితను చిదిమేస్తున్నాయో వివరించారు.

సుప్రీంకోర్టులో 2జి స్పెక్ష్టుమ్ మీద ప్రభ్యాత అడ్వెక్ట్, న్యాయ సంస్కరణల పై పోరాటం చేస్తున్న ప్రశాంత్ భూషణ్ న్యాయవాదిగా జేపి ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం దాఖలు చేసారు. పిటీప్పనలో మాజీ ఎన్నికల కమిషనర్లు జె.యం. లింగ్సో,

గోపాలస్వామి, కృష్ణమూర్తి, పంజాబ్ మాజీ డి.జి.పి. రెబిరో, నేవి మాజీ ఎడ్స్ట్రిక్ట్ తహిల్యాని లాంటి పేరు ప్రతిష్టలు వున్నవారు భాగస్వాములుగా వున్నారు.

ఆన్‌లైన్ పిటీప్పనలో దాదాపు పదివేల మంది ప్రధానికి కంప్లెంట్ చేయగా సుమారు 15 వేలమంది ప్రధానమంత్రికి సందేశంతో కూడిన మనియార్థర్లు చేశారు. ఒక లక్షకు పైగా పోస్టుకార్డులు వేశారు. డిసెంబరు 3న అన్ని జిల్లలో 'వార్క టూ పోస్టేపీస్' పేరుతో పెద్ద ఎత్తున యువత, విద్యార్థులు ప్రధానికి ఉత్తరాలు రాసే కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు. అలాగే డిసెంబరు 9న అంతర్జాతీయ అవినీతి వ్యతిరేక దినోత్సవం సందర్భంగా 50 పైగా మునిపాలిటీల్లో, జిల్లా కేంద్రాల్లో వివిధ స్వచ్ఛంద సంస్థలు సమాజంలో పేరు ప్రతిష్టలు వున్నవారితో కలిసి అవినీతి వ్యతిరేక ర్యాలీలు నిర్వహించటం జరిగింది. లోకసభ్యాత్మక జిల్లా శాఖలతో పాటు యువతన్నా, విద్యార్థిన్నా విభాగాలు, 'యూత్ ఫర్ బెటర్ ఇండియా' సంస్థలు ఈ అవినీతి వ్యతిరేక పోరాటంలో చురుకుగా పాల్గొన్నాయి.

అవినీతికి వ్యతిరేకంగా ముఖ్యంగా దేశ భవిష్యత్తునే సవాలు చేస్తున్న 2జి స్పెక్ష్టుమ్ లాంటి తీవ్రమైన ఆర్థిక లావాదేవీలు చోటుచేసుకున్న స్పెక్ష్టుమ్ల విషయంలో దోషులకు శిక్ష పడేవరకు, మెడలు వంచి తిన్న డబ్బు కక్కించేవరకు, భవిష్యత్తులో ఇలాంటి స్పెక్ష్టుమ్లు జరకుండా అవినీతి వ్యతిరేక కమిషన్ ఏర్పాటు చేసేవరకు మన పోరాటాన్ని కొనసాగించాల్సిన అవసరాన్ని పార్టీ గుర్తించింది. దీనిపై రాష్ట్ర కార్యాలయం సుంచి ఇచ్చే కార్యక్రమాలకు తోడుగా స్థానికంగా సభలు, సమావేశాలు నిర్వహించటం, వినూత్పరీతిలో ప్రజల నిరనసను సమీకరించటం, మనం చేపట్టాల్సిన కార్యక్రమాలుగా భావించాలి. □

నర్కాలుగా ఏర్పత్తిన్నగరాలు

- బండారు రామేష్వర్ రావు

**అప్పిచ్చవాడు వైద్యుడు
 ఎప్పుడు ఎడతెగకపారు పెరున్ ద్విజుడున్
 చొప్పడినయూర యుండుము
 చొప్పడకుస్తూట్టియూర చొరకుము సుమతీ!**

నివాస యోగ్యమైన ఊరు ఎలా ఉండాలో సుమతి శతక కారుడు ఏనాడో నెలవిచ్చాడు. ఊళ్ళు పట్టణాలై, నగరాలై, జనారణ్యాలై “ఇంతింతై వటుడింతై” అన్న చందాన పెరిగిపోతున్న నగర జనాభా సమస్యలు చూస్తుంటే నగరాలా? | పత్రాక్త నరకాలా? అనే అనుమానం కలుగుతుంది.

భూరతీయ అత్త గ్రామాలలో ఉండని ఆనాడు మహోత్సవు అన్నాడు. కానీ మెల్లమెల్లగా గ్రామీణ భారతం, పట్టణ భారతంగా పరిధివిల్లుతుంది. స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం 10%గా ఉన్న పట్టణ జనాభా దేశంలో 30%నికి చేరుకుంది. మరో 20 ఏళ్ళకల్లా ఇది 50%నికి చేరినా ఆశ్చర్యం లేదు. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో నగరాలలో నివసిస్తున్న ప్రజల సమస్యలు వాటికి పరిపూర్వాలు చూపడంలో ప్రభుత్వం ఉదాసీనత గురించి ఎంతైనా చెప్పుకోవచ్చు.

ప్రజలు ఎక్కడ నివసిస్తారో సమస్యలు అక్కడే ఉంటాయి. ఆ సమస్యలకి పరిపూర్వాలు మాత్రం మన దేశంలో కేంద్రీకృతపాలన వల్ల ఎక్కడో ఉంటున్నాయి. గల్లిలో సమస్యలు ఉంటే, ధిల్లీలో పరిపూర్వాలు ఉంటున్నాయి, ఇది మారాలి. గ్రామస్వరాజ్యం నినదించిన పూజ్య బాహుజీ కోరింది కూడా ఇదే. అందుకనే మన రాజ్యంగంలో గ్రామస్వరాజ్య భావనను భారత రాజ్యంగంలోని ఆర్టికల్ 40 ద్వారా ఆదేశిక సూత్రాలలో ఘనంగా రాసుకున్నాయి. ఆనాడు కేంద్రీకృత పాలనలో భాగంగా దేశంలో జాతీయ ప్రభుత్వం, రాష్ట్రంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉంటే సరిపోతుంది అనుకున్నారు. కానీ మహాత్మగాంధీ ప్రబోధించిన గ్రామ స్వరాజ్య సిద్ధాంతాన్ని ఆయన మీద ఉన్న గౌరవంతోనే ఆదేశిక సూత్రాలలో రాసుకున్నారు. రాజ్యంగం అమలులోకి వచ్చిన 41 సంవత్సరాల తరువాత 1991లో పంచాయితీలను, మునిపాలిటీలను, మండల పరిషత్, జిల్లా పరిషత్తులను కూడా కలిపి స్థానిక ప్రభుత్వాలుగా రసాయాందించుకున్నాయి. పంచాయితీలకు 29 అంశాలను, మునిపాలిటీలకు 18 అంశాలను బదలాయించి పాలనాపగ్గాలను స్థానిక ప్రభుత్వాలకు అప్పగించాలని 73, 74వ రాజ్యంగ సవరణ జరిగి 20ఎళ్ళు కావస్తున్నా, ఎక్కడ వేసిన గొంగళి అక్కడే వేసినట్లు ఉంది.

మునిపాలిటీలలో ప్రజలు పన్నులు కడుతున్నారు. ఎటోచ్చి ఆ పన్నులకు తగిన సేవలే లభించడం లేదని వాపోతున్నారు.

మునిపాలిటీలు ప్రజలకి చేయాల్సిన సేవలు కొన్ని ఉన్నాయి. మంచినీరు, మరుగుడొడ్డు, మురుగునీటి పారుదల, పట్టణ పారిశుద్ధం, వీధిదీపాలు, అంతర్గత రోడ్లు ఇవన్నీ మాలిక సేవల కిందికి వస్తాయి. అలాగే మునిపాల్ ఆఫీసుల్లో పారులు హక్కుగా పొందే సర్టిఫికెట్లు, ఇతర ఆఫీసు సేవలు కూడా సకాలంలో అందించాలి. ప్రభుత్వం ఎప్పుటిప్పుడు ప్రవేశపెట్టే సంక్లేషించు పథకాలు కూడా మంజురు చేసే అధికారం, నియంత్రించే అధికారం కూడా మునిపాలిటీలకే ఉంది.

గ్రామాలలో ఉపాధి అవకాశాలు మృగ్యం అవడం, వ్యవసాయం దెబ్బతినడం, వ్యవసాయ రంగంలో ఉపాధి మందగించడం, జాతీయ ఆదాయంలో వ్యవసాయం పై వచ్చే ఆదాయం 16%నికి పడిపోవడం ఇవన్నీ ప్రజల్ని పట్టణాలు, నగరాలవైపు వలస వెళ్ళేలా చేస్తున్నాయి. కూడికోసం, కూలికోసం పట్టణాలకి వలస వచ్చిన ప్రజలకి ఆవాసాలు కల్పించడం, తగిన నివాస యోగ్యమైన పరిసరాలు కల్పించడంలో ప్రభుత్వాలు విఫలం అవుతున్నాయి. భారతదేశంలో ఉన్న నగరాలలో 189 పట్టణాలు, నగరాలు అస్తి నివాస యోగ్యంగా లేవని కేంద్రప్రభుత్వం పట్టణాభివృద్ధి శాఖ లెక్కలే చెబుతున్నాయి. ఇందులో 36 పట్టణాలు, నగరాలు మన రాష్ట్రంలో ఉండటం శేచ్చనీయం. ప్రామాణిక జీవన విషయంలో దేశంలో చంధీఫర్, మైస్టర్, సూరత్, ధిల్లీ మొదటి నాలుగు ర్యాంకులు సాధించగా మన ప్రాదరాబాద్ నగరం మాత్రం 84వ స్థానంతో అతి చెత్త నగరం అనిపించుకుంటున్నది. 2001 జనాభాను అనుసరించి తీసుకున్న వివరాలు ఇవి. 2011 జనాభా లెక్కలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే ఇంకెంత దారుణంగా ఉంటుందో చెప్పేము. పెరుగుతున్న మురికి వాడలు, పేదల బసీలు నమస్యల వలయంలో కొట్టుమిట్టడుతున్నాయి. “మంచినీళ్ళ తాగితే మరణిశిక్క” అమలు జరిగే పరిస్థితులు నగరాలలో ఉన్నాయి. రక్కిత మంచినీరు పేరుకే కానీ, వాటిలో రక్కణ ఏ మాత్రం లేదు. విస్తరిస్తున్న పట్టణాలు, నగరాలలో మాలిక

వసతుల కొరత చాలా ఉంది. రోడ్లు, డ్రైషెటీల నిర్మాణం అవసరానికి తగినంతగా లేవు. అలాగే నగరాలలో ట్రాఫిక్ సమస్య భూతంగా మారింది. చిన్న వర్షాన్నికి రోడ్లుపై పారే వరదలు, గంటల తరబడి ట్రాఫిక్ జాములు, నగర వాసుల జీవితంలో భాగమైపోయాయి. చినుకు పడితే చిత్రడిగా మారే కాలనీలు, ప్రమాదం పొంచిఉన్న విద్యుత్ తీగలు, ట్రాస్ట్స్ ఫార్మర్లు ఇవన్నీ ప్రజల జీవితాన్ని నరకంగా మార్చేస్తున్నాయి.

2009 హైదరాబాద్ నగరంలో ఎన్నికలు జరిగాయి. నంవత్సరం కావస్తున్న మొక్కబడిగా ఎన్నికెన వార్డు కమిటీల పని ఇంకా మొదలు కాలేదు. అలాగే ఏరియా కమిటీల ఎన్నికలు కూడా పూర్తి కాలేదు. 74వ రాజ్యంగ సవరణలో పేరొన్న ప్రజల వద్దకి అధికారాన్ని వికేంద్రికరించే వార్డు కమిటీలు, ఏరియా కమిటీలను అన్ని మున్సిపాలిటీలలో ఎన్నుకునేలా ప్రజల నుండి ఒత్తిడి రావాలి. అలాగే ఆయా కమిటీలలో సేవా దృక్షథంతో పని చేయడానికి పొరసమాజం నుండి స్పుందన కూడా కావాలి.

నగరాలలో ఆక్షరాస్యత ఎక్కువే కానీ ఆ ఆక్షరాస్యుల్లోనే మధ్యతరగతి మనవ్యవస్థం ఎక్కువగా ఉంది. మన కష్టాలకి కారణం స్వశ్రంగా పాలకుల అనమ్మడతే అని తెలిసినా ఆ పాలకులను ఐదేళ్ళ కొకసారి మార్చే అవకాశాన్ని మాత్రం అందిపుచ్చుకోవడం లేదు. ఓటు వేయడం అంబే అదో పెద్ద పనిలాగా భావించడం, అది మన పని కాదులే అని ఊరుకోవడం చేస్తున్నారు. మధ్య తరగతి పట్టణ ప్రజలు ఓటు పట్ల, ప్రజాస్వామ్యంలో రాజకీయాల పట్ల

చూపిస్తున్న నిరాసక్తత, నిస్సుహా మాని, “అపును మనం మార్చగలం” అనే ఆత్మవిశ్వాసాన్ని పెంపాందించుకొన్నప్పుడే నగరాలలోని ప్రజల సమస్యలకి పరిష్కారం దొరుకుతుంది.

మున్సిపాలిటీలకు ఎన్నికలు జరపాలి:

సెప్టెంబర్ 2010తో రాష్ట్రంలోని 93 మున్సిపాలిటీలు, 11 కార్బోరేపట్టకి ఎన్నికన పాలక వర్గాల పదవి కాలం ముగిసింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వైభారి చూస్తుంచే సమీప భవిష్యత్తులో వీటికి ఎన్నికలు జరిపే పరిస్థితి కనబడటం లేదు. రాజ్యంగం ప్రకారం 6నెలల ముందుగానే ఎన్నికల ప్రక్రియ ప్రారంభమై అక్టోబర్ 2010లో కొత్త పాలక వర్గాలు రావలసిన అవసరం ఉండింది. కానీ ఎక్కడ ఆ జాడ కనబడటం లేదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేవలం రాజకీయ లభ్యికోసం రిజర్వేషన్లు, వార్డు పునర్విభజన చేయకుండా కావాలని ఎన్నికలను వాయిదా వేసింది. ప్రభుత్వమే రాజ్యంగ ఉలంఘనుకు పూసుకుంది. అలాగే మున్సిపాలిటీలు, కార్బోరేపట్టలో ఛైర్మన్, మేయర్ పదవులకు పరోక్ష ఎన్నికలు నిర్వహించడం, ప్రజలకు నేరుగా ఎన్నుకునే హక్కును కాలరాయడమే. కౌన్సిలర్ల, కార్బోరేటర్ల బేరసారాలతో అవినీతితో జరిగే పరోక్ష ఎన్నికలు మున్సిపల పొలనలో మరింత అవినీతికి దారి తీస్తాయి. అందుకే గడువులోగా ఎన్నికలు జరిపించి, ప్రత్యక్ష ఎన్నికల ద్వారా ప్రజలకు అవినీతి లేని పాలన అందించి, మనం చెల్లించే పన్నులకు తగిన సేవలు చేసే పాలక వర్గాలను ఎన్నుకునే అవకాశాన్ని ఇప్పాలని పొరసమాజం ఎలుగెత్తి చాటాలి.

ఆ ఒక్కటి అడక్కుండి!

నల్గొండ జిల్లా, మిర్చాలగూడ మున్సిపల్ కార్బులయం. అందమైన సాంత భవనంలో ఉంది. భవనం లోపల జిల్లలు చెల్లించే గనిలో శౌలసేవ పత్రాల బోర్డు మరింత అందంగా పెద్ద పెద్ద లక్ష్మాలతో త్రాయిబడి ఉంది. కానీ అందులో పేరొన్న కొన్ని సేవలు నిర్మిత కాలవ్యవహారిలో అందించలేక పాశ్చత్య దానికి పొరుడికి ఆ ఉద్యోగి చెల్లించాలిన పలిపటం, జిల్లాసంగతి ఎక్కడా ప్రాయిలేదు. చాలా మున్సిపాలిటీలలో సిచిజన్ చార్ట్ బోర్డులో లేవు. ఉన్నా మిర్చాలగూడలాగా అసలు విషయాన్ని దాచిపెట్టే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. మున్సిపల్ కార్బులయంలో విధిగా అందించాలిన సేవలు, జిల్లాసాలు ఈ విధంగా ఉన్నాయి.

మున్సిపల్ కార్బులయం - పోరసేవా పత్రము

1. ఆస్తి విలువ మదింపు, ఇంటి సంబం కేటాయింపు 15 రోజులు	2. మురుగు కాల్వులలో అడ్డంకుల తొలగింపు 2 రోజులు
2. నిర్మాణాల అనుమతుల మంజూరు/ నిరాకరణ 15 రోజులు	3. దోషుల నిర్మాలనకై యాంటిలార్స్ అపరేషన్
3. సీటి సరఫరా కనెక్షన్	2 వారాలకోసారి
ఎ. సాధారణ కేటగిరి 30 రోజులు	4. చెత్తుకుండీల ఏర్పాటు 2 రోజులు
బి. ఓ.ఎస్.ట్రెఫి. కేటగిరి 10 రోజులు	5. పైపులైస్ మరమ్మత్తులు 1 రోజు
4. జననమరణాల దృష్టపత్రాలు మంజూరు 5 రోజులు	6. వీధిలైట్ల మరమ్మత్తులు 5 రోజులు
5. చెత్త చెదారాల తొలగింపు 1 రోజు	7. రోడ్ల అడ్డంకుల తొలగింపుకు 7 రోజులు

పై సేవలు నిర్ణయిత సమయంలో అందసిచో, దరఖాస్తుదారునకు రోజుకు రు. 50/- నష్టపురిహరం ఇవ్వాలి.

జవి తప్పక చేయవలసిన సేవలు. వీటికి జలమాన లేదు,

ఒక చెత్త కుప్ప కథ

ఆంధ్రప్రదీ ముఖ్యమంత్రి ప్రకాశం పంతులుగారి పేరు పెట్టిన ప్రకాశం జిల్లా ముఖ్య పట్టణం ఒంగోలు. నగరం నడిబొడ్డున పది ఎకరాల స్థలంలో అదో పెద్ద “డంపీయార్డ్” చుట్టూ ఇళ్ళు ఉన్న నగరంలోని చెత్తనంతా మున్సిపాలిటీ వారు సేకరించి అక్కడే పడేస్తారు. ఇటీవలే అక్కడ చెత్తనంతా పక్కకు తొలగించి, చెత్తమధ్యలో బ్రహ్మాండమైన మార్కెట్ యార్డ్ నిర్మించారు. కూరగాయల మార్కెట్సునండి మొదలుకొని నిత్యావసర సరుకులు, మాంసం, చేపల దుకానాలు, చివరికి పూలాలంగడి వరకు అక్కడే నిర్మించారు. మార్కెట్ అంతా సిమెంట్ రోడ్లు, భవనాలు బాగున్నాయి. మంచినీరు, మరుగుదొడ్డ సౌకర్యం కల్పించకుండానే నగరం నడి బొడ్డున మరో చోట ఉన్న ఈ మార్కెట్సు కొత్త మార్కెట్లోకి బలవంతంగా తరలించారు. మార్కెట్ యార్డ్ చుట్టూ ఉన్న చెత్త “డంపీయార్డ్” మాత్రం అలాగే కొనసాగిస్తున్నారు. దాంతో చెత్త మురిగి దుర్వాసన, కుళ్ళిన మాంసం, వ్యధ పదార్థాలు, వెరసి అక్కడికి వెళ్ళిన ప్రజలకి జబ్బులు కొనుకోవడం తప్పనిసరి అయింది. దాంతో ఆ మార్కెట్లకి ప్రజలు పోవడం మాచేరారు. అడపాదపా అక్కడికి కొనుకోవడానికి వెళ్తే, అక్కడి పరిసరాలు చూసిన వారు జీవితంలో మళ్ళీ మాంసం తినని ఒట్టు వేసుకోవలసిందే. ఈ చెత్త “డంపెంగ్ యార్డ్”ను ఎత్తివేయాలని చుట్టూ ప్రక్కల ఇళ్ళవారు ఎన్నో రోజులగా కోరుతున్న మున్సిపాలిటీ వారు పట్టించుకోవడం లేదని ప్రజలు ఆరోపిస్తున్నారు. కొనుమెరుపు ఏమిటంటే అట్లాంటి పరిశీలను ఉన్న ఆ చెత్త కుప్ప ప్రక్కనే మార్కెట్లింగ్ శాఖ మాజీ మంత్రి బాలినేని శ్రీనివాస రెడ్డి పూల అంగండి కొట్టును రేకుల పెడ్లలో ప్రారంభించారు. ప్రారంభించిన రోజు అధికారులు మంత్రిగారికి చెత్త కుప్ప కనబడకుండా చుట్టూ అందమైన తెరలు కట్టారట. చెత్తను మంత్రి గారి కళ్ళకు కనబడకుండా చేశారే కానీ, అయిన ముక్కు ఏమి చేసింది వాసన రాలేదా? అని ప్రజలు ఆశ్చర్యపోయారు. ఆ పూల అంగది పక్కనే ఒక “అత్తరు దూకాణాన్ని” కూడా తెరిస్తే సరిపోయేది, మంచి గిరాకీ ఉండేది, అని ప్రజలు నష్టపున్నారు. ఇది ఒక ఒంగోలు నగరానికి పరిమితం కాదు, రాష్ట్రంలోని “ఏ నగర చరిత్ర చూసినా ఏమున్నది గర్వకారణం సమస్త నగరాల ప్రజల జీవితం నరక ప్రాయం.” అని మనం కవిత చదువుకోవచ్చు. □

2030 నాటికి మన నగరాల పరిస్థితి : 2030 నాటికి మన దేశ జనాభా 147 కోట్లకు చేరుకుంటుందని ఒక అంచనా.

అందులో 40% సుమారు 60కోట్ల మంది నగరాలు, పట్టణాలలో నివసిస్తారు. తమిళనాడు, గుజరాత్, మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక, పంజాబ్ రాష్ట్రాలలో పట్టణ ప్రాంత జనాభా 2030 నాటికి 50% ఏమిచుతుంది. 10లక్షల జనాభా దాటే నగరాల సంఖ్య దేశంలో ఆనాటికి 70కి చేరుతుంది. దేశంలోని ఆరు మెగాసిటీలు ధీర్ఘి, ముంబాయి, కోల్కత, చెన్నై, హైదరాబాద్, బెంగళూరు కోటి జనాభా ధాటికి కిక్కిరిసిపోతాయి. ధీర్ఘి, ముంబాయిలు ప్రపంచంలోని ఐదు పెద్దనగరాల జాబితాలో చోటు పుంపాదించుకుంటాయి.

పట్టణికరణ - విసురుతున్న సప్పాట్లు : 12వ పంచవర్ష ప్రణాళిక ముగినే 2017నాటికి మురికి వాడలు లేని భారతదేశాన్ని ఆవిష్కరిస్తామని, మన భారత ప్రభుత్వం సంకల్పించింది. కానీ పట్టణికరణ విసురుతున్న సప్పాట్లు దీనికి అడ్డగా నిలుస్తున్నాయి. ‘మెకనీసీ’ నివేదిక ప్రకారం ప్రస్తుతం ప్రతీ భారతీయుడికి రోజుకి సగటున 105 లీటర్ల నీరు అందుబాటులో ఉంది. అది 2031 నాటికి 65 లీటర్లకు పడిపోతుంది. ప్రజలు నీటిని కొనుకొన్ని త్రాగవలసిన దుస్థితి ఇప్పటికే ఉంది. కానీ అప్పటికి ఇతర అవసరాలకు కూడా నీరు కొనుకొన్నే సమస్య పెరుగుతుంది. 2001 నాటికి మురికి వాడల్లో నివసిస్తున్న జనాభా ఆరుకోట్లు. 2011 జనాభా లెక్కలు అందుబాటులోకి వస్తే భచ్చితంగా ఇది దెర్చింపై ఉంటుంది. పట్టణ పేద ప్రజల కోసం గృహనిర్మాణపథకం రాజీవ్ ఆవాస్ పథకం కింద మురికివాడలో నివసించే వారందరికి ఇళ్ళ నిర్మించాలంటే సుమారు 10లక్షల కోట్ల రూపాయలు అవసరం.

నగరాలలో కాలుష్యం : దేశంలో వాహనాల సంఖ్య ఏటా 10% పెరుగుతోంది. ఇందులో పట్టణ వాసులు కొనేవే ఎక్కువ. 2010 నాటికి కోటి 50లక్షల వాహనాలు 3వ లక్షల కిలోమీటర్ల మేరకు విస్తరించి ఉన్న భారతీయ రోడ్స్ పై తిరుగుతున్నాయి. రానున్న కాలంలో వీటి సంఖ్య మరింత పెరుగుతుంది. పట్టణాలు నగరాల అవసరం తీరాలంటే మరో 250 కోట్ల చదరపు మీటర్ల రోడ్లు వేయవలసి ఉంటుంది. 7500 కిలోమీటర్ల దాకా సబవేలు, రవాణారహదారులు, నిర్మించవలసి ఉంటుంది. వాహన, పారిశ్రామిక కాలుష్యం కారణంగా కార్బన్మోనాక్సైడ్, హైడ్రోకార్బన్, ధూశికణాలు, వాతావరణంలో నిండి నగరజీవి ఉంపిరి అందక ఉక్కిరిబికిరి అవసుర్నారు. పాతబడి పనికి రాకుండా పోతున్న, పర్సనల్ కంప్యూటర్లు, మొబైల్ ఫోన్లు, టెలివిజన్లు ఏటా 50 వేల ఉన్నాల మేరకు అభివృద్ధి చెందిన దేశాల నుండి మన దేశంలోనికి దిగువుతి చేసుకుంటూ భారతదేశాన్ని ఎలక్ట్రానిక్ వ్యవాధిగా మారుస్తున్నాయి.

ద్వాక్రా మహిళాగ్రాహులు, పలుకుటుంబాల మహిళా సభ్యులతో అవగాహనా సద్గులు

రాష్ట్రంలోని సూక్ష్మభుటా సంస్థలు “పేదల కుటుంబ అవసరాలు తీర్చడానికంటూ” ఇంటింటికీ వెళ్లి భుటాలు ఇస్తూ వుండటంవలన, అ సూక్ష్మభుటాలపై అవగాహన సరిగ్గా లేని ఎంతో మంది పొదువు సంఘాల మహిళలు(ద్వాక్రా సంఘాలు), ఇతర అనేక కుటుంబాల సభ్యులు అది ఒక మంచి అవకాశంగా భావించి, మైక్రోప్లైన్ సంస్థలు పెట్టే అన్ని పరతులకి అంగీకరించేసి, విపరీతమైన అప్పులు చేయడానికి మంద డుగు వేస్తున్నారు. తీరా తాము తీసుకున్నగోతిలో తామేపడినట్టు ఆ తీసుకున్న అప్పులపై పడిన వడ్డిలు, చక్కవడ్డిలు గడువులోపల తీర్చలేక.. ఆ భుటాసంస్థలు పెట్టే ఇఖ్యందులు తట్టుకోలేక నానాఅవస్థలు పడుతున్నారు. రాష్ట్రంలో ఎక్కడ చూసినా ప్రతీ చేటా ఇదే పరిస్థితి కనపడుతుంది.

రాష్ట్ర మహిళాసత్తా ప్రధమంగా ట్రేటర్ హైదరాబాద్‌లోని రాజేంద్రనగర్ నియోజకవర్గంలోని అత్మాపూర్ డివిజన్ శివాజీనగర్ కాలనీలో డిసెంబర్ 17, 2010వ తేదీన, ఉపురపల్లి గాంధీనగర్ కాలనీలో డిసెంబర్ 20, 2010వ తేదీన 18 ద్వాక్రా మహిళాగ్రాహుల సభ్యులను కలిసి పై సూక్ష్మభుటాలకు నంబంధించిన విషయాలను గురించి చర్చించి, వారి

సూక్ష్మభుటాలు (మైక్రోప్లైన్)

అభిప్రాయాలను తెలుసుకోవడం జరిగింది.
సూక్ష్మభుటాలపై ఆ మహిళల మాటల సారాంశం

ప్రభుత్వం ద్వాక్రా గ్రూపుల వారికి, పావలావడ్డి భుటాలు సరిగ్గా అమలు పర్చకపోవడం వలన... మహిళల ఇఖ్యందులు తీరక, సూక్ష్మభుటాలకు దగ్గర అపుతున్నారు. అయితే, ఆ భుటాల వడ్డిలు కట్టడం కూడా వారి తలకు మించిన భారంగా తయారయ్యాంది. పోనీ, కుటుంబానికి ఆసరాగా ఉపయోగస్తే ఉపాధి కార్బూక్యూలు చేపడదామన్నా అవి ఏ విదంగా చేయాలో తోచక వాళ్ళ వ్యక్తిగతంగా చేపట్టిన పొదువు విధానాన్ని కూడా మానేసి ఆయా మహిళా గ్రూపులు నిర్వహణని కూడా ఇంక ఆపేద్ధమనిపిస్తోందని ఆ ద్వాక్రా గ్రూపు మహిళలు వారి బాధలు చెప్పుకున్న మీదట “సూక్ష్మభుటాలపై ప్రభుత్వం ఎలా స్పందించాలో, సూక్ష్మభుటాలను ఏ రీతిన అమలుపర్చాలో” వారికి మహిళాసత్తా అవగాహన కల్గించడం జరిగింది.

అంతేగాక... తక్కువ ఖర్చు, సులువైన పడ్డతిలో ఉపాధి అవకాశాలను, తగిన శిక్షణని ఇప్పించే ఏర్పాటుని ఆ మహిళలకు కల్పించే ప్రయత్నం మహిళాసత్తా చేస్తుందని కూడా చెప్పిరావడం జరిగింది.

ఈ కార్బూక్యూలున్ని అత్తాపూర్ డివిజన్ కార్బూరేటర్ అశ్వధ్రిగా నిలబడిన కె.విజయకుమారి ఆధ్వర్యంలో రాష్ట్ర మహిళాసత్తా అధ్యక్షులు ఎన్.సరోజాదేవి, మహిళాసత్తా రాష్ట్ర ప్రధాన కార్బూర్రి కే.గీతామూర్తి, జి.పౌచ్.ఎమ్.సి. మహిళాసత్తా కార్బూర్రి యన్.గజానని తదితరులు చేపట్టడం జరిగింది. □

యదాయదాహి ధర్మస్స గ్లానిర్భవతి భారతః
అభ్యుత్థానం అధర్మస్స తదాత్మానం స్ఫూర్మహమ్

జనవరి 14 పుట్టినరోజు

దాా మలి రాంరెడ్డి

రాష్ట్ర పర్యాక్రమానికి సభ్యులు
మరియు

అధ్యక్షులు, నిజామాబాద్ జిల్లా లోకసత్తా పార్టీ

మనకు ఎంత విద్యుత్తు కావాలి

ఆభివృద్ధి అంటే ఏమిటి? ఒక దేశ, ప్రాంత అభివృద్ధిలో విద్యుత్తు పాత్ర ఎంత? వాతావరణాన్ని ఏ విధంగానూ నష్టపరచకుండా అభివృద్ధి సాధించగలమా? ఒకవేళ అటు వంటి నష్టం తప్పనిసరి అయితే, దానిని వీలయినంత తక్కువ స్థాయికి కుదించటానికి అయ్యే ఖర్చును ఎవరు భరించాలి? ఆ నష్టం, కాలుఘ్యం పర్యవసాానాలను ఎవరు భరించాలి? గత జూలైలో బొగ్గు ఆధారిత విద్యుత్తు ఉత్సుక్తి కేంద్రాన్ని నెలకొల్పే విషయంలో సోంపేట (శ్రీకాకుళం జిల్లా)లో చోటు చేసుకున్న సంఘటనల నేపథ్యంలో దేశ ప్రజలకు ఎదురవుతోన్న హాలిక ప్రశ్నలిపి.

సోంపేటలో ఒక ప్రైవేట్ కంపెనీవారు బొగ్గు ఆధారిత విద్యుత్తు ఉత్సుక్తి కేంద్రాన్ని నిర్మించే ప్రయత్నాలు మొదలుపెట్టగా, ఆ ప్రాంత ప్రజలు తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు. పోలీసు కాలుఘ్యాలు జరిగి కొందరు చనిపోవటం జరిగింది. కాలుఘ్యానికి వ్యతిరేకంగా పోరాదే స్వచ్ఛంద సంస్థలు సోంపేట ప్రజా ఉద్యమంలో పాల్గొన్నాయిని తెలుస్తున్నది. మీడియా ముక్క కంఠంతో ప్రజల వ్యతిరేకతను సమర్థించి థర్మల్ విద్యుదుత్వత్తు ప్రాజెక్టుని నిశితంగా విమర్శించింది. ఈ రాష్ట్రంలో ప్రతి సంపత్తిరం వేసవి మొదట్లో విద్యుత్తు కొరత ఎక్కువై అప్రకటిత విద్యుత్తు కోతలు అనివార్యమపుతున్నాయి. ఆ సందర్భంలో రైతులు, ప్రజలు విద్యుత్తు కార్బూలయాలపై దాడి చేసి విద్యుత్తు ఇంజనీర్లను, సిబ్బందిని బంధించడం జరుగుతుంది. ఈ సంఘటనల్లో కూడా మీడియా, మేధిపర్మాలు అయి ప్రజల పక్షానే సానుభూతి ప్రకటిస్తున్నాయి.

నలభై యాభై ఏళ్ళ క్రితం పరకూ పల్లెల్లో పట్టణాలలో ఇంటి వాడకానికి నీళ్ళు నూతుల్లో నుంచి తోడుకునే వారు. వ్యవసాయానికి దిగుడు బావుల నుంచి, మోట బావుల నుంచి, ఏతం ద్వారానో మరో విధంగానో తోడిపోసుకునే వారు. ఈ రోజున స్విచ్చి నాక్కితే వ్యవసాయానికి పంపునెట్ల ద్వారా నీరు, కుళాయి తిప్పితే ఇంటి వాడకానికి నీరు రావాలిని ప్రజలంతా ఆశిస్తున్నారు. విద్యుత్తుకి ఒక కనీస అవసరమైపోయింది. రాత్రిపూట ఇతర్లో, వీధుల్లో వెలుగు కోసం, రాత్రింబగళ్ళూ గాలి కోసం, వ్యవసాయానికి, గృహ అవసరాలకు, భూగర్భం నుంచి నీరు తోడటం కోసం, విసోద సాధనాలైన రేడియో, లెలివిజన్ వంటివి వాడటానికి ఎంత మారుమాల గ్రామాల్లో అయినా విద్యుత్తు అందుబాటు తప్పనిసరి అయింది. విద్యుత్తుకి లేకుండా పరిశ్రమలు లేవు, ఉపాధి కల్పన ఉండడు. ఎక్కురే మెషిస్టు లేవు, టలిఫోస్టు లేవు, కంప్యూటర్లు లేవు, ఆధునిక వైడ్యూ సాంకేతిక వ్యవస్థలు లేవట్టే. ‘అభివృద్ధి’ అన్న పదానికి అర్థం ‘మెరుగైన కుటుంబాదాయాలు, జీవన ప్రమాణాలు, మనిషి జీవితాన్ని సౌకర్యవంతం చేసే శాస్త్ర సాంకేతిక వ్యవస్థ’

అని అనుకుంటే, దీని మొత్తానికి మూలం అని చెప్పదగ్గది విద్యుత్తుకి.

శాస్త్ర పరంగా చూస్తే, విద్యుత్తుకిని అనేక విధాలుగా ఉత్పత్తి చేయవచ్చు. కొండలలో పైనుంచి క్రిందకు దూకే జలపాతాల నుంచి, కొండ అంచుల్లోనూ విశాల పైదానాల్లోనూ సముద్ర తీరాల్లోనూ వీచే గాలి నుంచి, తీక్షణంగా కాచే ఎండ నుంచి ఎటువంటి కాలుఘ్యం లేకుండా కూడా విద్యుత్తుకి తయారు చేయవచ్చు. అయితే ఇప్పుడు లభ్యంగా ఉన్న శాస్త్ర సాంకేతిక విజ్ఞానం, ఇటువంటి ప్రాకృతిక వసరుల నుంచి ఉత్పత్తి చేయగలిగే విద్యుత్తుకి, మన అవసరాలకు సరిపడిన స్థాయిలో ఉత్పత్తి చేయటానికి అనుకూలంగా లేదు. కనుక పెద్ద ఎత్తున విద్యుదుత్వత్తు చేయటానికి మనం తప్పనిసరిగా బహుళర్థ సాధన సీటి ప్రాజెక్టులు, బొగ్గు, పెట్రోలియం ఉత్పత్తులు, సహజ వాయువు వంటి వాటితో పనిచేసే ‘థర్మల్’ విద్యుత్తేంద్రాలపైనే ఆధారపడవలసి వస్తున్నది. వీటిల్లో ఏ పద్ధతిలోనైనా, కాలుఘ్యం వెలువరించకుండా లేదా వాతావరణానికి నష్టం కలుగజేయకుండా విద్యుదుత్వత్తు చేయటం దాదాపు అసాధ్యం.

విద్యుదుత్వత్తు కోసం నిర్మించే పెద్ద ద్వారములు రిజర్వ్యాయర్లో కొన్ని వేల లేదా లక్షల ఎకరాల అడవి భూములు, సాగు భూములు మనిపోతాయి. ఈ విధంగా వాతావరణానికి జరిగే నష్టం ఒక్కసారే అయినా శాశ్వతంగా జరుగుతుంది. పెట్రోలియం ఉత్పత్తులు, సహజ వాయువులను మండించటం ద్వారా జరిగే ‘థర్మల్’ విద్యుదుత్వత్తు కేంద్రాలలో వ్యధ పదార్థంగా బొగ్గు పులుసు వాయువు పెద్ద ఎత్తున విదుదల అవుతుంది. ఇది కంటికి కనిపించకపోయినా దీర్ఘకాలంలో భూగోళం వేడెక్కుటానికి, సముద్రాల మట్టం పెరగటానికి కారణమపుతుంది. అఱుశక్తి ఆధారిత విద్యుదుత్వత్తు కేంద్రాలలో అఱు సంబంధమైన ప్రమాదాలు జరిగే అవకాశాలు ఎంత తక్కువైనప్పటికీ, ఒకవేళ అటువంటి ప్రమాదం జరిగితే దాని వలన కలిగే కాలుఘ్యం కొన్ని దాబ్బాల పొటు ఆ ప్రాంత ప్రజలపై దుష్ప్రభావం చూపిస్తుంది. ఇక బొగ్గు ఆధారిత విద్యుదుత్వత్తు కేంద్రాలలో బొగ్గు కాల్పటం వలన వచ్చే బాధిద అతి పెద్ద కాలుఘ్య సమస్య

ప్రస్తుతం ప్రపంచవ్యాప్తంగా మానవాళి తన ఇంధన అవసరాలను భూమి పొరల్లో ఉండే బొగ్గు, పెట్రోలియం వంటి పదార్థాల ద్వారానే తీర్చుకుంటున్నది. వీటిల్లో పెట్రోలియం కన్న కొన్ని శాశ్వతాలు ముందే మనిషికి తెలిసిన ఇంధన వనరు బొగ్గు. 2000 సంవత్సరం నాటికి మొత్తం ప్రపంచం విద్యుత్తు అవసరాలు

సుమారు 153 లక్షల మెగావాట్లుని అంచనా. ఇందులో 57.4 లక్షల మెగావాట్లు పెట్రోలియం ఉత్పత్తులతోనూ, 42.7 లక్షల మెగావాట్లు బొగ్గు ద్వారానూ, 36.1 లక్షల మెగావాట్లు అవసరాలు సహజ వాయిపు ద్వారానూ, మిగిలిన 20.9 లక్షల మెగావాట్లు అవసరాలు బహుళార్థ సొధక నీటి ప్రాజెక్టులు, అఱు విద్యుత్ కేంద్రాలతోనూ తీరుతున్నాయి. అంటే ప్రపంచ విద్యుత్చూక్తి అవసరాలలో సుమారు 45 శాతం బొగ్గు ద్వారానే జరిగింది.

2010 జూన్ నాటికి భారతదేశ విద్యుదుత్వాదన సామర్థ్యం సుమారు 1,62,360 మెగావాట్లు, ఇందులో 53 శాతాన్ని బొగ్గు ఆధారిత, 11 శాతాన్ని సహజవాయిపు ఆధారిత, 21 శాతం నీటి ఆధారిత విద్యుదుత్వాదన కేంద్రాలు సమకూరుస్తున్నాయి. ప్రపంచ విద్యుదుత్వాదన సామర్థ్యంలో మన దేశం వాటా 1 శాతం మాత్రమే. అయితే మన దేశం తనకు తాను నీర్దేశించుకున్న అభివృద్ధి లక్ష్యాలను సాధించాలంటే, 2030 సంవత్సరం నాటికి మన దేశ విద్యుదుత్వత్తి సామర్థ్యం 9,50,000 మెగావాట్లకు (ఇప్పటికి ఆరు రెట్లు) పెరగవలసి ఉంటుందని అంచనా.

మన రాష్ట్ర ప్రస్తుత విద్యుత్ ఉత్పాదనా సామర్థ్యం 14,700 మెగావాట్లు. నీటి ఆధారిత విద్యుత్తైంద్రాల ద్వారా 3750, సంప్రదాయేతర వనరుల ద్వారా 700, బొగ్గు ఆధారిత కేంద్రాల ద్వారా 4400 మెగావాట్లు సమకురుతుంది. రాష్ట్రంలోని ఎన్నిటిపిసి ప్రాజెక్టులలో మన వాటా 1900 మెగావాట్లు. కర్రాటక, తమిళనాడులలోని అఱు విద్యుత్ కేంద్రాలలో మన వాటా 279 మెగావాట్లు. తమిళనాడులోని ఔచేలీ, ఒడిషాలోని తాల్చేరు థర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రాలలో మన వాటా 784 మెగావాట్లు. ఇప్పనీ కాక మన రాష్ట్రంలోనే ఉన్న వివిధ ప్రైవేట్ విద్యుత్తైంద్రాల ద్వారా దాదాపు 2900 మెగావాట్లు విద్యుత్తు సమకూరుతుంది. విద్యుదుత్వాదన ముఖ్యంగా బొగ్గు ఆధారిత ప్రాజెక్టులు, వాతావరణ కాలుష్యం మధ్య ఉన్న మాలిక సంబంధాన్ని విశేషించటానికి ఈ చర్చ చేయవలసి వస్తోంది.

ఈ సందర్భంగా జెన్కో వారి 4400 మెగావాట్లు కాక ఎన్నిటిపిసి 3600 (రామగుండం, సింహాద్రి), సింహాద్రిలో త్వరలో పూర్తి కాబోతున్న ఇంకొక 1100 మెగావాట్ల ప్రాజెక్టు, కృష్ణపట్టం ప్రాంతంలో నిర్మాణంలో ఉన్న సుమారు 16,600 మెగావాట్ల ప్రాజెక్టులను కూడా మనం పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి.

ఒక దేశానికి లేదా రాష్ట్ర/ప్రాంతానికి ఎంత విద్యుదుత్వాదన సామర్థ్యం సరిపోతుంది? ఈ సందర్భంలో కొన్ని మాలిక అంశాలు పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. మొదటిది విద్యుత్చూక్తి కాంతివేగంతో ప్రయాణిస్తుంది కనుక ఏ ఒక్క క్షణంలోనైనా ఎంత ఉత్పత్తి అవుతుందో అంత పూర్తిగా వినియోగచ్చే పోతుంది. కనుక విద్యుత్చూక్తిని వీలున్నప్పుడు ఉత్పత్తిచేసి నిల్వ చేసుకుని అవసరమైనప్పుడు వాడుకునే అవకాశం అసలు లేనే లేదు. ఇంకొక అంశం - ఉత్పత్తి జరిగిన చోట ఉండే విద్యుత్ సామర్థ్యం, అది

దూరం ప్రయాణం చేసిన కొద్దీ తగ్గుతుంది. ఇంకొక ముఖ్య అంశం-ఒక రాష్ట్ర లేదా ప్రాంత విద్యుత్ అవసరాలు ఒక రోజులోని 24 గంటలూ లేదా సంవత్సరంలోని అన్ని నెలల్లోనూ సమానంగా ఉండవు. సాధారణంగా ఒక రోజు సమయంలో విద్యుత్ వాడకం ఉదయం సూర్యోదయంతో పుంజుకుని, సాయంత్రం చీకటి పడిన తర్వాత నుంచి రాత్రి పడిగంటల వరకూ అత్యధిక స్థాయిలో ఉంటుంది. అప్పటి నుంచి తిరిగి సుర్యోదయం వరకూ తక్కువగా ఉంటుంది.

అదే విధంగా ఒక సంవత్సర కాలంలో దక్కిణ భారతదేశంలో శీతాకాలంలో విద్యుత్ వాడకం తక్కువగా ఉంటుంది. (ఫ్యాన్లు, ఎసిల వాడకం బాగా తగ్గటం, ఖరీఫ్ పూర్తయి ఇంకా రబీ మొదలుకాక పోపటం వలన). జనవరి నెల తర్వాత, పెరిగే ఎండల వలన, రభీ పంటకై వ్యవసాయ పంప సెట్ల వాడకం వలన విద్యుత్ వాడకం పెరిగి, ఏప్రిల్ నెలకు అత్యధిక స్థాయికి చేరుకుంటుంది. జూన్ నెలలో వర్షాలు మొదలైన తర్వాత విద్యుత్ వాడకం నెమ్మదిగా తగ్గుతుంది. చలి ఎక్కువగా ఉండే మధ్య, ఉత్తర భారతదేశ ప్రాంతాల్లో విస్తుతంగా హీటర్ల వాడకం వలన చలికాలంలో కూడా విద్యుత్ వాడకం హెచ్చుగానే ఉంటుంది. ఈ అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకుని చూసినట్టయితే, ఒక రాష్ట్ర / ప్రాంత ప్రజల గృహా, వ్యవసాయ, పారిత్రామిక, వాణిజ్య, ఇతర సంస్థాగత (విద్యులయాలు, అస్ప్రతులు, ప్రభుత్వ, ప్రైవేట్ కార్యాలయాలు వగ్గొరా) విద్యుత్ అవసరాలు సంవత్సరంలోని ఏ నెలలో లేదా ఏ భాగంలో అత్యధికంగా ఉంటాయో (ఉడా: మార్పి, ఏప్రిల్ నెలలు), ఆ రోజుల్లో ఒక రోజులోని విద్యుత్ వాడకం ఏ సమయంలో అత్యధికంగా ఉంటుందో (మధ్యాహ్నిలు, సూర్యాస్తమయం నుంచి రాత్రి పడి గంటల వరకు) ఆ స్థాయి విద్యుత్ అవసరాలకు సరిపడే విద్యుత్ ఉత్పత్తి సామర్థ్యం ఆ రాష్ట్రంలో ఉన్నప్పుడే అక్కడ విద్యుత్ కొరత సమస్య లేకుండా ఉంటుంది.

అనివార్యాలకు అవరోధాలు

అంధ్రప్రదేశ్ ఒకప్పుడు విద్యుత్ పరంగా మిగులు రాష్ట్రంగా ఉండేది. గత మాడు దశాబ్దాల్లో రాష్ట్రం సూరు శాతం గ్రామీణ విద్యుదీకరణను సాధించింది. పారిత్రామికీకరణ విస్తుతమయింది. ఉచిత విద్యుత్తు కారణంగా వ్యవసాయ విద్యుత్ కనెక్షన్లు అత్యధికంగా పెరిగాయి. పేదల గృహాలకు విద్యుత్ వెలుగులు అందుతున్నాయి. ఈ పురోగతి కారణంగా రాష్ట్ర విద్యుత్ అవసరాలకు సరిపడే విద్యుత్ ఉత్పత్తి సామర్థ్యం ఆ రాష్ట్రంలో ఉన్నప్పుడే అక్కడ విద్యుత్ కొరత తీప్పమవుతున్నది.

రాష్ట్ర విద్యుదుత్వత్తి సామర్థ్యం 14,700 మెగావాట్లు. ఇందులో ఎపి జెన్కో వారి బొగ్గు ఆధారిత థర్మల్ కేంద్రాల సామర్థ్యం 4382.5 మెగావాట్లు. వీటి సూరు శాతం ఉత్పత్తి స్థాయి సంవత్సరానికి 38,391 మిలియన్ యూనిట్లు. 2009-10లో ఈ కేంద్రాల నుంచి 26,566 మిలియన్ యూనిట్లు (69.2 శాతం)

విద్యుత్తు మాత్రమే మనకు లభ్యమైంది. బొగ్గు ఆధారిత ఘర్షుల్ విద్యుత్ కేంద్రాలు తమ పూర్తి సామర్థ్యంలో విద్యుదుత్తుత్తి చేయలేక పోవటానికి కొన్ని ముఖ్య కారణాలు ఉన్నాయి. అని : (అ) రిపేర్లు, వెంఱింటేన్సుల కోసం 0 విద్యుదుత్తాదన టర్మినల్లను నిలిపియేయవలసిరావటం (ఆ) ఒక రోజులోని వివిధ సమయాల్లో, సంవత్సరంలోని వివిధ నెలల్లో హెచ్చుతగ్గులుగా ఉండే విద్యుత్ వాడకం (తత్త్వారణంగా ఉత్పాదన సామర్థ్యం ఉన్నా, విద్యుత్ వాడకం తక్కువగా ఉన్నప్పుడు తక్కువ స్థాయిలో ఉత్తుత్తి అవుతుంది) (ఇ) ఉత్పాదన అయిన విద్యుత్తు వాడకం దార్థకు చేరే క్రమంలో 5 శాతం మేరకు తరుగుదలకు లోను కావటం (ఈ) బొగ్గు కొరత, నీటి అలభ్యత ఇత్యాదులు.

ఈదే విధంగా 2009-10లో ఎపిజెన్కో పారి ప్రోడల్ విద్యుత్ సామర్థ్యం 3750 మెగావాట్ల నుంచి మనకు 5531 మిలియన్ యూనిట్లు (17శాతం) మాత్రమే లభ్యమైంది. దీనికి కారణం ప్రోడల్ రిజార్వెయర్లో ఒక ఏదాది కాలంలో ఆ మేరకు మాత్రమే విద్యుదుత్తుత్తి చేయటానికి తగిన నీరు ఉండటం. కేంద్ర విద్యుదుత్తాదన ప్రాజెక్టుల (ఎన్టిపిసి, నైవేలీ, తాల్చేరు, అణు విద్యుత్తు) నుంచి మన వాటాగా మనకు 2009-10లో 20,880 మిలియన్ యూనిట్లు (పూర్తి సామర్థ్యంలో 80.4 శాతం) లభ్యమైంది. 2009-10లో రాష్ట్రం మొత్తం మీద సుమారు 72,780 మిలియన్ యూనిట్లు విద్యుత్తు ఉత్తుత్తి అయి, వినియోగదారులకు లభ్యమైంది. ఇది కాకుండా లోటు సమయాల్లో సుమారు 2081 మిలియన్ యూనిట్లు విద్యుత్తును బయట రాష్ట్రాలు, కేంద్ర ప్రాజెక్టుల నుంచి కొనుగోలుచేసి వినియోగదారులకు సరఫరా చేయటం జరిగింది. మనకు మిగులు విద్యుత్తు ఉన్న సమయాల్లో సుమారు 890 మిలియన్ యూనిట్లు విద్యుత్తును ఇతర ర్యాష్టోలకు అమ్మటం జరిగింది.

పూర్తి స్థాయిలో ఎటువంటి కోతలు అవసరం లేకుండా ప్రస్తుతం రాష్ట్ర విద్యుత్ అవసరాలు సుమారు 83,800 మిలియన్ యూనిట్లని అంచనా. సంవత్సరంలో వర్షాకాలం, శీతాకాలం కలిపి నాలుగైదు నెలల మిసహో (వర్షాకాలంలో నీటి పారుదల ప్రాజెక్టులు నిండినప్పటి నుంచి) మిగిలిన సమయం అంతా. (పెద్ద నగరాలు తప్ప) పట్టణాలు, పట్టెలు అంతటా పద్ధతి ప్రకారం విద్యుత్ కోతలు అమలు చేస్తున్నారు. ఏ విధంగా చూసినా రాష్ట్రం ఇప్పటికే సంవత్సరంలో చాలా భాగం తీవ్రమైన విద్యుత్ కొరతను ఎదుర్కొంటున్నదనే చెప్పాలి. మరి 2019-20 నాటికి మన విద్యుత్ అవసరాలు ఏదాదికి 2,28,500 మిలియన్ యూనిట్లు (ఇప్పటికి మూడు రెట్లు)కు పెరుగుతాయని అంచనా. ఒక దశాబ్దంలోనే ఎదురవసున్న ఆ గడ్డ వరిస్థితిని ఎలా అధిగమించగలుగుతాం?

రాష్ట్రం ఎంతో ప్రతిష్టాత్మకంగా తలపెట్టిన ‘జలయజ్ఞం’లో భారీ ‘ఎత్తిపోతల’ పథకాలు చాలా ఉన్నాయి. వాటన్నిటికి కలిపి ఏదాదికి సుమారు 25 వేల మిలియన్ యూనిట్లు విద్యుత్తు

(పంటకాలమైన నాలుగు నెలల వ్యవధిలోనే) అవసరమవుతుందని అంచనా. ఈ విద్యుత్తును ఉత్తుత్తి చేయటానికి సంవత్సరం మీద సరాసరి 70 శాతం సామర్థ్యంతో పనిచేస్తాయని భావిస్తే, సుమారు 8700 మెగావాట్ల విద్యుదుత్తుత్తి సామర్థ్యాన్ని అదనంగా నెలకొల్పవలసి ఉంటుంది. ఇది రాష్ట్రంలో ప్రస్తుతం లభ్యంగా ఉన్న విద్యుదుత్తుత్తి సామర్థ్యానికి 60 శాతం అదనం.

ఈ పరిస్థితుల్లో ఒక విషయం స్పృష్టమవుతున్నది. సమీప భవిష్యతుల్లో రాష్ట్రం పెద్ద ఎత్తున అదనపు విద్యుదుత్తాదన (20 నుంచి 30 వేల మెగావాట్లు) సామర్థ్యాన్ని నెలకొల్పాలి. నీటి ఆధారిత ప్రోడల్ విద్యుత్ కేంద్రాలు నెలకొల్పే అవకాశాలను మనం దాదాపు పూర్తిగా వినియోగించుకున్నట్లే. కనుక ఈ రంగంలో అదనపు విద్యుదుత్తాదన సామర్థ్యాన్ని పెద్ద ఎత్తున నెలకొల్పే అవకాశాలు లేవనే చెప్పాలి. రాబోయే దశాబ్ద కాలంలో అవసరమయ్యే అదనపు విద్యుత్ సామర్థ్యాన్ని, బొగ్గు, సహజ వాయువు లేదా అణు విద్యుత్ ఆధారిత ప్రాజెక్టుల ద్వారానే ఏర్పాటు చేయవలసి ఉంటుంది. ఈ సందర్భంగా రాష్ట్ర తీర ప్రాంతంలోని సముద్ర గర్జంలో పెద్ద ఎత్తున సహజ వాయు నిక్షేపాలు కనుగొన బడటం మనకెంతో ఆశాజనకమైన విషయం. అయితే ఈ నిక్షేపాలు ప్రైవేటు కంపెనీలచే కనుగొనబడటం, వీటిపై మొదటి హక్కు వారికి ఉండటం మన ఆశలపై కొంత చ్చేట్లు జర్చినట్టే.

కనుక వచ్చే పది సంవత్సరాల కాలంలో రాష్ట్ర అవసరాలకే పూర్తిగా లభించే రీతిలో బొగ్గు, సహజవాయువు, అణు విద్యుత్తు లేదా సంప్రదాయేతర పద్ధతుల ద్వారా 30 వేల మెగావాట్ల విద్యుత్ సామర్థ్యాన్ని నెలకొల్పాలి. వీటన్నింటికి సహజ వాయువు ఆధారిత విద్యుత్ కేంద్రాలు కాలుష్టరీత్యా అతి తక్కువ కాలుష్యం కలిగించేవని చెప్పామన్న. సంప్రదాయేతర విద్యుత్ కేంద్రాలలో అసలు ఏ మాత్రం కాలుష్యం దెలువడనప్పటికీ, వీటి ద్వారా విద్యుదుత్తాదన పెద్ద ఎత్తున చేపట్టటం ఆచరణలో సాధ్యం కాకపోవచ్చు. ఉదాహరణకి సూర్యార్థశీ ఆధారంగా విద్యుదుత్తాదన చేసే కేంద్రాలకు ‘ఫోటో వోల్టాయిక్ సెల్స్’ అనే పరికరాలు పెద్ద సంఖ్యలో అవసరమవుతాయి. ప్రస్తుతం లభ్యంగా ఉన్న సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో వీటి నిర్మాణం చాలా ఎక్కువ భర్పుతో కూడుకున్న పని. ఈ విధంగా ఉత్పత్తుయే విద్యుత్తు, బొగ్గు ఆధారిత విద్యుత్ కన్న నాలుగు రెట్లు ఎక్కువ భర్పుదు ఉండవచ్చు. ఈ పరిస్థితుల్లో ఇంత హెచ్చు భర్పుతో విద్యుదుత్తాదన చేసి, ప్రస్తుతం అమలులో ఉన్న రాయితీల తోనూ, కొండరు వినియోగదారులకు (వ్యవసాయదారులకు, ఇంబీకి ఒక బల్బు చొప్పున పేద కుటుంబాలకు) ఉచితం గానూ వినియోగదారులకు చేయటం ప్రభుత్వం చేయలేకపోవచ్చు. గాలిమరల ద్వారా విద్యుదుత్తాదనకు పెట్టుబడి కొణ్ణిగా ఎక్కువగానే (రెండు రెట్లు) అవసరమైనప్పటికీ ఇటువంచి మరలు ఏర్పాటు చేయటానికి అనుషేషింపు ప్రదేశాలు రాష్ట్రంలో ఎక్కువగా లేవనే చెప్పాలి. గాలిమరలకు, బలంగా రోజులో ఎక్కువనేపు నిరంతరాయంగా గాలిపీచే ప్రదేశాలు

కావాలి. కొండలు, గుట్టలు వంటి అడ్డంకులు లేని సమతల ప్రదేశాలలోనే ఇది సాధ్యం. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా గాలిమరల ద్వారా పెద్ద ఎత్తున విద్యుత్తులును చేసే దేశాలు వాటినెక్కువగా తీరం వెంబడి, సముద్రంలోనే నిర్మిస్తున్నాయి. ఇది ఇంకా ఎక్కువ పెట్టుబడితో కూడుకున్న పని.

ఈ పరిస్థితులన్నీ నిశితంగా పరిశీలిస్తే పెద్ద ఎత్తున అదనపు విద్యుదుత్తాదక సామర్థ్యాన్ని నెలకొల్పే అవకాశాలు బొగ్గు లేదా అఱు శక్తి ఆధారిత రంగాల్లోనే ఉన్నాయని స్పృష్టమవుతున్నది. సోంపేటలో అయినా, మరెక్కడైనా దేశంలో దాదాపు అన్ని రాష్ట్రాలు / ప్రాంతాల్లోనూ సూతన విద్యుదుత్తాదన ప్రాజెక్టులు (ముఖ్యంగా బొగ్గు ఆధారిత లేదా అఱు శక్తి ఆధారిత విద్యుత్త కేంద్రాలు) నెలకొల్పే విషయంలో ప్రజల నుంచి, కాలప్యాన్ని వ్యతిరేకించే స్వచ్ఛంద సంస్థల నుంచి వ్యతిరేకత ఎదురవుతున్నది. ఇందుకు రెండు ముఖ్య కారణాలు : భూమిని కోల్పేవడం ద్వారా (ప్రాజెక్టు కోసం జరిగే భూసేకరణలో) తమ జీవనాధారం కోల్పేతామనే ప్రజల ఆవేదన విద్యుత్త కేంద్రాలు (ముఖ్యంగా బొగ్గు ఆధారిత భర్తుల్ విద్యుత్త కేంద్రాలు) వెలువరించే కాలుప్యం, ఆ ప్రాజెక్టు ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని దెబ్బతిస్తుందనే ఆందోళన. అఱు శక్తి ఆధారిత విద్యుత్త కేంద్రాలు నిర్మాణం అత్యంత కీప్పమైన సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో కూడుకున్న వ్యవహరం. అఱు శక్తి రంగంలో పనిచేసే శాస్త్ర సాంకేతిక వేత్తల పైప్యుత, పనితనం మీద మనం నవ్వుకం ఉంచగలిగితేనే అఱు విద్యుత్తను మనం హండగలుగుతాము.

ప్రొత్తి ఫలం బూడిదేనా!

విద్యుత్ వెలుగుల్లో చీకటి ఉంటుంది సుమా! బొగ్గు ఆధారిత విద్యుత్ కేంద్రాల నుంచి వెలువదే కాలుప్యం అంశాన్ని పరిశీలించాం. ఈ కేంద్రాల్లో బొగ్గు మండించి, తడ్డురా నీటిని ఆవిరిచేసి ఆ ఆవిరితో విద్యుత్తు తయారు చేసే టర్బైన్సు నడిపిస్తారు. ఇలా బొగ్గును మండించడం వలన వెలువదే కాలుప్య పదార్థాలలో ముఖ్యమైనవి. బూడిద, బొగ్గు పులుసు వాయువు. వాయు రూపంలో ఉండే బొగ్గు పులుసు వాయువు వెలువడిన వెంటనే గాలిలో కలిసిపోతంది. ఈ కారణంగానే సామాన్య ప్రజలీకానికి దాని గురించి పెద్దగా తెలియదు. వాతావరణ శాస్త్రవేత్తల అభిప్రాయం ప్రకారం విద్యుదుత్తాదనకై మండించే బొగ్గు నుంచి వెలువదే బొగ్గు పులుసు వాయువే భూగోళం వేడక్కటానికి కారణమవుతోంది. దీనివల్ల భవిష్యత్తులో సముద్రపు నీటి మట్టాలు పెరిగి తీరప్రాంతాలు మనకు గురై కొన్ని కోట్ల మంది ప్రజల జీవితాలు దుర్భరం అవటానికి కారణం కావచ్చారు.

బొగ్గు ఆధారిత విద్యుదుత్తాదన కేంద్రాల విషయమై సామాన్య ప్రజలకు భయాందోళనలు కలిగించే కాలుప్య వ్యథ పదార్థం బూడిద. మన దేశంలోని భర్తుల్ విద్యుత్ కేంద్రాలలో ఉపయోగించే బొగ్గులో, మండిన తర్వాత సుమారు 40 శాతం వరకు బూడిద

మిగులుతుందని అంచనా. ఒక 500 మొగావాట్ల విద్యుత్ టర్బైన్ ఒక గంట పనిచేస్తే సుమారు 350 టన్నుల బొగ్గుమండించాలిన ఉంటుంది. అఱ్యాతే, టర్బైన్ పరిమాణం పెరిగినకొణ్ణి ఉపయోగించవలసిన బొగ్గు పరిమాణం తక్కువ నిష్పత్తిలో పెరుగుతుంది (సాంకేతికంగా మెరుగైన పద్ధతులలో పనిచేయడం వలన), టర్బైన్ సామర్థ్యం తక్కువైన కొణ్ణి అదే ఎక్కువ నిష్పత్తిలో బొగ్గును ఖర్చు చేస్తాయి. కనుక వీలైనంత పెచ్చ మెగా వాట్ల సామర్థ్యం గల టర్బైన్సు నెలకొల్పుకుంటే, సగటున ఒక మొగావాట్కి ఖర్చు అయ్యే బొగ్గు పరిమాణం తగి, కాలుప్యం కూడా తగ్గుతుంది.

2009-10లో ఎపి జెన్కో తన 3882.5 మెగావాట్ల ఆధారిత భర్తుల్ విద్యుత్ సామర్థ్యంతో 197.03 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల బొగ్గు వినియోగించి 26,566 మిలియన్ యూనిట్ల విద్యుత్తు ఉత్పత్తి చేసింది. జెన్కో, తన ప్లాంట్లు అన్వింటిలోనూ కలిపి సగటున (60 మెగావాట్ల నుంచి 500 మెగావాట్ల వరకు ఉన్న టర్బైన్సు కలిపిచూస్తే) 500 మెగావాట్లకు గంటకు 371 మెట్రిక్ టన్నుల బొగ్గు ఉపయోగించింది. ఎన్బిపిసి రామగుండం, సింహోద్రి ప్రాజెక్టులు తమ 3600 మెగావాట్ల ఉత్పత్తి సామర్థ్యంతో పనిచేస్తా 2009-10లో 190 లక్షల టన్నుల బొగ్గు వినియోగించి 30,095 మిలియన్ యూనిట్ల విద్యుత్తు ఉత్పత్తి చేశాయి.

ఎన్బిపిసి రామగుండం, సింహోద్రిలో ఉన్న టర్బైన్సన్నీ కలిపి పరిగణిస్తే, సగటున 500 మెగావాట్లకు గంటకు 316 మెట్రిక్ టన్నుల బొగ్గు వినియోగించాయి. ఇలా 2009-10లో రాష్ట్రంలోని జెన్కో, ఎన్బిపిసిలు కలిసి 387 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల బొగ్గు ఉపయోగించి, సుమారు 7500 మెగావాట్ల విద్యుత్తు ఉత్పత్తి సామర్థ్యాన్ని వినియోగించి, 57,660 మిలియన్ యూనిట్ల విద్యుత్తును ఉత్పత్తి చేశాయి. ఈ క్రమంలో వారు సుమారు 154.8 లక్షల టన్నుల బూడిద ఉత్పత్తికి కారకులయ్యారు. 2019-20 నాటికి, రాష్ట్ర విద్యుత్తు డిమాండు ఇప్పుడున్న సుమారు 83,800 మిలియన్ యూనిట్ల నుంచి 2,30,000 మిలియన్ యూనిట్లకు పెరుగుతుందని అంచనా (ఇప్పటికి సుమారు మూడు రెట్లు). పెరిగిన ఈ విద్యుత్ అవసరాలను తీర్చుకోవడానికి 15,000 మెగావాట్ల అదనపు విద్యుత్ ఉత్పత్తి సామర్థ్యాన్ని నెలకొల్పుకోవాలిన ఉంటుంది. (పెరగాల్చిన ఉత్పత్తి సామర్థ్యంలో సగం మాత్రమే బొగ్గు ఆధారిత ప్లాంట్ల నుండి వస్తుందని, ఆ మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు కేటాయించబడుతుందని అనుకుంటే.) ఇవస్తీ మాత్రమే కాకుండా ఇప్పటికే కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన ‘వాటిజ్య విద్యుదుత్తుత్తి ప్రాజెక్టు’ల పద్ధతి క్రింద ఇప్పటికే రాష్ట్రంలో సుమారు 16,000 మెగావాట్ల బొగ్గు ఆధారిత భర్తుల్ విద్యుత్తు ఉత్పత్తి కేంద్రాన్ని ప్రైవెటు పారిశ్రామిక వేత్తలు ఏర్పాటు చేస్తున్నట్లు తెలియవస్తోంది.

జంతెకాక రాబోయే ఐదు నుంచి పది సంవత్సరాలలో ఈ ‘వాటిజ్య విద్యుత్త కేంద్రాల’ పద్ధతి పైన, రాష్ట్రంలోని తీర ప్రాంతాల్లో

సుమారు 50 వేల మెగా వాట్ల సామర్థ్యంతో బొగ్గు ఆధారిత విద్యుదుత్వత్తి ప్రాజెక్టులను నెలకొల్పునున్నారనే వార్తలు వినిపిస్తున్నాయి. ఇంస్ట్రీ కార్బూరూపం దాల్చితే రాష్ట్రం అద్భుతమైన పారిశ్రామికీకరణ సాధిస్తుందనడంలో సందేహం లేదు. అయితే ఆ ప్రగతితో పాటు 2020 సంవత్సరం నాటికి ఏటా సుమారు 1381.2 లక్షల టస్సుల బూడిద సమస్యను ఎదుర్కొనవలసి ఉంటుంది.

బూడిద కాలుప్య కారకం కావటానికి, దీనివలన ఆయా ప్రాంత ప్రజలు భయందోళనలకు గురికావటానికి కారణాలు లేకపోలేదు. మొదటిది: బూడిద కణాలు అత్యంత సూక్ష్మ పరిమాణం. ఈ బూడిద కణాలు 0.5 నుంచి 100 మైక్రోమీటర్లు (ఒక మైక్రోమీటరు అంటే ఒక మిలీ మీటర్లో వెయ్యాభాగం) వాసం కలిగి ఉంటాయి. ఇంత సూక్ష్మ పరిమాణం కలిగి ఉండడం వలన, నిల్వ చేసిన ప్రాంతం నుంచి ఈ బూడిదగాలి ద్వారానూ, వర్షపు నీచే ద్వారానూ చాలా విస్తారంగా, పది పదిహేను కిలో మీటర్ల దూరం వరకూ వ్యాపించి భూమిలోకి ఇంకిపోయి, భూగర్జు జలాలను కలుపితం చేస్తుంది. బొగ్గులో భాగంగా ఉండి, బొగ్గు కాలుపడిన తరువాత ఆశ్వేషంల రూపంలో, ఎంత అత్యంత సూక్ష్మ స్థాయిలో ఉన్నపుట్టికి, బూడిదలో కనిపించే కొన్ని విషపూరితమైన రసాయన, ధాతు పదార్థాలు ప్రజల భయందోళనలకు రెండవ ముఖ్యకారణం. వీటిల్లో ముఖ్యమైనవి - ఆవి ఎంత పరిమాణంలో ఈ బూడిదలో ఉంటాయో ఈ విధంగా చూడవచ్చు : (బ్రాకెట్లోని అంక బూడిదలోని ప్రతి పదిలక్షల భాగాలలో ఒక ధాతువు ఎన్ని భాగాలు ఉందో తెలిపేది) : బేరియం (806) ప్రైంటియం (779) బోర్న (311) వనేడియం (252) మాంగనీసు (250) క్రోమియం (220) జింకు (176) రాగి (112) నికెల్ (77) సీసం (56) అర్పునిక్ (43) కోబాల్ట్ (36) ఫోరిన్ (29). ఇవే కాక ఇంకా అత్యంత సూక్ష్మస్థాయిలో అఱు ధార్యిక స్ఫోఫాపం ఉండే పదార్థాలు మాలిభీనమ్, ఫోరియం, యురోనియం, రేడియంలు ఈ బూడిదలో ఉంటాయని శాస్త్ర వేత్తలు నిర్ధారించారు. కానీ, ఈ స్థాయిలోని అఱు ధార్యిక స్ఫోఫాపం సాధారణ గ్రానైట్ రాఫ్లోనూ, కొన్ని రకాల ఇసుకలోను ఉంటాయి. అయితే ఇవి మానవ శరీరానికి హని కలిగించే స్థాయికి దిగువనే ఉండటం వలన ఇది అంత ఆందోళన చెందవలసిన విషయం కాదు.

ఇంతేకాక విడుదల అయిన బూడిదను సూటికి సూరు శాతం అన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకుని భూగర్జు జలాలలోకి ఇంకుండా చూసి దీనిని ఉవయాగించగల ప్రయాజనాలన్నింటికి దీనిని వినియోగించగలిగితే దీని వలన ఆ ప్రాంత ప్రజల ఆరోగ్యానికి కలిగే దుష్పుభావాలను పూర్తిగా నివారించటం సాధ్యమవుతుంది.

ప్రస్తుత పరిస్థితిలో కూడా ఈ హనికారక పదార్థాలు అత్యంత తక్కువ స్థాయిలో ఉండటం వలన ఈ బూడిద ద్వారా కాలుప్యానికి గురైన వారు వెంటనే తీవ్ర అనారోగ్యానికి గురికాపోయినా,

దీర్ఘకాలంలో వీటి దుష్పుభావాలకు గురయ్యే అవకాశం ఉంది. ఈ బూడిద వలన కలిగే కాలుప్యం పీల్చే గాలి ద్వారానూ, తాగటానికి ఉపయోగించే భూగర్జు జలాల ద్వారానూ వ్యాపిస్తుంది.

‘పెలుగు’ పంచితేనే పరిష్కారం

వాతావరణ కాలుప్యం కలిగించే బూడిద పెద్ద ఎత్తున కేవలం బొగ్గు ఆధారిత విద్యుదుత్వాదన కేంద్రాలలోనే కాకుండా, ఉక్క కర్ణాగారాలు, అల్యూమినియం తయారి ఫ్యాక్టరీలు వంటి వాటిల్లో కూడా విడుదలవుతుంది. పర్యావరణ పరిరక్షణ, కాలుప్య నియంత్రణ మంత్రిత్వ శాఖ ఈ విషయమై ఇప్పటికే కొన్ని ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. బొగ్గు, ఇతర పదార్థాల వాడకం వలన ఏ కర్ణాగారాలయితే పెద్ద ఎత్తున వ్యాప్త పదార్థంగా బూడిదను విడుదల చేస్తాయో, ఆయా కర్ణాగారాలు ఆ బూడిదను, వాతావరణంలోకి ప్రవేశించి కాలుప్యం కలిగించకుండా, కొన్ని ఖచ్చితమైన పద్ధతులలో వినియోగంలోకి తేవాలనేది ఆ ఉత్తర్వుల సారాంశం.

అభివృద్ధి చెందిన దేశాల్లో ఈ బూడిదను అనేక ఇతర ఉపయోగాలకు మళ్ళీస్తున్నారు. అపి : (అ) బొగ్గును వెలికి తీసిన తరువాత బొగ్గు గనుల్లో ఏర్పడే భారీలను నింపటానికి ఈ బూడిదను వాడుతున్నారు. భూగర్జు బొగ్గు గనులు ఉన్నచోటే ధర్మల్ విద్యుదుత్వాదన కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేయటం ద్వారా గనుల నుంచి విద్యుత్తే కేంద్రానికి బొగ్గు రవాణా భర్మా, తిరిగి బూడిదను భూగర్జు గనుల్లోకి పంపటానికి అయ్యే రవాణా భర్మా చాలావారకు తగ్గించుకొనవచ్చును.

(ఆ) సిమెంటు తయారీలో 30 శాతం వరకు ఈ బూడిదను వాడుతున్నారు. బొగ్గు ఆధారిత విద్యుదుప్తత్తీ కేంద్రం దగ్గరే సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ ఏర్పాటు చేసుకుంటే, బూడిద రవాణా భర్మా తగ్గుతుంది. రవాణాలో బూడిద గాలిలోకి ఎగిరి కాలుప్యం కలిగించే అవకాశం తక్కువవుతుంది. విద్యుత్ కేంద్రం వద్దే ఏర్పాటులుంది కాబట్టి సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలో ఖచ్చితంగా బూడిద వినియోగ జరుగుతుంది. ఇలా విద్యుత్ కేంద్రం వద్ద సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలు నెల కోల్పేలా, ఆ సిమెంటు ఫ్యాక్టరీకి అవసరమయ్యే విద్యుత్తీని కొంత రాయితీటో ఆ విద్యుదుత్వాదనా కేంద్రం నుంచి సరఫరా చేయవచ్చు. చివరిగా విద్యుదుత్వాదనా కేంద్ర యాజమాన్య నిర్వహణలోనే సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలు నెలకొల్పితే (లేదా ‘జాయింట్ వెంచర్’ పద్ధతిలో) బూడిద వలన జరిగే కాలుప్యం నివారణ ఇంకా ఖచ్చితమైన రీతిలో జరగటానికి అవకాశం ఉంటుంది.

(ఇ) ఈ బూడిదలో జిప్సమ్, ఇంకొన్ని పదార్థాలు, ఇసుక కలిపించుకులు (షై ఆష్ బ్లిక్స్) తయారు చేస్తున్నారు. మన దేశంలో అనేక శతాబ్దీలుగా ఇళ్ళ నిర్మాణానికి మళ్ళీతో చేయబడి, కాల్బించిన ఇటుకులను ప్రతిష్టించి కొన్ని పంచితేనే పరిష్కారం కేంద్రాలలో వినియోగంలోకి తేవాలనేది ఆ ఉత్తర్వుల సారాంశం.

మట్టి ఇటుకల తయారీకి భూమిపై పొరలో ఉండే నాలుగైదు అడుగుల లోతు వరకు ఉన్న మట్టిని వాడుతున్నారు. భూమిపై పొరలోని అయిదారు అడుగుల మట్టి కొన్ని వేల సంవత్సరాల ప్రకృతి శ్రమకి ఫలితం. భూమిపై రెండు సెంటీమీటర్ల మట్టి పొర ఏర్పడటానికి సుమారు 500 సంవత్సరాలు పడుతుండని శాశ్వత్తుల అంచనా. అంటే 50వేల సంవత్సరాలు గడిస్తే గాని రెండు మీటర్లలోతు మట్టి పొర ఏర్పడదు. పై భాగంలో ఉండే ఈ మట్టిపొరే చాలా సారవంతమైనది. దానిని ఇటుకలుగా మార్చడం వలన మనం దాన్ని శాశ్వత్తంగా కోల్పోతున్నాం. దీని ప్రభావం రాబోయే దశాబ్దాలలో ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తిపై ఉండవచ్చు. ఏటూ దేశవ్యాప్తంగా నిర్మాణమయ్యే ఒక్కు, పరిత్రమల పెడ్డు, గోదాను వంటి వాటి నిర్మాణానికి అవసరమయ్యే కొన్ని వందల కోట్ల ఇటుకలను ఈ బూడిదను ఉపయోగించి తయారుచేయవచ్చు. అన్ని ప్రభుత్వ నిర్మాణాల్లో వీటి వాడకం 'కంపల్సరీ' చేయవచ్చును. ధర తగ్గింపు వంటి విధానాలతో సామాన్య పోరులు కూడా వారి నిర్మాణ అవసరాల్లో వీటిని వాడేటట్లు ప్రోత్సహించవచ్చును. (ఈ) రోడ్ నిర్మాణంలో సిమెంటుకు బడులుగా ఈ బూడిదను అభివృద్ధి చెందిన దేశాల్లో విస్తృతంగా వాడుతున్నారు.

ముగింపుగా ఒక్క అంశం గురించి అందరూ ఆలోచించాలి. సరిపడినంత విద్యుత్తుకి లేనిదే మనం అభివృద్ధిని సాధించలేము. పరిత్రమలకు, వ్యవసాయానికి, గృహ అవసరాలకు, వాణిజ్య వ్యాపారాలకు అవసరమైన సమయంలో అవసరమైనంత మేరకు విద్యుత్తును అందించలేము. అదనపు విద్యుదుత్వాదనా సామర్థ్యం కోసం చాలా చోట్ల బొగ్గు ఆధారిత ధరల్ల విద్యుత్ కేంద్రాలో, అఱు విద్యుత్ కేంద్రాలో పెట్టకుండా అదనపు విద్యుత్తుకి ఉత్పత్తి చేయలేము. బొగ్గు ఆధారిత విద్యుదుత్వాదనా కేంద్రాలు సాధారణంగా బొగ్గు గనుల దగ్గర గాని, బొగ్గు దిగుమతి చేసుకానే పక్షంలో ఓడరేవులకు సమీపంలో గాని నెలకొల్పటం జరుగుతుంది. అదే విధంగా అఱువిద్యుత్ కేంద్రాలు వీలయినంతరకు జన సాందర్భ తక్కువ ఉన్న ప్రదేశాల్లో, సముద్రతీరానికి దగ్గర ఉన్న ప్రదేశాల్లో నెలకొల్పడం జరుగుతుంది. బొగ్గు ఆధారితమైనా, అఱుళక్కి ఆధారితమైనా విద్యుదుత్వాదనా కేంద్రాలు నెలకొల్పే ప్రతిపాదన వచ్చినపుడు సంబంధిత ప్రాంత ప్రజలు కాలుష్యం కారణమో, ప్రమాదాలు జరిగే అవకాశమో నేవధ్యంగా 'అసలు ఇటువంటి ప్రాజెక్టు మా ప్రాంతంలో వద్దే వడ్డనడం' జరుగుతోంది. మారి మనం అదనపు విద్యుత్ సామర్థ్యాన్ని ఎలా నెలకొల్పగలుగుతాము? స్వీచ్ నొక్కగానే లైటు వెలగాలి. పంప సెట్టు నుంచి నీళ్ళు పారాలి కాని విద్యుత్ కేంద్రం మాత్రం మా దగ్గర పెట్టి వద్దు, ఇంకెక్కడైనా పెట్టి మాకు విద్యుత్ మాత్రం కోతలు లేకుండా సరఫరా చేయండి' అంటే ఎలా సాధ్యం? అలా అని మనం ఎక్కడి విద్యుత్ అవసరాలకు అక్కడ, సరిపడ చిన్న చిన్న విద్యుదుత్వాదనా కేంద్రాలు తాలూకా స్థాయిలోనో, జిల్లా

స్థాయిలోనో పెడితే ఈ సమస్య పరిప్రారమపడుతుందా? ఆ విధంగా చేస్తే, విద్యుత్ ఖరీదు రెండు మూడు రెట్లు అవుతుంది. అసలు విద్యుత్తుక్కితో అవసరంలేని జీవన విధానాన్ని అభివృద్ధి నమూనాలకు మనం పాటించదలిన్నే ఈ విషయంలో ఏ సమస్య ఉండక పోవచ్చు. కానీ అటువంటిది ఆచరణ సాధ్యం కాదు కాబట్టి, ఈ సమస్యపై సాధ్యమైన పరిప్రార మార్కులు అన్ని పరిశీలించి, ఆచరణ సాధ్యమైనవి ఏ ఒక్కటీ వదిలిపెట్టకుండా అమలు చేసుకుంటూ అవసరమైన మేరకు విద్యుదుత్వాదన కేంద్రాలను నెలకొల్పుకోవాలి.

ఈ సందర్భంగా ఈ క్రీంది అంశాలన్నింటినీ పరిశీలించవచ్చును. (అ) ప్రభుత్వ రంగంలోనైనా, ప్రైవేటు రంగంలోనైనా విద్యుదుత్వాదన కేంద్రాల స్థాపనకైనా భూసేకరణ వీలైనంతరకు 'అంగీకార పద్ధతిపైననే జరపాలి. నష్టపరిహరం ఉదారంగా ఇవ్వాలి. (ఆ) ఇప్పుడు అమలులో ఉన్న 'వాణిజ్య విద్యుదుత్వాదన కేంద్రాల' విధానం చాలా అన్నాయమైనది, దుర్మార్గమైనదినూ. పెట్టుబడి ఉన్న వాళ్ళు 'మేం ఎక్కడైనా విద్యుదుత్వత్తు కేంద్రాలు పెట్టకుంటాము ఆ విద్యుత్తుక్కిని దేశంలో ఎక్కడైనా మంచి ధర వచ్చిన చోట అమ్మకుంటాము' అంటే మరి ఆ విద్యుత్సైంప్రానికి తమ భూమి ఇచ్చి, దాని కాలుష్యాన్ని భరించే ప్రాంత/రాష్ట్ర ప్రజల మాచేమిటి? కనుక ఈ విధానాన్ని సమూలంగా మార్చాలి. దేశంలో ఎక్కడైనా, వాణిజ్య విద్యుదుత్వత్తు చేయటానికి ప్రైవేటు పెట్టుబడిదారులు ముందుకొచ్చినప్పుడు కనీసం 50 లేదా 33 శాతం విద్యుత్తును 'ఉత్పత్తి ఖర్చు', కనీస లాభం పద్ధతిపై ఆ రాష్ట్రానికి సరఫరా చేయాలి. ఈ విధంగా, ఈ విద్యుదుత్వాదన కేంద్రాల వలన కలిగే కాలుష్యం, కష్టపాలన భరించినందుకు ఆ రాష్ట్రానికి, ప్రజలకూ న్యాయం జరుగుతుంది. (ఇ) ఇదే విధంగా బొగ్గు ఆధారిత విద్యుదుత్వాదనా కేంద్రాలు నెలకొల్పటిన ప్రదేశానికి కొంత నిర్దిష్ట పరిధిలో ఉన్న గ్రామాలలోని అర్థమైన యువతీ యువకులకు ఆ ప్రాజెక్టులో ఉపాధికలైన కల్పించాలి. ఒక స్థాయి వరకు ఉన్న ఉద్యోగాల ఎంపికలో ఖచ్చితమైన ప్రాధాన్యాన్ని వారికి (అర్థమైన లోబడి) ఇప్పాలి. ఇలా ఆ విద్యుదుత్వాదనా కేంద్రాలో ఆ చుట్టూ పక్కల గ్రామం ప్రజలను భాగస్వాములను చేయవచ్చు. (ఈ) విద్యుత్ ప్రాజెక్టు నెలకొల్పటిన ఉన్న గ్రామం, దానికి నాలుగు వైపులా ఉన్న సమీప గ్రామాలలోని అర్థమైన యువతీ యువకులకు ఆ ప్రాజెక్టులో ఉపాధికలైన పక్కితమైన ర్యాచ్ నొక్కగానే లైటు వెలగాలి. పంప సెట్టు నుంచి నీళ్ళు పారాలి కాని విద్యుత్ కేంద్రం ప్రాంతపాదన వచ్చినపుడు సంబంధిత ప్రాంత ప్రజలు కాలుష్యం కారణమో, ప్రమాదాలు జరిగే అవకాశమో నేవధ్యంగా 'అసలు ఇటువంటి ప్రాజెక్టు మా ప్రాంతంలో వద్దే వడ్డనడం' జరుగుతోంది. మారి మనం అదనపు విద్యుత్ సామర్థ్యాన్ని ఎలా నెలకొల్పగలుగుతాము? స్వీచ్ నొక్కగానే లైటు వెలగాలి. పంప సెట్టు నుంచి నీళ్ళు పారాలి కాని విద్యుత్ కేంద్రం మాత్రం మా దగ్గర పెట్టి వద్దు, ఇంకెక్కడైనా పెట్టి మాకు విద్యుత్ మాత్రం కోతలు లేకుండా సరఫరా చేయండి' అంటే ఎలా సాధ్యం? అలా అని మనం ఎక్కడి విద్యుత్ అవసరాలకు అక్కడ, సరిపడ చిన్న చిన్న విద్యుదుత్వాదనా కేంద్రాలు తాలూకా స్థాయిలోనో, జిల్లా

(ఉ) బొగ్గు ఆధారిత విద్యుదుత్వాదన కేంద్రాలు నెలకొల్పిన వెంటనే, ఆ ప్రాజెక్టులో భారత ప్రభుత్వ నిబంధనల మేరకు కాలుష్య నివారణ చర్చలు ఖచ్చితంగా అమలు అవుతున్నది లేనిది

ప్రతి సంవత్సరం లేదా ఆరునెలల కొకసారి స్వతంత్ర సంస్థలే పర్యావరణ అడిబ్స్ వంచిది జరిగించాలి. ఇందులో ఆ ప్రైజెక్టు చుట్టుపక్కల గ్రామాల ప్రజల తరఫున మంచిపేరున్న ఆ ప్రాంత స్వచ్ఛంద సంస్థను భాగస్వామిగా చేయాలి. (ఊ) వ్యర్థ పదార్థంగా విడుదలయ్యే బూడిద ఏ మాత్రం గాలిలోగాని, భూగర్జు జలాల్లో గాని కలువకుండా కచ్చితమైన ఏర్పాట్లు ఉండాలి. విడుదలయ్యే బూడిదను 100 శాతం ఆ విద్యుదుత్వాదన కేంద్రంలోనే సిమెంటు, షై ఆష్ ఇటుకల కర్మగారాలను నెలకొల్పాలి. ఈ రెండూ కూడా పనిచేయటానికి సిద్ధంగా ఉన్నప్పుడే విద్యుత్తీంద్రం పనిచేయటానికి అనుమతి ఇవ్వాలి. ఒకవేళ ఈ రెండు కర్మగారాలూ పనిచేయటంలో ఏపైనా నస్తాలు వస్తే ఆ నష్టం విద్యుదుత్వాదన కేంద్రం ఖర్చులలో కలిపి, ఆ కేంద్రం ఉత్సత్తీచేసే విద్యుత్ ఖరీదును కూడా అవసరమైన మేరకు పెంచాలి. ఇలా బూడిదతో తయారైన సిమెంటు, ఇటుకలను ఆ సమీప గ్రామస్తులకు వారి అవసరం మేరకు తక్కువ ధరకు లేదా ఉత్సాహం ఖరీదుకే సరఫరా చేయాలి.

ఈ సూచనలన్నిటినీ పరిశీలించి అమలు చేస్తే విద్యుదుత్వాదనా కేంద్రాలు నెలకొల్పాలనికి ఏ ప్రాంతంలో వైనా గ్రామస్తులు విముఖత చూపించకపోవచ్చు. సోంపేట వంటి ఉదంతాలను మనం పూర్తిగా నివారించవచ్చు. ఈ సందర్భంగా విద్యుదుత్వత్తి కేంద్రాలు నెలకొల్పే అంశం గురించి హర్యానాలోని ఒక గ్రామ మాజీ సర్వంచ చెప్పిన ఈ మాటలు ఆలోచింపజేసేవిగా ఉన్నాయి. ‘విద్యుదుత్వాదన కేంద్రాలను ప్రభుత్వం దాని నెత్తిన పెట్టుకోలేదు కదా? వాటాని నెలకొల్పాడానికి ఎక్కుడో ఒకవేట భూమి అవసరం. మా భూములకు మంచి ధర ఇచ్చి, ఫ్యాక్టరీలో మాకు ఉద్యోగాలు కూడా ఇస్తే భూమి ఇవ్వటానికి మాకు అభ్యంతరం లేదు.’ □

- డా॥ సి.బి.ఎస్. మేంకటరమణ (సీఎయిఎస్ అధికారి)

రంగుమారిన ధాన్యాన్ని మీద్దును దీర్చుకు కమ్ముగాశు చేయాలి

50శాతం పంట దెబ్బతిస్తు వాలికి ప్రత్యేక ప్రాక్టెచ్ ఇవ్వాలి

అకాల వర్షాలతో తడిసి రంగు మారిన ధాన్యాన్ని మద్దతు ధరకు కొనుగోలు చేసేందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎఫ్.సి.ఎని, ప్రభుత్వ సంస్థలను వెంటనే రంగంలోకి దింపాలి. 50శాతం పంట దెబ్బతిస్తు రైతులకు ప్రత్యేక ప్రాక్టెచ్ ఇవ్వాలి. 50శాతం పంట దెబ్బతిస్తు రైతులకు ప్రత్యేక ప్రాక్టెచ్ ఇవ్వాలి. ఈ సందర్భంగా విద్యుదుత్వత్తి కేంద్రాలు నెలకొల్పే అంశం గురించి హర్యానాలోని ఒక గ్రామ మాజీ సర్వంచ చెప్పిన ఈ మాటలు ఆలోచింపజేసేవిగా ఉన్నాయి. విద్యుదుత్వాదన కేంద్రాలను ప్రభుత్వం దాని నెత్తిన పెట్టుకోలేదు కదా? వాటాని నెలకొల్పాడానికి ఎక్కుడో ఒకవేట భూమి అవసరం. మా భూములకు మంచి ధర ఇచ్చి, ఫ్యాక్టరీలో మాకు ఉద్యోగాలు కూడా ఇస్తే భూమి ఇవ్వటానికి మాకు అభ్యంతరం లేదు.’ □

మరోవైపు, రైతులు అల్లడిపోతుంటే ధాన్యం కొనుగోలు చేయబోమంటూ రైన్ మిల్లర్లు సమ్ముకు దిగటం సబబు కాదు. కష్టాల్లో మనిగిణిస్తు రైతుల్లి ఆదుకునేందుకు కలిసిరావాలి. డెల్లో మురుగువ్వువస్తును పూడిక తీయటంలో దీర్ఘకాల నిర్దిష్టం వల్ల వర్షా ప్రభావం తగ్గినా పొలాల్లో నీటిప్రవాహం తగ్గాక వరి రైతు పరిస్థితి దయనీయంగా ఉంది. చాలాచోట్ల పనల మీద ఉన్న ధాన్యం కింద మొలకలు మొదలయ్యాయి. ప్రభుత్వ సహాయచుర్యాలకు లోకసత్తా పూర్తి తోడ్పాటునందిస్తుంది. అనెంబ్లీ శీతాకాల సమావేశాల్లో రైతు సంక్షోభానికి తోలి ప్రాధాన్యతనిచ్చి శాశ్వత పరిపూర్ణం అందించే దిశగా ప్రాణీలక్తితంగా చర్చ చేయాలి.

హింసను ప్రేరించేమిన్నే నీట్టుపోరీయేడి ఉద్దేశ్యాలే

ప్రజాస్వామ్య విలువల కోసం అందరూ గజం విప్పాలి: లోకసత్తా

రాష్ట్రవ్యాప్తంగా సాగిన ఉద్యోగాలు, సంఘటనల సందర్భంగా పెట్టిన కేసుల ఉపసంహరణ అంశంటే శాసనసభలో చర్చ సందర్భంగా లోకసత్తా ప్రార్థించే అధ్యక్షుడు డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్ చేసిన ప్రసంగం ఏదో ఒక ప్రాంతానికి, మతానికి ఉద్దేశించి చేసినదికాదు. విద్యార్థులు, యువత్వు పెట్టిన కేసుల ఎత్తివేతను జేపే వ్యతిరేకించకపోగా వారి పట్ల సానుభూతితో వ్యవహారించాలని కోరారు. అయితే కేసుల ఉపసంహరణకు కొన్ని ప్రమాణాలు ఉండాలని, హింసాత్మక ఘటనలు, దమనకాండ, విధ్వంసక ఘటనలు, బలవంత్వ వసూళ్ల ఘటనలలో ప్రమేయం ఉన్న కేసులను మినహాయించాలన్నారు. రాష్ట్రంలో శాంతి భద్రతల కోసం ఇలాంటి ప్రమాణాలు అవసరమవుతాయి. కేసుల ఉపసంహరణకు సూత్రబద్ధమైన ప్రమాణాలు సూచించడాన్ని ఒక ప్రాంతానికి వ్యతిరేకంగా, మరో ప్రాంతానికి అనుకూలంగా చిత్రీకరించటం వాస్తువాల్ని వ్యక్తికరించటమే తప్ప వేరు కాదు.

“కేసుల ఎత్తివేత అన్ని ప్రాంతాలకూ సంబంధించినది. అందుచేత దీనికి ప్రాంతాల రంగు పులమడం పూర్తిగా అనుచితం”. ప్రజాస్వామ్య విలువలకు, అన్ని ప్రాంతాల ప్రయోజనాలకూ కట్టుబడిన లోకసత్తా ప్రార్థించే ఆఫీసులపై దాడుల్ని ప్రోత్సహించటం, కొన్ని ప్రాంతాల్లో తిరగనిప్పబోమని ప్రకటనలు చెయ్యటం అప్రజాస్వామికమైనది.

అవినీతిపై వేరొండినాం

లోక్సత్తు ప్రధాన కార్యాలయంలో పార్టీ లీగ్స్‌నెల రాష్ట్ర కన్సీసర్ నివివల్ నరసింహారావు ఆధ్వర్యంలో అక్టోబర్ 9న జరిగిన కార్యక్రమంలో వివిధ పార్టీలు, సామాజికసంస్థల ప్రతినిధులు పాల్గొన్నారు.

రాష్ట్రంలో, దేశంలో అవినీతిపై పోరాదేవారి కొరత తీవ్రంగా ఉంది. అవినీతి అంతం కోసం పట్టదలతో, చిత్తశుద్ధితో పనిచేసే వారు పెద్దసంబృతో ముందుకు రావాలి. ప్రజలు కూడా అవినీతి కుంభకోణాల పట్ల హౌస్‌ప్రెక్షకుల్లా వ్యవహారించకుండా తమ పరిధిలో అవినీతిని ప్రశ్నించటం, దోషుల్ని శిక్షించేందుకు పోరాదటం చేస్తే తప్ప దేశాన్ని అవినీతి మహామార్గి నుంచి బైటపడేయలేము. ఇందుకు సమావార హక్కు చట్టాన్ని ఆయుధంగా ఉపయోగించుకోవాలి. ఎన్నికల్లో ప్రతీ భాలకు లోనుకాకుండా నిజాయతీపరుతైన అభ్యర్థులను ఎన్నుకోవాలి. అవినీతి మీద బహుముఖ పోరాటంలో భాగంగా స్వంతంత్ర ప్రతిపత్తిగల అవినీతి వ్యతిరేక కమిషన్‌ను రాష్ట్ర, జాతీయస్థాయిలో ఏర్పాటు చేయాలి. పాలనలో పారదర్శకతను పెంచటం, అధికారాన్ని వికేంగ్రికరించి ప్రజల్ని భాగస్వాముల్ని చేయటం అవసరం. లోక్సత్తు పార్టీ అధ్యక్షుడు, కూకటపల్లి ఎమ్మెల్చే డా॥ జయప్రకాష్ నాయాట రూపొందించిన అవినీతి వ్యతిరేక బిల్లును చట్టం చేయటం అవసరం. రాష్ట్రంలో జరిగిన ఎమ్ముక్కు కుంభకోణంపై న్యాయపోరాటం చేస్తున్న న్యాయాది శ్రీరంగారావుకు సమావేశం పూర్తి మద్దతను ప్రకటించింది. ఆ పోరాటాన్ని చివరికంటా తీసుకెళ్లి అవినీతిపై విజయాన్ని సమాదు చేసి, సామాన్యాదితులు కోల్పోయిన భూమిల్ని వారికి తిరిగిచ్చి దేశానికి ఒక సందేశాన్ని రాష్ట్రం నుంచే ఇవ్వాలి. అవినీతికి వ్యతిరేకంగా పోరాదటానికి ఒక యాంటీ కరప్పన్ ఫోర్మ్సు రాజకీయాలక్తితతంగా పార్టీలు, పోరసమాజం భాగస్వామ్యంతో ఏర్పాటుచేయాలని లీగ్స్‌నెల నిర్ణయంచింది.

అవినీతి అంటే కేవలం లంచం తీసుకోవటమేకాదు. ప్రభుత్వం నుంచి జీతం తీసుకుంటూ చేయాలిన పనిని చేయకపోవటం కూడా అవినీతి. తప్ప జరిగితే న్యాయవ్యవస్థనైనా ప్రశ్నించే చైతన్యం ప్రజల్లో రావాలి. ఒక్కో ఎమ్మెల్చే ఎన్నికల్లో కనీసం రూ. 2-5 కోట్లు ఖర్చు చేయగలిగితేనే టీకెట్లు ఇస్తున్నారు. జెడ్సీటీసీలు కూడా కోట్లలో ఖర్చుపెడుతున్నారు. అలా దబ్బును వెడజల్లి, అంతకు కొన్ని రెట్లు ఆర్టీంచుకోవటానికి అవినీతికి పొల్పాడటం ఒక విషపలయంగా మారింది. ఆ సంస్కరితిని మార్చి... నిజాయతీ, అర్వత గలవారే గలిచే మంచి రాజకీయాన్ని తేవటం

అవినీతి వ్యతిరేక పోరాటంలో కీలకం కావాలి. 2-జీ స్పీకర్ కుంభకోణం చూశాక ఇక దేశానికి రక్షణ ఏమిటి అనే భయం పట్టుకుంది. ఇది ప్రతిబక్షురూ తీవ్రంగా పరిగణించాలిన విషయం. అవినీతిపై లోక్సత్తు పార్టీ చేస్తున్న పోరాటంలో భాగస్వాములమవుతామని, ఎన్నికల సమయంలో తప్ప మిగిలిన సమయంలో ప్రజాపోరాటాల మీద పార్టీలక్తితంగా కృషి చేయాలి. పైస్థాయిలో, క్లేత్స్థాయిలో వికాలంలో అవినీతిపై పోరాటం జరగాలి.

లోక్సత్తు పార్టీ రాష్ట్ర కార్యదర్శి పి. భాస్కరరావు మాటల్లాడుతూ “1967 వరకూ రాజకీయ నేతుల పట్ల ప్రజల్లో విశ్వాసం ఉండేది. అప్పుడు మొదలైన రాజకీయ అవినీతితో ప్రజలు అధికారగణాన్ని నమ్ముకున్నారు. వారు కూడా అవినీతిపరులు కావటంతో న్యాయవ్యవస్థను నమ్ముకున్నారు. చివరకు న్యాయవ్యవస్థ కూడా అవినీతిపుయం కావటంతో న్యాయవ్యవస్థను నమ్ముకున్నారు. అప్పుడు మొదలైన రాజకీయ అవినీతి గురించి చెప్పుకునే దిక్కు లేకుండా పోయింది. చదువు పెరుగుతున్న కొఢీ ప్రజల్లో అవినీతిపై స్పందించే శక్తి కొరవడటం అందోళనకరం. భగత్సింగ్లు, సుభావ్జోన్లు పక్కవారి ఇళ్లలో పుట్టాలనుకునే ధోరణి వీడాలి. ఆత్మపరిశీలన చేసుకుని అవినీతి వ్యతిరేక పోరాటంలో ప్రజలు భాగస్వాములు కావాలి” అన్నారు. ఎమ్ముక్కొ అవినీతిపై న్యాయపోరాటం చేస్తున్న శ్రీరంగారావు మాటల్లాడుతూ, “ఎమ్ముక్కొ సుమారు రూ. 11,000కోట్ల కుంభకోణమని, పార్టీలతో సంబంధం లేకుండానే సమాచార హక్కు చట్టం ద్వారా దాదాపు 650 దాక్కుమెంట్లను సేకరించి అవినీతి నిరోధక చట్టం ద్వారా పోరాటుతున్నా, ఎమ్ముక్కొ ఒప్పండంలో ఏపీఎస్ వాటా 49 నుంచి 26కు దిగిపోయి, ఆ తర్వాత రాజకీయ పెద్దల అండదండలతో జరిగిన ఆక్రమాల వల్ల చివరికి 6.5 శాతం మాత్రమే వచ్చే పరిస్థితి ఉంది. ప్రజలు ఎన్నికల్లో దబ్బు అడగుతున్నారు కాబట్టి తాము అవినీతికి పొల్పాడుతున్నామని చాలా రాజకీయ పార్టీల నేతులు చేస్తున్న వాదనలు సిగ్గుచేటని, బీపోర్లో నితీష్వకుమార్, గుజరాత్, బరిస్పాలలో నరేంద్రమేహాది, నవీన్ పట్టాయక్లను చూస్తే సిగ్గుతెచ్చుకుని సుపరిపాలన, కనీస విలువల ద్వారా నెగ్గటం అలవర్యకోవాలి” అన్నారు.

సిటిజన్ చార్టర్స్ అమలు, సాంకేతిక వరిజ్ఞానాన్ని వినియోగించటం ద్వారా అవినీతికి వ్యతిరేకంగా పోరాటాలి. అవినీతిపై ప్రజల్లో చైతన్యం పెంచటం కోసం 2-జీ స్పీకర్ కుంభకోణంపై లోక్సత్తు భారీ సంబృతో పోస్టుకార్డుల్ని రాయించి ప్రధాని కార్యాలయానికి రాయించి పంపింది. అవినీతిని అంతం చేసేందుకు సమగ్రపోరాటం అవసరం. □

సంజీవసి

సెక్షన్ 4(1)(బి) మీద సంజీవని యుద్ధభేట్!!

సమాచార హక్కు చట్టం అమలులోకి వచ్చి ఐదు వసంతాలు పూర్తి అయిన శుభ తరుణంలో, ఆ హక్కు మనకు అందించ దలచిన పలాలను అందరికి అందుబాటులోకి తెచ్చేందుకు ఏదైన వినూత్వంగా చెయ్యాలన్న లోక్సంత్రా సంజీవని సూత్రదారుల తలపుల్లో నుండి, తపసలో నుండి పుట్టినదే ఈ సెక్షన్ 4(1)(బి)పై యుద్ధభేట్ ఘట్టం. అందులో భాగంగా, ఒకటో రెండో కాదు.. పదులూ ఇరవైలూ కాదు... ఏకంగా 500 ఆర్.టి.ఐ దరఖాస్తులు, ఒకే సెక్షన్ 4(1)(బి) మీద పెట్టి, ఒక చరిత్రాత్మక మార్పుకు శ్రీకారం చుట్టారు సంజీవని సభ్యులు. ఈ దరఖాస్తులో అధిక భాగం ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ శాఖలు మరియు సచివాలయంలోని వివిధ విభాగాల ప్రధాన కార్యదర్శులకు, మిగిలినవి రంగారెడ్డి, నల్గొండ మరియు హైదరాబాద్ జిల్లాల కార్యాలయాలకు ఉద్దేశించబడినవి. దరఖాస్తులకు వచ్చిన నమాదానాలు స్వల్పంగాను, అసంతృప్తికరంగాను ఉండటంతో సంజీవని బృంద సభ్యులు 350 ఫీర్యాదులు దాఖలు చేసారు.

సెక్షన్ 4(1)(బి) ఏం చెపుతోందంటే:

సమాచార హక్కు చట్టం చేసిన తేదీ నుండి 120 రోజుల లోపు, ప్రభుత్వ కార్యాలయాలు ఈ క్రింది అంశాలను ప్రకటించాలి. సంస్ నిర్మాణ స్వరూపం, విధులు, కర్తవ్యాల వివరాలు, దాని అధికారుల, ఉద్యోగుల అధికారాలు, విధులు, వర్యవేక్షణ, జవాబుదారీతనంతో, సహ నిర్ణయాలు చేసే ప్రక్రియలో అనుసరించే కార్య విధానం, కార్యకలాపాలు నిర్విర్ించేందుకు రూపొందించినట్టి ప్రమాణాలు కార్యకలాపాలు నిర్విర్ించేందుకు తమ ఉద్యోగులకు సంబంధించిన నియమాలు, నిబంధనలు, ఆదేశాలు లేదా తమ నియంత్రణ క్రింద ఉన్న లేదా తాము ఉపయోగించే నియమాలను వివరించే సంపుటిలు, రికార్డులు, తమ అధికారుల, ఉద్యోగుల డైరెక్టరి, తమ అధికారులు, ఉద్యోగులలో ప్రతి ఒక్కరు తీసుకునే నెల వారి ప్రతిథలం, తమ నిబంధనలలో వీలు కల్పించిన విధంగా పరిహర విధానం, అన్ని ప్రణాళికలు, ప్రతిపాదిత వ్యయాలు, చేసిన పంపిణీలవై నివేదికల వివరాలను సూచిస్తూ తమ ఏజెస్టీలో ప్రతి ఒక్కరికి కేటాయించిన బడ్డెటు వివరాలు, తదితరాలు.

సంజీవని ఈ సెక్షన్ నే ఎందుకు ఎంచుకున్నదంటే:

ఏ ప్రభుత్వమైనా సక్రమంగా పని చేయాలంటే, దానికి తప్పక తోడుండవలసినవి - జవాబుదారీతనం, పారదర్శకత, సమర్థులైన అధికారులు. అయితే మొదటి తప్పక అమలయ్యే సమాజంలో, సమర్థులైన అధికారులు, వాళ్ళంతట వాళ్ళే పుట్టుకొస్తారన్నది చరిత్ర

నేర్చిన పారం, ఈ సెక్షన్ రూపకల్పనలో అంతర్లీనంగా దాగి ఉన్న రహస్యము, తద్వారా ఇది సమాజానికి చేయబోయే సాయము, ఇదే...!

ఈ సెక్షన్ అందుబాటులో ఉంచమని కోరినది, ప్రభుత్వ కార్యాలయాలకు సంబంధించి, అతి ప్రాథమిక సమాచారం. ప్రతి కార్యాలయము ఈ వివరాలను ప్రకటించడం వలన, ప్రజలకు ఏ సమస్యకు ఎవరిని సంప్రదించాలో తేలిగ్గా అర్థం అవుతుంది. అనవసర ప్రయాసలూ, అక్కడైని ప్రయాణాలూ తగ్గుతాయి. పారదర్శకత పెరుగుతుంది. ఏ పనికి ఏ ప్రభుత్వ అధికారి బాధ్యదోస్తుపై తెలియదం పట్ల, తరమూ జరిగే జాప్యాలకు సంబంధిత అధికారులను ప్రశ్నించేందుకు వీలు చిక్కుతుంది. తత్తులితంగా, జవాబుదారీతనం పెరిగి, అధికారులు మరింత సమర్థవంతంగా పని చేసేందుకు అవకాశాలు మెరుగు పడతాయి.

సంజీవని స్వార్థి - సమాలోచనలు:

ప్రజల యొక్క - ప్రజలకోరకు - అన్న సిద్ధాంతం ఇక్కె కాగితాలకే పరిమితమా అన్న సందేహం బాధ్యతలెరిగిన కొందరు పోరులను వేధిస్తున్న తరుణంలో కొడిగడుతున్న ఆశా దీపాన్ని వెలిగించేందుకు, ప్రజాస్వామ్యపు సిస్ట్రైన్ స్వార్థిని మిగిల్చేందుకు, రగిల్చేందుకు వచ్చినదే, “సమాచార హక్కు చట్టం” ఈ చట్టం భారత దేశపు సగటు హారుడి చేతిలోని సుదర్శన చక్రం అని తెలుసుకోవడం తో అడుగుయైతే, దానిని సెక్షన్ 4(1)(బి) లాంటి ఒక ముఖ్యమైన విభాగు పని తీరు వర్యవేక్షణకై ఉపయోగించాలని సంజీవని నిర్ణయించుకోవడం మలి అడుగు. ఆలోచనలు రేకెత్తినది మొదలు, బృంద నాయకుడిగా, అబ్బల్ అజీజ్ నెల రోజులకు పైగా శ్రమించి దీనికి సంభందించిన వివరాలను సేకరించి, పక్షుందీ ప్రణాళికను రూపొందించడం ఒక ఎత్తుయైతే, పది మందికి పైగా సభ్యులు, పిలవగానే నేను సైతం అంటూ వచ్చి, వారి వారి పనులను నిర్ణిత సమయంలోనే పూర్తి చేసి, సంపూర్ణ సహాయ సహకారాలు అందించడం మరో ఎత్తు. ఎడతెరిపి లేకుండా సాగే ఆఫీసు పనుల మధ్యలోనూ, రాక రాక వచ్చే సెలవు రోజుల్లోనూ, విసుగూ విరామం లేకుండా, వంకలు చెప్పి తప్పించుకు పోకుండా, ఒక గురుతర బాధ్యతలా దీనిని స్వీకరించడంలో వారు చూపించిన స్వార్థి అనితర సాధ్యం!

ఈ బృహమతార్థాన్ని భూజాలకెత్తుకున్న బృంద సభ్యులు :

ఎలక్షన్ రెడ్డి, సంతోష్ కుమార్ గాత, భరత, అవనిష్ జోపి, ఉదయ్ భాస్కర్, నరసింహరావు, మధు, ప్రదీప్ దండు, శ్రీనివాసరావు గంజి, సావన్, సుబ్రహ్మణ్యం, అభిలాష్ గార్థపాటి మరియు అబ్బల్ అజీజ్.

అధికారుల స్వందన :

సమాచార హక్కు చట్టం ప్రతీ ప్రభుత్వ కార్యాలయానికి ఒక ప్రభుత్వ సమాచార అధికారిని నియమించింది. ప్రతీ అధికారికి సెక్షన్ 4(1)(బి) తాలూకు సమాచారం సమకూర్చే బాధ్యత వుంది. నియమాల ప్రకారం ఈ సమాచారమంతా, ఆకోబర్ 12, 2005 నాటికి అందుబాటులో ఉండాలి. అలా ఉన్నట్లయితే, మన దరఖాస్తులకు, వెనువెంటనే జవాబులూ రావాలి. అయితే ఈకార్యాలయానికి సంబంధించి సంజీవని అనుభవాలు మాత్రం నిరాశాజనకంగానే ఉన్నాయి.

స్వాధారంగా చెప్పాలంటే, ఈ దరఖాస్తులకు వచ్చిన అధికారిక స్వందన, ప్రభుత్వ శాఖలు, కార్యాలయాల యందు సమాచార హక్కు చట్టంలోనే ఈ ముఖ్యమైన అంశాన్ని అమలు పరచటం పట్ల నెలకొన్న తీవ్రమైన నిర్దిష్టమైనికి నిలువెత్తు దర్శింగా నిలిచింది. స్వర్ణన, సంపూర్ణమైన సమాచారాన్ని అభ్యర్థించిన విధంగా పంపడమే కాక, అంతర్జాలంలో కూడా అందుబాటులో ఉంచిన కార్యాలయాల సంఖ్య అతి స్వల్పంగా ఉండడం దురదృష్టికరం. సమాచారాన్ని తెలుగులో సైతం అందిస్తున్న వారి సంఖ్య దీనికి భిన్నంగా లేదు. సంబంధిత అధికారులు కొండరు సమాచారాన్ని పంపకపోగా, నియమాలకు విరుద్ధంగా, సీడీలు, తపోలా చార్టీలు, తర్వాతా చార్టీల నిమిత్తం పది వేల రూపాయల పరకు అధికారికంగా జమ కట్టమనదం ఆశ్వర్యకరం. అనసీ సమాచారాన్ని అందించే అపసరమే లేదని తప్పించుకోజూసిన వారూ లేకపోలేదు. ప్రధాన కార్యాలయాలదే ముఖ్య సమాచార నిర్వహణ బాధ్యత అని స్టానిక కార్యాలయాలూ, అన్ని ప్రాంతియ కార్యాలయాల సమాచారాన్ని భద్రపరచడం మాకు సాధ్యం కాని వని అంటూ ప్రధాన కార్యాలయాలూ, సంజీవని చేసిన అభ్యర్థనలను తోసిరాజనదం తీవ్రమైన నిరాశకు గురి చేయడమే కాక, ప్రాంతియ ప్రధాన కార్యాలయాల మధ్య నిర్వహణ రీత్యా పేరుకు పోయిన అస్పష్టతను తేటతెల్లం చేసింది.

సంజీవని ప్రతిస్పందన :

దరఖాస్తులకు వచ్చిన సమాధానాలు న్వల్పంగాను, అసంతృప్తికరంగాను ఉండటంతో సంజీవని బృంద సభ్యులు 350 ఫిర్యాదులు దాఖలు చేసారు. ఆర్.టి.ఐ.సెక్షన్ 18(1) కింద (బి) తిరస్కరించబడిన, (సి) జవాబు రాని, (డి) డబ్బు జమా కోరిన మరియు (ఇ) అసంపూర్ణమైన సమాధానాలు వచ్చిన వాటిపై ఫిర్యాదులు దాఖలు చేసారు. బృంద సభ్యులు సంబంధిత సమాచార అధికారుల వివరాలు, వారి చిరునామాలు, మరియు జవాబులకు సంబంధించిన గణాంకాల వివరాలన్నీ లిఖిత పూర్వకంగా ప్రకటిస్తున్నారు.

సెక్షన్ చర్యలు చేపట్టేనా ఇక్కెన్నా :

లోకసత్తు సంజీవని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని మరియు సమాచార కమీషన్ను, సమాచార హక్కు చట్ట నిబంధనల అమలులో వేళ్ళానుకుని ఉన్న నిర్దిష్ట వైభాగికి ఖండించి, సంపూర్ణ ఆచరణకు తక్షణమే కరిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతోంది. ఈ సందర్భంగా, కేంద్రియ సమాచార కమీషన్ శాఖలు మరియు కార్యాలయాలు ఆర్.టి.ఐ.లకు కట్టుబడి, సెక్షన్ 4(1)(బి) ఆపశ్యకతను గుర్తించి, దాని సత్కరు అమలుకు చేసిన కృషి ప్రస్తావనార్థం, ప్రశంసనియం. వారిని ఆదర్శంగా తీసుకుని, అంద్ర ప్రదేశ సైతం ఈ హక్కు అమలుకై సంపూర్ణ సహకారాన్ని అందించిన నాడే, ప్రభుత్వ యంత్రాంగం పని తీరుపై ప్రజల్లో నెలకొన్న సందేహాలకు ఒక సమర్పణమయిన సమాధానాన్ని ఆశించగలం. సంజీవని పౌరులందికి సమాచార హక్కు చట్టం అమలుకు తమ పంతు కృషి చెయ్యాలనీ, తద్వారా పరిణమించే బహువిధ ప్రయోజనాలను సాధించుకోనేందుకు సస్పణ్ణలు కావాలని పిలుపునిస్తోంది. □

అనువాదం : మానస & సందీప్ పట్టెం

రైతుల తీవ్రుడు, దీర్ఘకాల సమస్యలపై రాజకీయాలక్షీతీంగా ఎసర్ చేద్దాం

టీడీపీ అధ్యక్షుడు చంద్రబాబు నాయుడి నిరాపోర్డిక్షను భగ్గుం చేసినందుకు నిరసనగా ఆ పొట్టి రాష్ట్రప్రాప్తంగా ప్రజలను తీవ్ర అవస్థలకు గురిచేసే బండ్, రాస్తారోకోలు చేపట్టటం సమర్థనీయం కాదు. రైతుల కోసం ఎవరు పోరాటం చేసినా లోకసత్తు సాంగతిస్తుంది. అయితే వ్యవసాయ సంక్షేభాన్ని పక్కదోష పట్టించేలా కేవలం డిసెంబర్ 7,8 తేదీల్లో కురిసిన వర్షాల వల్ల రైతులకు కష్టాలు వచ్చినట్లు తక్షణ ప్రయోజనాలకు పరిమితం కావటం, బంద్లు, రాస్తారోకోలకు దిగటాన్ని నిర్వంద్యంగా వ్యక్తిరేకిస్తుంది.

ప్రకృతి ఆటపోట్లను కూడా తట్టుకుని నిలబడేలా రైతుకు లాభసాటి ధర అందించటం, అందుకోసం రైతులు తమ ఉత్పత్తుల్లి ప్రపంచంలో డిమాండ్ ఉన్న చోట అమ్ముకునే వీలు

కల్పించటం అనుమతి అంశం. ఆ కీలకాంశం ప్రస్తుతం పక్కదోష పడుతోంది. బండ్, రాస్తారోకోల వల్ల అనేకచోట్ల రాకపోకలు నిలిచిపోవటం, బస్సుల్ని ధ్వంసం చేయటం వంటి చర్యల వల్ల ప్రజలు తీవ్ర అసౌకర్యానికి గురయ్యారు. చంద్రబాబు నాయుడు ఏ రైతుల కోసం అందోళన చేస్తున్నారో వారి ప్రయోజనాలను కూడా దెబ్బతీస్తుంది. “రైతులు తమ ఉత్పత్తుల్లి మార్కెట్ యార్డులకు తీసుకెళ్ళలేకపోయారు. రోజు కూలీలు, చిన్న వ్యాపారులు తమ ఆదాయాన్ని కోల్పోయారు. చాలాచోట్ల సామాన్లు ప్రజల అత్యవసర వైద్యనేవలకు ఆటంకం ఏర్పడింది. ఇప్పటికే బంద్లలతో ప్రజలు విసిగిపోయారు. పరిణతి, బాధ్యతగల ప్రధాన ప్రతిపక్షంగా తెలుగుదేశం బంద్లు, రాస్తారోకోలకు దిగి జనజీవనాన్ని స్థంభింపచేయటం సరికాదు”.

యువతీతర్నే అవినీతి ఆంశం

మరో స్వాతంత్ర్య సమరానికి సమాధం కండి : జేపీ

డిసెంబర్ 9, అంతర్జాతీయ అవినీతి వ్యతిరేక బినం సందర్భంగా విశాఖపట్టంలో జరిగిన అవినీతి వ్యతిరేక వార్క్. బహిరంగ సభలో లోకసభ్యులు పొల్చి అధ్యక్షుడు దా. జయప్రకాష్ నారాయణ్ పాల్గొన్నారు. 'యూత్ ఫర్ బెటర్ ఇండియా' పేరట విద్యుతీసత్తా రాత్రు అధ్యక్షుడు పి.శివాజీ చేపట్టిన ఈ కార్యక్రమంలో.. జేపీతోపాటు విద్యుత్తులు, యువత పెద్దసంఖ్యలో ఉండయం ఉగంటలకు విశాఖ రామకృష్ణా బీచ్ కాళీ దేవాలయం ప్రాంగణం నుంచి నడకగా బయల్లేరి 2.6 కిలోమీటర్ల దూరంలోని వై.ఎం.సి.ఎ ప్రాంగణానికి చేరుకుని బహిరంగ సభను నిర్వహించారు. అవినీతికి వ్యతిరేకంగా యువత చేత జేపీ ప్రతిజ్ఞ చేయంచారు.

“దే శంలో ఇప్పుడు అవినీతి, దోషించే వ్యవస్థ రాజ్యమేలుతున్నాయి. రాజకీయం వ్యాపారమైంది. అధికారం అదాయ మార్గంగా మారింది. వీటన్నించినీ సమర్థంగా ఎడుర్కొన్నడం యువత వల్ల సాధ్యమువుతుంది. వారు గణమెత్తితే అవినీతి రహిత సమాజం ఆవిష్కరించువుతుంది” అని లోకసభ్య జాతీయ అధ్యక్షుడు జయప్రకాష్ నారాయణ్ పేర్కొన్నారు. ఈ సందర్భంగా మాట్లాడుతూ దేశంలో 73 శాతం మంది యువతే అని, భవిష్య భారతం వారిపై ఎంతో ఆశగా చూస్తోందన్నారు. పెచ్చరిల్లిపోతున్న అవినీతి, కుళ్లిపోయిన ప్రభుత్వ వ్యవస్థను మార్చాలంటే తొలుత రాజకీయాల్లో సమూల మార్పులు తేవాలన్నారు. అవినీతి రహిత సమాజ స్తాపనకు రెండో స్వాతంత్ర్య సమరం అసన్న ఔండన్నారు. యువతీ యువకులు నిరాశ, నిస్పహాలను వీడి సమాజ చైతన్యానికి వూనుకోవాలని పిలుపునిచ్చారు. అవినీతిని ఉక్కపొదంతో అఱచివేసేందుకు వోసం వీడండి. గొంతు విప్పండి. కదం తొక్కుండి. భుజం కలపండి. అంటూ ఉద్యోగంగా ఉద్యోధించారు. రూ. 1.76 లక్షల కోట్ల స్పెక్టం కుంభకోణానికి బాధ్యతైనవారి ఆస్తులన్నీ జత్తు చేసి, జీవితాంతం కారాగారంలో ఉంచాలని ఆవేశంగా అన్నారు. అక్రమంగా స్పెక్టం లైసెన్సులు పొందిన వారి నుంచి విండిఫాల్ ప్రాఫిట్ ట్యూక్స్ చట్టం కింద సొమ్ము వసూలు చేయాలని సూచించారు. వారికి ఇచ్చిన లైసెన్సులు రద్దుచేసి తాజాగా తెండర్లు పిలవాలన్నారు. అంధ్రప్రదేశ్, కర్ణాటక రాష్ట్రాల్లో గనుల లీజు వ్యవహారాల్లోనూ ఇదే పద్ధతి పాటించాలన్నారు. స్పెక్టం వ్యవహారంపై సంయుక్త పార్లమెంటరీ కమిటీ (జేపీసీ) నియుక్తం పేరట అధికార, ప్రతిపక్షాలు రాజకీయం చేస్తున్నాయని జేపీ ఆరోపించారు. అనంతరం విలేకరులతో మాట్లాడుతూ దేశంలో

ఇతర వ్యవస్థలతో పాటు న్నాయ, వప్తికా వ్యవస్థలు కూడా అవినీతితో బ్రష్టు పట్టాయని వ్యాఖ్యానించారు. తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్రం ఏర్పడితే అద్భుతాలు జరగబోవు.. ఉపద్రవాలేవీ ముంచుకూవని అఖిప్రాయపడ్డారు.

మేము సైతం... అవినీతిపై పాశుసాగిస్తాం!

అవినీతికి వ్యతిరేకంగా పరస్పరం చేయకలుపుతాం.. యువతున్నా ఏంటో చూపిస్తాం అంటూ విద్యుత్తులు ముందుకు కదిలారు. ప్రపంచ అవినీతి వ్యతిరేక దినోత్సవం సందర్భంగా యూత్ ఫర్ బెటర్ ఇండియా సంస్థ ఇచ్చిన పిలుపు మేరకు నగరంలో భారీ ర్యాలీ నిర్వహించారు. విద్యుత్తులు, యువతీ, యువకులు పెద్దసంఖ్యలో పాల్గొన్నారు. కాళీమాత ఆలయం వద్ద ప్రారంభమైన ఈ ర్యాలీ బీచ్రోడ్స్ లో వై.ఎం.సి.ఎ పరకు సాగింది. విద్యుత్తులు ష్కార్పులు ప్రదర్శించారు. ఈ సందర్భంగా ఏర్పాటు చేసిన కార్యక్రమంలో లోకసభ్యులు పాట్లే అధ్యక్షులు జయప్రకావ్నారాయణ్ ముఖ్యాలిథిగా పాల్గొని మాట్లాడారు. అవినీతి వ్యతిరేక పోరాటానికి యువతున్నా అవసరమేంటో విపరించారు. అవినీతి భూతం దిష్టిబోమ్యును సముద్రంలో నిమజ్జనం చేశారు. ఈ ర్యాలీలో లోకసభ్యులు నాయకులు విష్ణుమార్తి, బిహరీలాల్, యూబీపి సంస్థ ప్రతినిధులు శివాజీ, విజయభాస్కర్, వేణు తదితరులుపాల్గొన్నారు.

జేపీ ఆటోగ్రాఫ్కు యువత ఉత్సవం

విద్యుత్తుల్లో ‘స్పూర్తిని రగిలిస్తున్న జేపీ ఒక్కసారిగా వారి మధ్యకు రావడంతో యువతీయువకుల ఆనందానికి అవధారేల్కుండా పోయింది. ర్యాలీలో పాల్గొన్న జయప్రకావ్నారాయణ్ నియుక్తం విష్ణుమార్తి జేపీ ఆటోగ్రాఫ్ కోసం ఎగబడ్డారు. □

11వ బెంగళీశరీరుల జరిగిన అవినీతి వ్యతిరేక ర్యాలీల పాల్గొన్న జేపీ

అంతర్జాతీయ అవినీతి వ్యతిరేక దినాన్ని పురస్కరించుకుని డిసెంబర్ 11వ బెంగళారులో జరిగిన అవినీతి వ్యతిరేక ర్యాలీలో లోకసభ్యులు పాట్లే అధ్యక్షుడు దా. జయప్రకావ్ నారాయణ్ పాల్గొన్నారు. కర్ణాటక లోకసభ్యులు పాట్లే అధ్యక్షుల జేపీని విశాఖపట్టంగా వేరొందిన జస్టిస్ వెంకటచలయ్య వంటి ప్రముఖులు కూడా పాల్గొన్నారు.

శార్సేవాకేంద్రం

సర్కార్ సగర్ డివిజన్ / గ్రేటర్ హైదరాబాద్

గత 14 సంవత్సరాలుగా ఎన్బీప్ఎచ్ కాలనీ, వెంచర్ III ఎల్బీసిగర్, హైదరాబాద్లో రాష్ట్ర కాలుప్య నియంత్రణమండలి అనుమతి లేకుండా ఏర్పాతైన Tavhio Enterprise (పైట్‌ఫైల్స్‌ఫోటోస్), సుంచి వెలువడుతున్న పొగ. దుమ్ము, ధూళీ, దుర్యాసల వలన కాలనీలో వందలాది మంది పిల్లలు, వృద్ధులు, మహిళలు, ప్రజలు అనారోగ్యం అవస్థలు పడుతున్నారు.

ఈ విషయమై కాలనీవాసులు ఎన్స్‌స్టోర్స్ కాలుప్య నియంత్రణ మండలి అధికారులకు, పురపాలక సంఘం అధికారులకు, ప్రజాప్రతినిధులకు ఫిర్యాదులు చేసినా ఫలితం లేదు. కాలనీ వాసులు తేది: 23.10.2010న శార్సేవాకేంద్రానికి ఇచ్చిన వినిమిస్తులకు కాలుప్యకారకపై ఫోటోస్ పై చట్టపరమైన చర్యలు తీసుకోవలసింది. తేది: 25.10.2010న భారత ప్రభుత్వం, పర్యావరణశాఖకు ఫిర్యాదు చేశాము.

ఫిర్యాదును స్నేహకరించిన భారతప్రభుత్వం, పర్యావరణశాఖ లేఖ సంఖ్య Q -16016/86/2010/ CPA, తేది 01.11.2010 ద్వారా మేము పంపిన ఫిర్యాదుపై పరిశోధన జరుపుని మెంబర్ సెక్రెటరీ PCB న్యూ ఫిలీ, ఆంధ్రప్రదేశ్ వారికి ఆదేశించింది.

కావున రాష్ట్ర కాలుప్య నయంత్రణ మండలి అధికారులు అనధికారిక కాలుప్యకారక పై ఫోటోస్ పై చట్టపరమైన చర్యలు తీసుకోవాలి.

శాంతికీర్తి

ఎచ్చెటీవారమో - ఇచ్చట కలిశాము

వట్టిచేతులతో వెళ్ళపోయే - మళ్ళీ మనుషులం

కష్టాలను, నవ్వాలను - కలిసి పంచుకుండాం

గాయాలను, బాధలను - సహానుంతో భలిద్దాం

యుద్ధాలకు, ఉన్నాదాలకు - తావేలేదని ప్రకటించ్చాం

ప్రకృతినైపరీత్యాలను - కలిసికట్టుగా ఎదుర్కొండాం

భాషులెన్నున్నా - రంగులెన్నుయినా

ఆచారాలేన్నునా - వ్యవహరించు ఎంకేమ్మునా

ఆకలి, అభ్యర్థతలను - జయించడానికి

నిరంతరం సమైఖ్యంగా - పారిశాధుండాం

మనమంతా మనుషులం - మంచికి ప్రతిరూపాలం

- సి.యస్.ఆర్

పరిగెత్తి పరిగెత్తి - అలిసిపోయిన ఓ మనిషి

అనంత సంపదల భూగోళం - మన తల్లి, మన తండ్రి

సాటి మనుషుల్లో - దేవున్ని చూడు

ఓకింత చేయుతనిచ్చి - ఆపై సమాజాన్ని చూడు

మనవతకు ప్రాధాన్యత - భావితరాలకు తుభుసూచిక

ఎచ్చెటీవారమో - ఇచ్చట కలిశాము

వట్టిచేతులతో - వెళ్ళపోయే మళ్ళీ మనుషులం

లోక్సుత్తా కుటుంబ సభ్యులు, మిత్రులకు

**నూతన సంవత్సర
యభాకాంక్షలు**

చిట్టబోయిన వినోద యాదవ్

సర్వజన సత్తా రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి

దుర్గా రామచంద్రారావు (రాము)

శ్రీరత్నబాటు

భూపతి లక్ష్మి నవీన్కుమార్ శర్మ

యుపసత్తా రాష్ట్ర కార్యదర్శి

అదుపులేని మాదకద్రవ్యాల అమ్మకాలు

యొవెం - భువిల్ - దేట్రాలు

ఎ. అష్టపుర్ణ

నే

సు1994వ సంవత్సరం నుంచీ తరచుగా అమెరికా వెళ్లి వస్తూండటం వలన అక్కడి జీవన విధానాన్ని పరిశీలించడం అలవాటింది. ఇందులో భాగంగా ఒకసారి డాక్టర్ చెకప్ మెడికల్ పాపులు తీరుతెన్నులు తెలుసుకున్నాను. విధైన అనారోగ్యం కలిగినపుడు ఏ టాబీలెట్సు స్వంతంగా కొనుకోపడం కుదరదు. డాక్టరు ప్రిస్క్రఫ్ట్ వుండాల్సిందే. అలా అని ప్రతి చిన్న అనారోగ్యానికి డాక్టర్ దగ్గరకు వెళ్లాలంటే మందు ఖరీదు కన్నా డాక్టర్ ఫీజు ఎక్కువ. ట్రావెల్ ఇస్సురెన్సు చిన్న వాటికి ఉపయోగపడదు. యమర్జైనీ సీరియస్ ప్రాబ్లమ్ అయితే తప్ప అందువలన సాధారణంగా వచ్చే రుగ్సుతలకు ఇంండియా నుంచి తీసుకువెడతాను. మా ప్యామీల్ డాక్టర్ని అడిగిన తర్వాత. మనదేశంలో ఎలాంటి వ్యాధికైనా డాక్టర్ ప్రిస్క్రఫ్ట్ లేకుండా అమృతాదన్నా, కొనరాదన్నా మనవాళ్ళు పొట్టించరు. అసలు డాక్టర్ దగ్గరకి వెళ్లరు. పొపతన్ని అడిగి అతను ఇచ్చిన మందులను నిర్భయంగా వాడేస్తారు. వీటివలన వచ్చే ప్రమాదాలు ఎన్నో వుంటాయన్న స్వీహా వుండదు కొందరికి.

అమెరికాలో డాక్టర్ మందులు రాసిచ్చి మీరు వెళ్లి తెచ్చుకోండి అని చెప్పరు. ఫలానా రోగికి ఫలానా మందుల మేము నూచించాము వారికి ఇవ్వండి అని హాస్టిట్లో నుంచి మందులప్పకి ఛోన్చేస్తారు. అక్కడ మందుల పాపులను ఘార్టసీ అనీ ట్రగ్స్ స్టోర్ అనీ అంటారు. ఆ మందులు అక్కడ వున్నాయా లేవా అని అడగుతారు. స్టోరు వాళ్ళు కూడా ఆ మందులు వున్నాయో లేదో చెప్పాలి. మందులు రాయించుకున్న వ్యక్తి స్టోర్కి వెళ్లి ప్రిస్క్రఫ్ట్ ఇచ్చి ఐడి చూపించాలి. ఆ ఐడి తప్పనిసరిగా ట్రైవింగ్ లైసెన్స్ అయివుంటుంది. లేదా ట్రైవింగ్ రానివారు, కారు లేని వారు స్టోర్ ఐడి తీసుకోవాల్సి వుంటుంది. రెండూ రాసిచ్చిన మందులే అయినా వాటిని కొనుకోపడానికి రూల్సు ఘాలో అవ్వాలి. ట్రగ్ కంట్రోల్ సిస్టమ్ అనుసరించకపోతే ఎంతటి మనదేశంలో అయితే ఏ మాత్రము జంకుగొంకూ లేకుండా కిరాణపాపులో వెచ్చాలు కొనుకున్ననుంత నులువుగా మనం మందుల కొనుకుంటారు. అమ్మేవాళ్ళు అమ్ముతారు. చదువు మందుల పట్ల ఏమాత్రము అవగాహన లేనివారు చిన్నపిల్లలు అడిగినా చాలు ఇచ్చేస్తారు. ఈ నిర్మల్కుం కట్టాడి లేని పథ్థతి కొండరి ప్రాణాలకు ముహ్యకావచ్చు. ఈ విధానం వలన కొత్తరకాల మాదకద్రవ్యాలు కృతిమరసాయనాలు ఉత్సేధకాలు వాడకం కూడా సామాన్య విషయంగా మారింది. మనదేశ ముఖ్యసగాలలో ప్రమభంగా

మాదకద్రవ్యాల అమ్మకాలు పెరిగిపోతా యువతకు చేటుతెస్తున్నాయి. కేవలం పాపుల వరకూ వెళ్లి కొనుకోప్పలసిన అవసరం లేదు. ఇంటర్వెట్ కౌరియర్ సర్వీసుల ద్వారా మనదేశంలోకి ఇశ్కులోకి సునాయాసంగా ప్రవేశిస్తున్నాయి. ఇష్నీ ప్రత్యేకంగా ఎక్కడినుంచో తెచ్చుకోవాల్సిన అవసరం కూడా లేదు. వీటిలో చాలా వరకు వైద్యచికిత్సకు వాడే రసాయన మందులే. అందుకే మహోనగరాల నుంచి పట్టణాల వరకు మాదకద్రవ్యాల వాడకానికి బానిసులైపోయారు. ప్రయోగశాలల్లో తయారుచేసిన పదార్థాలు నులువుగా అన్ని పాపుల్లోనూ దొరుకుతున్నాయి.

మాదకద్రవ్యాలకు అలవాటు పడిన వారు రుగ్సుతల కారణంగా ప్రతి సంవత్సరం డిలీలోని ఆలిండియా మెడికల్ సైన్సెస్‌లోని సేపసర్ డ్రగ్ డి-ఎడిక్షన్ ట్రీట్‌మెంట్ సెంటర్లో 32,000 మంది వైద్యసహాయాన్ని పొందుతున్నారు. మిగిలిన చోట్ల 21 వేల మంది సహాయాన్ని కోరుతున్నారు. రోగాలను నయం చేసే మందులు మత్తుమందులుగా తయారుచేసుకుని దుర్మినియోగం చేయడమే కాక తమ అరోగ్యానికి తీవ్రమైన ముహ్య తెచ్చుకుంటున్నారు. సింధభైట్ డ్రగ్లు లాబ్స్‌లో తయారుచేసిన సైకోయాక్టివ్ పదార్థాలు విపరీతంగా వాడుకలో వున్నాయి. పొరాయిన్సు భారతదేశంలోనే ఎక్కువగా వాడుతున్నట్లు తెలిసింది.

యాంఫెట్‌మైన్స్ ఎక్స్‌స్టోన్ ఎల్‌వెస్‌డి (లైస్‌రిక్ ఆసిడ్ డిలైఫిమిన్) కృతిమానందం కలిగించే ఔషధాలు. డ్రగ్ కాక్టైల్స్‌స్-ప్రాపాప్‌ప్రైస్ బుప్రెన్‌ట్రైన్ మహిళలు వాడే పెయిన్ కిల్సర్ నిద్రమాత్రలు. దురదుష్టకరమైన విషయం ఏమిటంటే మనదేశంలోని కార్బోరేట్ సంస్థలలో ఉన్నత పదవుల్లో వున్నవారు కూడా ఈ మాదక ద్రవ్యాలకు బానిసలవుతున్నారు. వీరిలో మహిళలు కూడా వున్నారంటే ఈ వ్యసనం ఆడ మగ తేడా లేకుండా ఎందరినీ లోబర్చుకుంటున్నదో అర్థం అవుతోంది. వీరిలో సాంప్రదాయ సనాతన భావాలు కలవారు కూడా వుంటున్నారు. సాఫ్ట్‌వేర్ ఉద్యోగాలు దక్కించుకుని తల్లితండ్రులకు మంచి ఇల్లు సదుపాయాలూ అమర్చి లగ్గరియన్ లైఫ్‌ని అలవాటు చేసి వృత్తివరంగా ఉన్నతస్థాయికి చేరుకోవాలంటే తపస్తలో ప్రయుత్తము జంకుగొంకూ లేకుండా కిరాణపాపులో వెచ్చాలు కొనుకున్ననుంత నులువుగా మనం మందుల కొనుకుంటారు. అమ్మేవాళ్ళు అమ్ముతారు. చదువు మందుల పట్ల ఏమాత్రము అవగాహన లేనివారు చిన్నపిల్లలు అడిగినా చాలు ఇచ్చేస్తారు. ఈ నిర్మల్కుం కట్టాడి లేని పథ్థతి కొండరి ప్రాణాలకు ముహ్యకావచ్చు. ఈ విధానం వలన కొత్తరకాల మాదకద్రవ్యాలు కృతిమరసాయనాలు ఉత్సేధకాలు వాడకం కూడా సామాన్య విషయంగా మారింది. మనదేశ ముఖ్యసగాలలో ప్రమభంగా

వారాంతంలో ఏమీ తోచక మాదకడవ్యాల వ్యసనానికి బానిస్తైపోతున్నారు. పనిచేయాల్సిన టైమ్ ఎక్స్‌ప్ర కావడంతో ప్రైన్‌కి గురి అపుతున్నారు. చురుకుగా వుంటే తప్ప సాష్ట్‌వేర్ రంగంలో సక్సెన్ కాలేరు కనుక గమ్మం చేరుకోడం కోసం ఆత్మవిశ్వాసం కలగడం కోసం వారీ మార్గాన్ని ఎంచుకుంటున్నారు. 15-17 సంవత్సరాల పిల్లలు కూడా ఈ మాదకడవ్యాలను రుచిచూడటం భయాందోళనలను కలిగిస్తున్నాయి. వీరు తమంత తామగా చెడు అలవాట్లకు బానిసలు కాకపోయినా స్నేహితుల ప్రోఫ్స్‌లలం ఇంట్లో పెద్దవారి అదుపులేకపోవడం మితిమీరిన స్నేఘ్, అందులో ఏముందో తెలుసుకోవాలనే కుతూహలంతో మొదలై చివరకు చదువుకోవలసిన వయసులో దురలవాట్లకు లోనేన పీరికి భవిష్యత్ మసకబారిపోతుంది. రాత్రివేళల్లో మాదకడవ్యాలను వాడుతున్న వారు మౌటారు వాహనాలు నడిపి ప్రమాదాలు కొనితెచ్చుకుంటున్నారు. అమ్మాయిలూ, అబ్బాయిలూ స్నేహోల పేరుతో విచ్చులవిధిగా పెరుగుతుండటం మత్తుమందులకు అలవాటుపడి చదువు నిర్ణయం చేయడం జరుగుతోంది. ఈ విషయాలు తల్లితండ్రులకు తెలియువు. చాలాకాలం క్రితం మాదకడవ్యాలను వాడేవారు తల్లితండ్రులకు దూరంగా వున్నవారు జులాయిగా తిరిగేవారు నేరపూరిత స్ఫూర్హం కలవారుగా భావించేవారు. కానీ ఇప్పుడు మధ్యతరగతి వారు కూడా వీటికి అలవాటు పడుతున్నట్టు సర్వేలలో బైటపడుతున్నాయి.

ఇక సినిమా, టిప్పి కళాకారులు క్రీడాకారులు కావాలనుకునేవారు అందంగా కనబడతామని చురుగ్గా ఉత్సాహంగా వుంటామనుకునే ప్రఫులకు లోనైనవారు కావాలని వీటిని వాడుతున్నారు. మణిపుర్ ఆఘ్నిస్తాన్, ఇరాన్, పంజాబ్, హార్యానా మాదకడవ్యాలకు ప్రధాన కేంద్రాలుగా భాసిల్లుతూ యుపి మహారాష్ట్ర గోవా, కేరళ, తమిళనాడు గుజరాత్ రాష్ట్రాలకు వ్యాపించాయి. తల్లితండ్రులకు తెలిసే సరికీ చేయిదాటిపోయే పరిస్థితిని తెచ్చుకోకుండా మేలోనుకపోతే వారి భవిష్యత్ చీకటిలో మగ్గపోవాల్సి వస్తుంది. అంతేకాదు మందులు యథేచ్చగా ఎవరికైనా ఇచ్చే విధానాన్ని మానుకోవాలి. చట్టాలు కరనతరం చేసి అమ్మేవారి మీద కొనేవారి మీద చర్యలు తీసుకోవాలి. అవసరం వస్తే డాక్టర్ మీద కూడా కేసులు పెట్టాలి. ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని కాపాడటానికి చట్టాలను కరినతరంగా అమలు చేయాల్సిన అవసరం ఎంతైనా వుంది. □

పట్టణం యూనిట్‌గా కార్బ్‌క్రొమీలు ప్రార్థంభించండి

యువసత్తా శ్రేష్ఠులకు డి.వి.వి.ఎస్ వర్త సూచన

“పట్టణాన్ని యూనిట్‌గా తీసుకుని యువసత్తా కార్బ్‌క్రొమీలు ప్రారంభించాలి. యువతకు ఉపాధి వైపుణ్య శిక్షణ కార్బ్‌క్రొమీలు చేపట్టాలి. స్థానిక సమస్యల పరిష్కారంలో యువతను భాగస్వామ్యం చేయాలి, ప్రజాసంకేము కార్బ్‌క్రొమీల ద్వారా జనంలోకి వెళ్లి, వారిని చైతన్యపరచాలి”. అని లోక్సంత్రా పార్టీ అనుబంధ విభాగమైన యువసత్తా ప్రాంతీయ సమస్యలక్రతల సమావేశంలో పార్టీ రాష్ట్ర కార్బ్‌నిర్వహక అధ్యక్షుడు డి.వి.వి.యస్. వర్త సూచించారు. యువసత్తా రాష్ట్ర సలహోదారు పాండురంగారావు మాట్లాడుతూ ఆయా రాజకీయ పార్టీలు యువతను వివిధ రూపాలలో ఉపయోగించుకుంటున్నారని, లోక్సంత్రా పార్టీ మాత్రం యువతను ఆచరణాత్మకమైన పద్ధతిలో జనజీవితంలోకి పంపిస్తోంది. దేశ జనాభాలో 38 శాతం యువ ఓటర్లే వున్నారని గుర్తించాలన్నారు. రాష్ట్ర యువసత్తా అధ్యక్షులు దాసరి రత్నం మాట్లాడుతూ సమస్య యువతద్వారే ఎజండా మనది కావాలన్నారు.

కార్బ్‌క్రొమీలో యువసత్తా రాష్ట్ర ప్రధాన కార్బ్‌దర్యులు రాజు రామకృష్ణ వర్మ, కుడికాల ఆంజనేయులు, రీజినల్ కో-ఆర్టిస్టేటర్లు పంచాది రాంబాబు, నవీన్ శర్మ, ఎమ్. శ్రీధర్, జీపోచ్చెమ్సి నాయకులు దోసపాటి రాము, యువసత్తా ఉపాధ్యక్షురాలు గోక మంగళ, కిపోర్, రాజశేఖర్, శివ, కృష్ణప్రియ, గిరీష్, సంతోష్, బాబూ ఆనంద్, హేమంత్, రవి, మహావ్, నరేవ్, తదితరులు పాల్గొన్నారు.

యూనిట్ ఫీర్ బెట్ర్ ఇండియా

అవినీతి నిరోధక బిల్లు పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టడానికి లోక్సంత్రా విద్యార్థి విభాగం ఉద్యమం చేపట్టనుంది. దీనికోసం పై.బి.ఐ. (యూఎస్ ఫర్ బెట్ర్ ఇండియా) పేరుతో కాలేజీలలో కమిటీలు వేయనున్నాం. దాదాపు 20కి పైగా కాలేజీల్లో వై.బి.ఐ. కుమిటీలు వేయబడ్డాయి. కాబట్టి ఉద్యమాన్ని ఉద్యుతం చేయడానికి మీ అందరి సహకారం కోరుతున్నాము. మీకు పరిచయాలు ఉన్న కాలేజీల్లో విద్యార్థులను దీనిలో భాగస్వామ్యలను చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాము. వై.బి.ఐ. ఆధ్యార్యంలో జనవరి 26న ప్రైపరాబాదులో భారీ ర్యాలీ, తరువాత బహిరంగ సభ నిర్వహించాలనుకుంటున్నాము.. దీనిలో అందరిని పాలుపంచుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాము. వివరాలకు: డి. నరసింహరావు, 97002 81992 ను సంప్రదించాలి.

2010లో రాజకీయానికి టేండ్రెజిందాను దివ్యా లోక్ స్తుతి ఎఱ్పండొ

(లోక్సంత్రా పాఠ్ 2010-11పై స్వాల సమీక్ష)

జనం చేతికి అధికారాన్నిచేందుకు ప్రత్యామ్నయ విధానాలతో పనిచేసే లోక్సంత్రా పార్టీ ఉండటం వల్ల రాజకీయాల్లో ఎంత మార్పు ఉంటుందో ప్రస్వటంగా చూపించిన సంవత్సరం 2010. ఏ అంశాలను, విధానాలను రాష్ట్రంలో, దేశంలో పార్టీలు చేపట్టుక పోవటంతో లోక్సంత్రా ఉద్యమం లోక్సంత్రా పార్టీగా మారిందో... ఆ అంశాలు రాజకీయ ఎజెండాగా మారటం ఈ ఏడాది మొదలైంది. “వ్యవసాయ సంస్కరణలు కావచ్చు, సమగ్ర జలవనరుల వినియోగం కావచ్చు, న్యాయవ్యవస్థ సంస్కరణలు కావచ్చు, ప్రాంతీయ అసమానతలకి పరిష్కారాలు కావచ్చు, యువతకి ఉపాధి అవకాశాలు కావచ్చు, మధ్యనియంత్రణ ఉద్యమం కావచ్చు, అసెంబ్లీలో చర్చల తీరు కావచ్చు, 2-జీ మహాకుంభకోణం-అవినీతి నిర్మాలన కావచ్చు, చట్టబడ్డ పాలన కావచ్చు... కేవలం లోక్సంత్రా ఉండటం వల్ల ప్రజలకు వాస్తవాలు అర్థమవుతూ సరైన దిశగా బలమైన చర్చ, డిమాండ్లు ముందుకొన్నాన్నాయి. రాజకీయ ప్రయోజనాలు కాకుండా ప్రజాప్రయోజనాల ప్రాతిపదికన ఏ అంశం మీదైనా స్పందించి ప్రజల మద్దతు కూడగట్టే పార్టీగా కొత్త రాజకీయానికి లోక్సంత్రా చిరునామాగా మారింది. విభాగించిన పరిస్థితుల్లో మిగిలిన పార్టీలు కూడా ప్రస్తుతానికి పైపైన అయినా అనుసరించాలి వస్తోంది.”

జనభాలో 65శాసనికి జీవనాధారమైన వ్యవసాయరంగంలో లైసెన్స్ రాజ్యాన్ని అంతం చేసి స్వేచ్ఛాపాణిజ్య సంస్కరణలు తెచ్చి వ్యవసాయాన్ని లాభసాటి చేసి గ్రామిణ ఆర్థికవ్యవస్థను బాగుచేసి తద్వారా దేశాన్ని స్థిరమైన అభివృద్ధి పథంలోకి తీసుకెళ్లేందుకు లోక్సంత్రా పార్టీ అధ్యక్షుడు డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్ రాజకీయాలకు అతీతంగా ప్రారంభించిన రైతు ఐక్యతా ఉద్యమం పెద్దవట్టున విజయవంతమైంది. రాష్ట్రంలోని కోస్టాండ్రు, తెలంగాణ, రాయలసీమలోపాటు కర్కాటక, మహారాష్ట్ర తదితర రాష్ట్రాలలో కూడా జీవీ పర్యాటించి రైతునేతల్ని, పార్టీల్ని సమీకరించి జాతీయస్థాయిలో పోరాటాన్ని ప్రారంభించారు. 2010 ముగిసేనాలీకి పాత, కొత్త తేదా లేకుండా రాష్ట్రంలో అందరు నేతలూ, అన్నిపార్టీలూ నభూతో అనే స్థాయిలో రైతు ఉద్యమాన్ని భుజాన వేసుకున్నారు. గత కొన్నేళ్లుగా రాష్ట్రంలో వ్యవసాయరంగంలో ఉత్పత్తులు పెరిగినా రైతులు మాత్రం పేదలుగానే, ఏటా చేయా జాచి అర్థించే బిచ్చగాళ్లగానే మిగిలిపోయారని, వారి పంటలు పరిశ్రమలు, ఇతర వర్గాలకు ముదిసుకులుగా మాత్రమే ఉపయోగపడ్డాయని లోక్సంత్రా లేవనెత్తిన

వాదన అందర్చీ ఆలోచింపచేసింది. ఇతర రంగాలలోవారిలాగే రైతు తన వ్యవసాయాత్మకుల్ని ప్రవంచంలో డిమాండ్ ఉన్నచోటు అమ్ముకునే అనుమతి ఇవ్వాలని లేదా ఆ రేటును ప్రభుత్వమే ఇవ్వాలని లోక్సంత్రా నిర్మిష్టంగా డిమాండ్ చేసింది. లోక్సంత్రా వాదన రాష్ట్రంలోని రైతుల్లోకి, ప్రజల్లోకి బలంగా వెళ్లింది. జాతీయ స్థాయిలోని రైతుసంఘాలు, ఆలోచనాపరులు కూడా గళం కలిపారు. రాష్ట్రంలో ఇక తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లో పాలకులు, రాజకీయ పార్టీలు కదిలాయి. లోక్సంత్రా, రైతుసంఘాల కృషి వల్లే బియ్యంపై జిల్లాల మధ్య, రాష్ట్రం వెలుపల ఉన్న ఆంక్షల్ని డిసింబర్ 4న ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం తొలగించి ఎగుమతికి అనుమతిచెందింది. అయితే ఆ పార్టీల్లాగా తాత్కాలికంగా రాజకీయ లభ్యతో పోరాటం చేసే ధోరణితో కాకుండా వ్యవసాయానికి సంకేళ్లు పూర్తిగా తెంచేందుకు రాజకీయాలకు అతీతంగా దీర్ఘకాలిక, మాలిక సమస్యల మీద రాష్ట్ర, జాతీయ స్థాయిలో పోరాటం కీలకమని భావించిన లోక్సంత్రా... ఆ దిశగా ప్రణాలికాబద్ధంగా ముందుకెళ్లింది. ఇందుకు మరో రెండేళ్లు పడుతుందని పార్టీ అంచనా.

ఇక మరో కీలకాంశం ప్రత్యేక తెలంగాణపై కూడా లోక్సంత్రా లేకుంపే సాంప్రదాయ రాజకీయ పార్టీల (సా.రా పార్టీ) తీరు పూర్తిగా భావోద్యోగాల చుట్టూ తిరుగుతూ ప్రజల మధ్య చిచ్చుపెట్టేతీరుగానే సాగేదనటంలో సందేహం లేదు. ప్రత్యేక రాష్ట్రం ఏర్పాటు వల్ల ఉపద్రవం రాదు, అది సర్వరోగ నివారిణి కూడా కాదు. అందుపల్లి ఆ అంశం మీద బలమైన అభిప్రాయం అకర్మాదు అని లోక్సంత్రా చెప్పిన హేతుబద్ధ వాదన రాజకీయ ప్రయోజనాల కోసం ఉద్దేశాలను రెప్పగాట్టే కొంతమందిని మినహయించి, అన్ని ప్రాంతాల్లో సాధారణ ప్రజల్ని, సమాజహితం కోరే వారిని ఆలోచింపచేస్తోంది. జాతీయత, హేతుబద్ధత, సామరస్యత ప్రాతిపదికన ఏ నిర్దయం తీసుకున్నా కట్టబడి ఉంటాం, కానీ ప్రాంతీయ అసమానతలు తొలగటానికి అధికారాన్ని వికేంద్రికరించి జిల్లా స్థాయి పాలన తేపటమే పరిప్రారం అని లోక్సంత్రా చేసిన వాదన వైపు మొగ్గేవారి సంఖ్య క్రమంగా పెరుగుతోంది.

అవినీతి నిర్మాలన, మద్యనియంత్రణ, అధికార వికేంద్రికరణ, విద్య, ఆరోగ్యం ప్రధాన ప్రవంచి రాజకీయ ఎజెండాగా ముందుకొచ్చాయి. 2010లో మద్యం వేలంపాటల్ని అడ్డుకున్న ఒకే ఒక్క రాజకీయ పార్టీ లోక్సంత్రా. మద్యం వేలంపాటలకు ముందు, ఆ తర్వాత కూడా లోక్సంత్రా ఆ సమస్య మీద, సాంప్రదాయ

పార్టీల దొంగాట మీద ప్రజలను పెద్దవెత్తున చైతన్య పరిచింది. ప్రజలు ముందుకొచ్చిన చోట ఎక్కడికక్కడ మద్యనియంత్రణ కమిటీల్ని ఏర్పాటు చేసింది. ఎన్నికల్లో మద్యం, డబ్బు పంపిణీ అడ్డుకోవటం, అందరి ఓటుకూ విలువ ఉండేలా దామాషా ఎన్నికల పద్ధతిని తేవాలని లోక్సంత్రా చేస్తున్న ప్రయత్నాలకు పోరసమాజం నుంచి, కొన్ని రాజకీయ పార్టీల నుంచి సూత్రప్రాయ మద్దతు లభిస్తోంది.

ఓటుహాక్కు వినియోగంపై చైతన్యం, రాజకీయ పార్టీలకు విరాళాలు, చట్టసభ స్థాయి పెంచటం, ఎన్నారై ఓటింగ్ వంటి అంశాలు ప్రజల్లోకి క్రమంగా వెత్తున్నాయి. వ్యవసాయ సంక్షేపంపై డిసెంబర్ 15న కూకట్టపల్లి శాసనసభ్యునిగా జయప్రకాష్ నారాయణ్ అసెంబ్లీలో చేసిన ప్రసంగం అసెంబ్లీ స్థాయిని పెంచిందనటంలో సందేహం లేదు. అలాగే నిపేధాజ్ఞల్ని ఉట్లంఘించిన అప్పటి ముఖ్యమంత్రి రోశయ్యను ఎందుకు అరెస్టు చేయలేదని జేపీ లేవెత్తెని ప్రత్యుచ్ఛబద్ధ పోలన దిగుగా ప్రజల్ని లోతుగా స్పుందింపచేసింది. ప్రైంటర్ ప్రైస్‌నే వివాదంపై మిగిలిన పార్టీలకు భిన్నంగా 14 (ఎఫ్)ను తొలగించాలని మొత్తమొదటే తేల్చిచెప్పిన పార్టీ లోక్సంత్రా. కూకట్టపల్లి సమస్యలను ఒక క్రమపద్ధతిలో అవినీతి రహితంగా పరిష్కరిస్తుండటం, అక్కడ పొరశాలను, ఆసుపత్రులను మెరుగుపరుస్తుండటం, భూకం్చలను నియంత్రించటం వంటి చర్యలతో ఆ నియోజకవర్గం ఒక మోడల్గా రూపుదిద్దుకుంటోంది.

ప్రైంటర్ ప్రైస్ వరద తాకిడికి గురైన మహబుబ్ నగర్, కర్కులు, గుంటూరు, కృష్ణ జిల్లాల్లో లోక్సంత్రా దత్తత తీసుకున్న నాలుగు గ్రామాలలో పొరశాల, మంచినీచి పథకం, కమ్మానిటీ హాలు, ఎత్తిపోతల పథకాలు ప్రారంభమయ్యాయి. 25లక్షల కూడా సెక్కుల పథద మళ్ళీ వచ్చినా తట్టుకునేలా కృష్ణ కరకట్టుల నిర్మాణం చేపట్టాలని ప్రధానమంత్రికి జేపీ అందించిన విజ్ఞాపనకు స్పుందించిన కేంద్రప్రభుత్వం ఆ మేరకు రాష్ట్రం సుంచి వచ్చే ప్రతిపాదనలకు తగిన నిధుల్ని ఇస్తామని నిర్మిష హామీ ఇచ్చింది. కరకట్టుల నిర్మాణానికి పార్టీ గట్టిగా కృషి చేస్తోంది.

2-జీ సైక్లంపై లోక్సంత్రా జాతీయస్థాయి పోరాటం కూడా మిగిలిన పార్టీలకు భిన్నంగా, ప్రజాప్రయోజనాలను పరిరక్షించేలా పూర్తి నిర్మాణత్వకుంగా ఉంది. జేపీ వేయటం వంటి పైపై అంశాలు కాకుండా సైక్లం స్టోర్లో దేశం పోగాట్టుకున్న రూ. 1,76,000 కోట్లు తిరిగి రాబట్టాలని, సైక్లం కేటాయింపుల్ని రద్దు చేయాలని, ఇక్కె అలాంటివి జరగకుండా స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిగల అవినీతి వ్యతిరేక కమిషన్ (ఐ.ఎ.సి.సి)ని ఏర్పాటు

చేయాలని డిమాండ్లు ముందుకు తీసుకొచ్చింది. సామాన్యులు సైతం ఈ ఉద్యమంలో పాలుపంచుకునేలా పోస్టుకార్డులు, ఎం.వోలు, ఈ-మెయిల్‌తో ప్రధాని కార్బూలయాన్ని హోరెత్తించే కార్బూక్మాన్ని చేపట్టింది. తనపంతుగా లక్షులాది సందేశాల్ని పంపింది. యువత, విద్యార్థులతో ప్రైదరాబాద్, విశాఖపట్టం, బెంగళారూల్లో అవినీతి వ్యతిరేక హక్కలను, సభలను నిర్వహించింది. లింగో, రెబో, గో పాలస్యామి వంటి జాతీయస్థాయిలో నిజాయతీపరులైన ప్రముఖులతో కలిసి సైక్లం కేటాయింపుల రద్దు కోసం సుప్రీంకోర్స్లో లోక్సంత్రా పిల్చిషన్ దాఖలు చేసింది.

అలాగే న్యాయవ్యవస్థలో అవినీతి మొత్తం జాతి సమగ్రతకే గొడ్డలిపట్టుగా మారుతున్నందున న్యాయమార్పుల ఎంపిక, నియామకాలలో, వనితిరులలో అవినీతిని కట్టడి చేసి జవాబుదారీతనం తెచ్చేందుకు జాతీయ జ్యోడిషియల్ కమిషన్ కోసం లోక్సంత్రా గట్టి కృషి చేస్తోంది.

స్థానిక సంస్థలకు బడ్డెట్లలో 7 శాతం నిధుల్ని నేరుగా కేటాయించాలని ధిల్లీ జంతర్ మంతర్ వద్ద జాతీయస్థాయి ప్రముఖులతో కలిసి జయప్రకాష్ నారాయణ్ బైరాయింపులో పాల్గొన్నారు. అలాగే రాష్ట్రంలో ప్రజలకు ప్రత్యక్ష సేవలను అందించే మునిపాలిటీలలో ఎన్నికలను వాయిదా వేయకూడదని, అధికారాన్ని వికెంట్రికరించి సమస్యల్ని పరిష్కరించాలని డిమాండ్ చేస్తూ ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో దాదాపు 60 మునిపాలిటీలలో కూడా ధర్మ కార్బూక్మం నిర్వహించారు. వచ్చే స్థానిక ఎన్నికల నాటికి మునిపాలిటీలలో ప్రతి వార్డుకూ సమస్యలు-నిర్దిష్ట పరిష్కారాలతో వార్డు మేనిఫెస్టో తయారు చేసేందుకు పార్టీ కసరత్తు చేస్తోంది. ఆ ప్రయత్నాన్ని గ్రామప్రాంతాలకు కూడా విస్తరించేందుకు తొలిదశగా ఎంపిక చేసిన పంచాయతీలలో కృషి జరుగుతోంది.

వారసత్వ రాజకీయాలకు వ్యతిరేకంగా యువనాయకత్వ తయారీ మీద ప్రత్యేక దృష్టి.. విదేశాల్లో సైతం...

పంచమాత్రాల ప్రాతిపదికన విశాల రాజకీయ వేదిక నిర్మాణానికి కృషి ప్రారంభం

రాష్ట్రంలో, దేశంలో యువత పెద్దసంఖ్యలో ఉండటం వట్ల రాజకీయాల్లో మంచి మార్పునకు అవకాశం కన్నిస్తున్నా వారిలో నాయకత్వ లోపం శాపంగా మారిందని గుర్తించిన పార్టీ... వారసత్వ రాజకీయాలకు వ్యతిరేకంగా యువనాయకులను తయారుచేసే కార్బూక్మాన్ని పెద్దవెత్తున చేపట్టింది. అందుకే లోక్సంత్రా 4వ వార్డుకోత్తున్నా కూడా 'నాయకత్వ సద్గు'గా నిర్వహించారు. అమెరికాలో పీపుల్ ఫర్ లోక్సంత్రా' ఆధ్వర్యంలో వేసవిలో జరిగిన వివిధ సమావేశాల్లో పాల్గొన్న జేపీ... ప్రధానంగా ఈ అంశం మీద దృష్టిపెట్టారు. ఖారతీకు నూతనోత్తేజం పేరుతో జరిగిన ఈ కార్బూక్మాలకు ఎన్నారైలు కులం, మతం, భాష, ప్రాంతంలో సంబంధంలేకండా పెద్దవెత్తున హోజుకావటం ఓ నూతన చరిత్ర. రాష్ట్రంలో వివిధ మునిపాలిటీలలో కూడా

యువతను ఎంపిక చేసి నాయకత్వ శిక్షణ కార్యక్రమాలను పెద్దవెత్తున నిర్వహించారు. యువతలో వైపుళ్లాల్ని పెంచి వ్యవసాయార్థిత, తదితర పరిశ్రమలతో చిన్నపుట్టణాలను, ఎంటర్ప్రైజ్లను అభివృద్ధి చేసి పెద్దవెత్తున యువతకు ఉపాధి అవకాశాలను కల్పించాలనే విధానంతో పార్టీ ముందుకొల్పింది. సాంప్రదాయ రాజకీయపార్టీలతో విసిగిబోయిన యువత సంకుచిత, వ్యక్తి రాజకీయాల బారిన పడకుండా సరైన కొత్త రాజకీయం వైపు మళ్లించటం అవసరమని, ఇందుకోసం హేతుబద్ధత, సైతికత, జాతీయత, లౌకికవాదం, ప్రజాస్వామ్య దృవ్యాఖం అనే పంచసూత్రాల ప్రాతిపదికన కలిసాచ్చే పార్టీలతో ఒక విశాల రాజకీయ వేదికను నిర్మించేందుకు కూడా ఈ ఏడాది లోక్సస్తూ కృషిని ప్రారంభించింది.

తమిళనాడు, కర్ణాటకల్లో కూడా లోక్సస్తూ కార్యక్రమాలు ఈ ఏడాది చురుగ్గా సాగాయి. బెంగళారు మున్సిపల్ కార్బోరేఫ్స్ ఎన్నికల్లో 5 స్థానాల్లో పోటీచేసిన లోక్సస్తూకు గణియంగా ఓట్లు వచ్చాయి. రాష్ట్రంలో పర్యావరణాన్ని, ప్రజాహితం కాపాడేలా విడ్యుత్ ప్రాజెక్టుల వీర్యాటునకు నిపుణులతో ఒక కమిటీని, ప్రతి అంశంపై సరైన విధానాలను రూపొందించి పోరాటేందుకు నేపసల్ సెంటర్ ఫర్ పబ్లిక్ పాలనీ అండ్ అడ్వోకేషనీ రాజకీయాలకు అతీతంగా వీర్యాటు చేసేందుకు కూడా లోక్సస్తూ ఈ ఏడాది కృషిని ప్రారంభించింది. వ్యవసాయ సంస్కరణలకు, స్థానిక ప్రభుత్వాల సాధికారతకు, అవినీతి నిర్మాలన, న్యాయవ్యవస్థ ప్రక్కానికు జాతీయస్థాయిలో కూడా లోక్సస్తూ గట్టి పోరాటం చేస్తోంది. □

లోక్సస్తూ పార్టీ జిల్లా శాఖలకు, పార్టీ అనుబంధ విభాగాల జిల్లా శాఖలకు విజ్ఞాపు

లోక్సస్తూ పార్టీ 2010-11 స్థాల సమీక్ష భవిష్యత్తులో మరింత చురుగ్గా, పట్టిష్టంగా, నిబధ్ధతతో ముందుకెళ్లేందుకు ఎంతగానో ఉపయోగపడుతుంది. అలాగే ప్రతి జిల్లా నుంచి కూడా 2010లో చేసిన కార్యక్రమాల గురించి నివేదికను ప్రచురించాలని భావిస్తున్నాం. విధానాలను ప్రతిచించిస్తూ, ప్రజల్ని ప్రభావితం చేస్తూ, నాయకత్వాన్ని పెంచే రీతిలో చేసిన కార్యక్రమాలను, ఫలితాలను వివరిస్తూ మీ మీ జిల్లాల నుంచి నివేదికను, కొన్ని ఫోటోలతో సహా వారంలోగా పంపవలసిందిగా మనవి.

- వర్షింగ్ ఎడిటర్

విద్యార్థిస్తూ కార్యక్రమాల నివేదిక

విద్యార్థిస్తూ భవిష్యత్ కార్యక్రమాలు డిసెంబర్ 13, 2009న అధికారికంగా ప్రకటించడమైనది. అక్టోబర్ 2 అవినీతి వ్యతిరేక ర్యాలీతో విద్యార్థిస్తూ కార్యక్రమాలు మొదలయ్యాయి. ఈ ర్యాలీని మనం 'యూత్ ఫర్ బెటర్ ఇండియా' అనే పేరుతో చేశాము. ఈ సంస్థను మున్సిపు కూడా ఉపయోగించుకోనున్నాము. ఈ ర్యాలీలో మనకు దాదాపు 40 కాలేజీల నుంచి విద్యార్థులు రావటం జరిగింది. నవంబర్ 13వ తేదీన విద్యార్థిస్తూ అధ్యక్షునిగా పి. శివాజీ బాధ్యతలు స్వీకరించారు. డిసెంబరు 9వ తేదీన విశాఖపట్టంలో దాదాపుగా 4,000 మంది విద్యార్థులతో ర్యాలీ నిర్వహించటం జరిగింది.

విద్యార్థిస్తూ భవిష్యత్ కార్యక్రమాలు

1. విద్యార్థిస్తూను ఒక ప్రధాన విద్యార్థి సంస్గా అభివృద్ధి చేయడానికి 3 నెలలలో 25,000 విద్యార్థి సత్తూ సభ్యత్వాలు చేర్చించడం.
2. అన్ని జిల్లాలలో పర్యాచించి ఉత్సవాలలో ఉన్న విద్యార్థులను గుర్తించి జిల్లా కమిటీలు వీర్యాటు చేయటం.
3. అన్ని జిల్లాలలో వీతైనన్ని పట్టణాలలో విద్యార్థులకు సమాచార హక్కు చట్టుపై శిక్షణ తరగతులు నిర్వహించటం.

4. కెరీర్జైడెన్సు ద్వారా మనం సులభంగా కాలేజీలల్లో ప్రవేశించవచ్చు. వివిధ విద్యాసంస్థల అవి అందించే కోర్సుల వివరాలను ఒక చోటకు చేర్చే బాధ్యతను విజయభాస్కర్కు అప్పగించటం జరిగింది.
5. కాలేజీలు, యూనివర్సిటీలలోని స్థానిక సమస్యలపై విద్యార్థిస్తూ సభ్యులు పనిచేయటకు తగిన శిక్షణ ఇప్పడం.
6. డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ ఉపన్యాసాలను అలాగే జేపీ సాధించిన విజయాలను డివిడీల ద్వారా వివిధ కాలేజీలల్లో స్ట్రీసింగ్ నిర్వహించటం.
7. విద్యార్థిస్తూ, 'యూత్ ఫర్ బెటర్ ఇండియా' - ఈ రెండింటికి ఎటువంటి భేదం లేదు. విద్యార్థిస్తూ అధికారికంగా వెళ్లిని కాలేజీలకు 'యూత్ ఫర్ బెటర్ ఇండియా' పేరుతో వెళ్లటం జరుగుతుంది.
8. రానున్న మున్సిపల్ ఎన్నికలకు పార్టీ ఎంపిక చేసిన వార్డులలో అభ్యర్థులకు 5 నుండి 10 మంది విద్యార్థులను అందించడానికి ప్రయత్నించడం.
9. లోక్సస్తూ పార్టీ జిల్లా అధ్యక్ష కార్యదర్శుల నుంచి వారి జిల్లాలలో, మండలాలలో చురుకుగా పనిచేస్తున్న విద్యార్థుల వివరాలను తీసుకోవడం. □

లోక్సంశ్తా పంచ్ జీవ్రాల సమాప్తి

విజయనగరం

అధికారుల్లో చిత్తశుద్ధి లోపిస్తోంది : లోక్సంశ్తా

కెమిలీల(కొమరాడ, కురుపాం) : కెమిలీల పంచాయితీలో కీవారు గ్రామం లేకున్నా 11 ఏక్కుగా మినీ అంగన్వాడీ కేంద్రాన్ని నడుపుతూ ప్రజల్ని మొసగించారని లోక్సంశ్తా అధ్యక్షుడు రవి అన్నారు. ప్రభుత్వ అధికారులు ప్రజాప్రతినిధులకు జాగర్డారులుగా వని చేస్తున్నారని ఆరోపించారు. అంగన్వాడీ ప్రాజెక్టు అధికారులు కేంద్రాలను పరిశీలించడం లేదనడానికి ఇది నిదర్శనం అని అన్నారు. కురుపాం సెక్టరు నుంచి పార్వతీపురం సెక్టరుకు విలీనం అయిన కేంద్రాలు జాబితా అందించాలని కురుపాం సీడీపీఎసు కోరినట్లు వెల్లడించారు. ఇలా ఎన్ని కేంద్రాలను సంబంధిత అధికారులు నడుపుతూ వస్తున్నారో వాటి వివరాలు సేకరిస్తున్నామని అన్నారు.

జన రాజకీయమే లోక్సంశ్తా ధైయం

పార్వతీపురం : జన రాజకీయం కోసమే లోక్సంశ్తా పార్టీ శిక్షణ తరగతులు నిర్వహిస్తోందని పార్టీ రాష్ట్ర కార్యదర్శి బందారు రామ్యాహన్రావు అన్నారు. స్థానిక కల్యాణమండపంలో శిక్షణ తరగతులను ప్రారంభించి ఉపస్థిసించారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రజల అవసరాలను వక్కనపెట్టి రాజకీయం చేస్తుందన్నారు. జిల్లా అధ్యక్షుడు బి.బాబ్లీ మాట్లాడుతూ అవినీతి లేని రాజకీయం కోసం జయప్రకాశ్ నారాయణ పార్టీని స్థాపించారని అన్నారు. కార్యక్రమంలో కురుపాం, పార్వతీపురం నియోజకవర్గాల ఇన్చార్జీ పట్లాసింగ్ రవికుమార్, జిల్లా పార్టీ నాయకులు దొంకాడ సాయి పార్ట్సారథి, కోఆర్డినేటర్ మహంతి, జగదీష్ పాల్నొన్నారు.

గెలవగలనన్న నమ్మకం గలవాడే గెలుస్తాడు

-జూన్ డ్రైడ్

చిత్తవ్యాసు

ప్రజలతో లోక్సంశ్తా ముఖ్యాముఖీ

తిరుపతి: లోక్సంశ్తా పార్టీ అధ్యర్థంలో స్థానిక అశోక్సంగర్ డివిజన్ ప్రజల సమస్యలపై ముఖ్యాముఖీ లోక్సంశ్తా పార్టీ నగర అధ్యక్షులు నీలకంఠేశ్వరరావు అధ్యర్థంలో నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా ప్రజలు తమకు రేషన్కార్డులు లేవని, ఇందిరమ్మ ఇంబీస్లాలు రాలేదని, వంటగ్యాస్, వృధ్యులకు, వికలాంగులకు, వితంతువులకు పించన్న సక్రమంగా అందడం లేదని ఫిర్మాదు చేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో నాయకులు సిద్ధయ్యనాయుడు, బాలసుల్రహ్మణ్యం, విక్రమ్, స్థానిక మహిళలు పాల్నొన్నారు.

చింతలచేసుకు రోడ్సు సాకర్యం కల్పించండి

మంగళం: మున్సిపల్ కార్బోరేషన్ పరిధిలో ఉన్న చింతలచేసుకు రోడ్సు సాకర్యం కల్పించాలని లోక్సంశ్తా పార్టీ నగర అధ్యక్షులు వి. నీలకంఠేశ్వరరావు మున్సిపల్ కమిషనర్ జానకికి వినతిపత్రం సమర్పించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ ఆ ప్రాంతంలో 600 మంది నివశిస్తున్నారని, రోడ్సు సాకర్యం లేకపోవడంతో పేర్ ఆటోలు, స్కూల్ ఆటోలు తిరగడం లేదన్నారు. దీనితో అక్కడి ప్రజలు తీప్ర ఇబ్బందులు పడుతున్నారని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. వినతిపత్రం సమర్పించిన వారిలో లోక్సంశ్తా పార్టీ నాయకులు సిద్ధయ్య నాయుడు, బెల్లంకొండ సురేష్, శశికాంత్, శ్రీనివాసరావ్, వెంకటరత్నంలు ఉన్నారు.

ఖ్యాతి

అవినీతిని అంతం చేయాలి

ఖమ్మం : దేశంలో పెరిగిపోతున్న అవినీతిని అంతం చేయాలని జిల్లా లోక్సంశ్తా పార్టీ పిలుపునిచ్చింది. స్థానిక జిల్లా లోక్సంశ్తా పార్టీ కార్యాలయంలో అంతర్జాతీయ అవినీతి వ్యతిరేక దినోత్సవ

కార్యక్రమం లోక్సంత్రా జిల్లా అధ్యక్షుడు జూపల్ని సత్యనారాయణ అధ్యక్షతన నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా అవినీతిపై యుద్ధం అనే అంశంపై వ్యాసరచన పోటీలు నిర్వహించారు. దీనిలో వి. హరీంక్ ప్రథమ బహుమతి, ఆర్ శ్రీనివాస్ ద్వితీయ బహుమతి, దుర్గాపురసాద్ తృతీయ బహుమతి సాధించారు. కార్యక్రమంలో పార్టీ జిల్లా కార్యదర్శి చింతల లింగేశ్వరరావు, టొన్ అధ్యక్షులు ఆర్వెనెఱెర్కె ప్రసాద్ యువసత్తా రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి కె. అంజనేయులు, జిల్లా యువసత్తా ప్రధాన కార్యదర్శి భద్రునాయక్, విద్యార్థి సత్తా నాయకులు మహేష్, రఘుయాదవ్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

2జీ స్కూంపై లోక్సంత్రా పోస్టుకార్బుల ఉద్ఘమం

పాల్వంచ రూర్లో : టెలికం రంగంలోని 2జీ సెక్కం కుంభకోణమై ప్రధానమంత్రి చర్యలు చేపట్టాలని కోరుతూ లోక్సంత్రా పార్టీ, ఉద్ఘమ సంస్థ అధ్యర్థంలో అంతర్జాతీయ అవినీతి నిరోధక దినం సందర్భంగా పోస్టుకార్బుల ఉద్ఘమాన్ని చేపటారు. దీనిలో భాగంగా పాల్వంచలోని వివిధ కళాశాలల విద్యార్థుల పోస్టుకార్బులను రాయించి పాల్వంచలోని తపాలా కార్యాలయంలో అందచేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో లోక్సంత్రా ఉద్ఘమ సంస్థ జిల్లా నాయకులు చారుగుండ్ర వెంకటేశ్వర్రు, శనగ రాంచందర్రరావు, లోక్సంత్రా పార్టీ నియోజకవర్గ నాయకులు పగిళ్ల వెంకటేశ్వర్రు, సి.హెచ్. వెంకటేశ్వర్రు పాల్గొన్నారు.

యువసత్తా అధ్యర్థంలో అంబేద్కర్ వర్ధంతి

గాంధీచౌక్ : అంబేద్కర్ ఆశయాలే నేటి యువతకు సరైన మార్గమని యువసత్తా రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి కుడికాల అంజనేయులు అన్నారు. పట్టణంలోని లోక్సంత్రా కార్యాలయంలో అంబేద్కర్ వర్ధంతి సభ జరిగింది. ఈ కార్యక్రమంలో లోక్సంత్రా పార్టీ జిల్లా అధ్యక్ష, కార్యదర్శులు జూపల్ని సత్యనారాయణ, చింతల లింగేశ్వరరావు, నాయకులు రాందెడ్డి భద్రునాయక్, అనీల్ కుమార్, శ్రీనివాస్, రమేష్, ఉపేందర్, రాజేందర్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

అనంతపురం

జన రాజకీయాలను అలవరచుకుండాం

ఎమ్ముగసూరు టొన్ : ధన రాజకీయాలతో ప్రజలను దోషించి చేస్తున్న సాంప్రదాయ రాజకీయ పార్టీలకు ఢి టుగా జనరాజకీయాన్ని అలవరుచుకోవాలని లోక్సంత్రా రాష్ట్ర కార్యదర్శి బందారు రామోహనరావు పిలుపునిచ్చారు. స్థానిక రాజేశ్వరి ఫండ్స్ హోల్లో ఏర్పాటు చేసిన రెండు రోజుల రాజకీయ నాయక్త్వ శిక్షణ శిబిరాన్ని రాష్ట్ర కార్యదర్శి ఓంకార్ అధ్యక్షతన ప్రారంభించారు. నేటి సారా పార్టీల దురాగతాలను అడ్డకట్ట వేసేందుకే లోక్సంత్రా పార్టీ ప్రజారాజకీయం వైపు అడుగులు

వేస్తోందన్నారు. ప్రజల హౌలిక సమస్యల పరిష్కారంలో అధికార, ప్రతిపక్ష పార్టీలు పూర్తిగా విఫలమయ్యాయన్నారు. మధ్యతరగతి విద్యావంతులను కూడగట్టి లోక్సంత్రా పార్టీ రాబోయే మున్సిపల్ ఎన్నికల్లో రాష్ట్రవ్యాప్తంగా అన్న స్థానాల్లో పోటీ చేస్తుందన్నారు.

రైతు సమస్యలపై ఉద్ఘమించాలి..

కులమత రాజకీయ పార్టీల వారీగా రైతులు చీలిపోయారని వీరందరిని ఒక తాటిపై చేర్చి ఉద్యమాలు చేయాలని అన్నారు. నవంబర్ 20 నుండి రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 200 మండలాలల్లో రైతు షైతస్యయాత్రలు నిర్వహించట్లు తెలిపారు. నియోజకవర్గ ఇన్చార్జి సుర్యనాయకు, పట్టణ అధ్యక్షుడు శ్రీనివాస్ పాల్గొన్నారు.

అవినీతిని వ్యతిరేక ఉద్ఘమం

అనంతపురం : అనంతపురం జిల్లా లోక్సంత్రా పార్టీ నాయకులు డిసెంబరు 3న 2జీ సెక్కం లైసెస్సును రద్దు చేయాలని పోస్టుకార్బు ఉద్ఘమం చేపటారు. అందులో భాగంగా స్థానిక క్లాక్ టపర్ వద్ద ఒక బెంట్ వేసుకుని నుమారు 200 పోస్టుకార్బులు ప్రధాని మన్సోహన్ గారికి ప్రజలచే లేఖలు రాయించారు. అవినీతి నిరోధం మీద లోక్సంత్రా పార్టీ అభిప్రాయాన్ని ప్రజలకు వివరించే కరపత్రాన్ని ప్రజలకు అందచేసారు. ప్రజల నుంచి విశేష స్పందన లభించింది. ప్రజల నుంచి విరాళంగా ఒక రూపాయిని ప్రధానికి ఎమ్.ట్ ద్వారా పంపించారు. ఈ కార్యక్రమంలో జిల్లా అధ్యక్షులు డా.జె. శ్రీనాథ్ తో పాటు నగర అధ్యక్షులు నిజంవలి, మహిళా నాయకులు సరస్వతమ్మ, సత్తెమ్మ మరియు సుధాకర్, నాగేంద్ర పాల్గొన్నారు.

అంతర్జాతీయ అవినీతి నిరోధక డిసెంబరు 9న అవినీతిని వ్యతిరేకిస్తూ జిల్లాలో ర్యాలీ నిర్వహించడం జరిగింది. ఈ ర్యాలీ పార్టీ కార్యాలయం నుండి బయలుదేరి నష్టగిరి సర్కిల్, క్లాక్ టపర్ మీదుగా ప్రధాన సర్కిల్లో నిర్వహించబడింది. ఈ సందర్భంగా జిల్లా అధ్యక్షులు డా.జె. శ్రీనాథ్ మాట్లాడుతూ అవినీతిపరుల పట్ల కలిన చట్టాలు తేవాలని వాటిని కచ్చితంగా అమలు చేయాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉండని అన్నారు. ఈ సందర్భంగా అవినీతి వ్యతిరేక కరపత్రాలు పంపిణీ చేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో మహిళా నాయకులు జిల్లా కార్యదర్శి, వన్సురప్ప, తదితరులు పాల్గొన్నారు.

రైతాంగ సమస్యలు విస్తరిస్తే పుట్టగతులుండవు

గుంతకల్లు : దేశానికి వెన్నెముక రైతు సమస్యలను విస్తరిస్తే ప్రభుత్వానికి పుట్టగతులుండవని లోకసభ్య పార్టీ రాష్ట్ర కార్యదర్శి బండారు రామోహన్రావు పేరొన్నారు. స్థానిక లోకసభ్య పార్టీ కార్యాలయంలో ఏర్పాటు చేసిన సమావేశంలో నియోజకవర్గ జన్మచార్జు సన్మహామల రామోహన్, పట్టణ కార్యదర్శి గాన్ తదితరులు పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా నాయకులు మాటల్లాడుతూ ప్రభుత్వం రైతాంగ సమస్యలను విస్తరించి రాజకీయ వర్గాల కుమ్మలాటలకు దిగిందని విషప్పించారు. రాష్ట్రంలో రైతాంగం పూర్తిగా సంక్లోభంలో కూరుకుపోయిందన్నారు. లోకసభ్య ఆధ్వర్యంలో రైతులను చైతన్యపరిచి పెద్ద ఎత్తున ఉద్యమిస్తారని తెలిపారు.

వరంగల్

అవినీతి రహిత వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేయాలి

సుశేధారి: అవినీతి రహిత వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేస్తే ప్రపంచంలో భారతదేశం అభివృద్ధిలో ప్రభుత్వస్థానంలో ఉంటుందని లోకసభ్య పార్టీ రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షుడు కోదండరామరావు అన్నారు. అవినీతి వ్యూతిరేక దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకొని లోకసభ్య పార్టీ ఆధ్వర్యంలో దేశంలో జరుగుతున్న అవినీతిపై ప్రధానమంత్రికి పోస్టుకార్డు ఉడ్యమాన్ని చేపట్టారు. దీన్ని నియంత్రించాలంటే స్వయం ప్రతిపత్తి గల అవినీతి నిరోధక కమిషన్ ను ఏర్పాటు చేయాలని అన్నారు.

హంకాంగ్ లాంటి దేశంలో ఇలాంటిది ఏర్పాటు చేసిన అవినీతిని నిర్మాలించగలిగారని అన్నారు. అనంతరం కల్కార్ కార్యాలయం వరకు విద్యార్థులతో రాయీ నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా వెయ్యిమంది విద్యార్థులు పోస్టుకార్డులను ప్రధానమంత్రికి పంపించారు. ఈ కార్యక్రమంలో లోకసభ్య పార్టీ నేతలు గట్టయ్య, వేణుమాధవ్, నాగేశ్వరరావు, మూలచంద్ర, శశికుమార్, రాకేష్, రమేష్, వాసుదేవరావు, విద్యార్థులు పాల్గొన్నారు.

ప్రకాశం

లోకసభ్య పార్టీ కార్యాలయంపై దాడి అమానుషం

ఒంగోలు : తెలంగాణ జిల్లాలలోని లోకసభ్య రాష్ట్ర కార్యాలయాల పై టిఆర్ఎస్ నాయకులు దాడిచేయడాన్ని లోకసభ్య జిల్లా అధ్యక్షులు అల్లు శివ రమేష్ రెడ్డి ఖండించారు. భారతదేశంలో ప్రతి వ్యక్తికి స్వేచ్ఛ హక్కులు ఉన్నాయని, ఎవరు ఎక్కడైనా తమ సమస్యలు వినిపించుకునే అధికారం, హక్కులు కలిగివుండటాన్ని మరచిన నాయకులు కార్యాలయాలపై దాడులు చేస్తూ గూండాగిరి ప్రదర్శించడం అమానుషమన్నారు.

అవినీతి భూతం పట్టాలి

ఒంగోలు : అవినీతి అంతానికి విద్యార్థి దశ సుండి కృషి చేయాలని లోకసభ్య పార్టీ జిల్లా అధ్యక్షులు అల్లు శివరమేష్ రెడ్డి తెలిపారు. అంతర్జాతీయ అవినీతి వ్యూతిరేక దినోత్సవం సందర్భంగా స్థానిక సూర్య విద్యానికేతన్లో అవినీతిపై అవగాహన సదస్సు జరిగింది. ఈ సందర్భంగా అవినీతి అంతానికి పాటుపడి దేశ భవిష్యత్తును కాపాడుతామని విద్యార్థులతో ప్రతిజ్ఞ చేయించారు. అనంతరం చర్చి సెంటర్లో వివేన్జి వల్లిక్ స్వాలు విద్యార్థులతో మానవశారం నిర్మించారు. అవినీతి భూతం దిష్టైబోమ్సు దగ్గర చేశారు. కార్యక్రమంలో రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి కట్టారి శ్రీనివాసరావు, నాయకులు నారాయణ రాధాదేవి, మహ్మద్ రఫీ, చప్పిడి రత్నకుమారి, జానకిరామ్, శివప్రసాద్, శివకుమార్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

చిన్న బెజ్జం పెద్ద నొకనే ముంచగలరు

- ధామన్ పుల్లర్

కృష్ణా

లోకసత్తు పార్టీ సభ్యత్వ నమోదు

మట్టగుంట : లోకసత్తు పార్టీ అధ్యర్థంలో సిద్ధార్థ ఆప్ట్ అండ్ సైన్స్ కళాశాల వద్ద పార్టీ సభ్యత్వ నమోదు కార్యక్రమం నిర్వహించారు. ఈ కార్యక్రమంలో మహిళా సత్తా అధ్యక్షులు నాగమణి మట్లాడుతూ 2జి స్పెక్షమ్ కుంభకోణంలోను, కామన్ వెల్ అటల్లోను భారీగా జిగిన అవినీతిని భవిష్యత్తులో జరగకుండా చూడాలని అన్నారు. అవినీతి గురించి ప్రధానికి పోస్టుకార్యల ద్వారా తెలియుచేసే ఉద్యమం చేపట్టినట్టు తెలిపారు. కార్యక్రమంలో అర్పన్ కార్యదర్శి వి.రాజమణి, అర్పన్ ఉపాధ్యక్షులు ఎన్.ఎం.డాంగే, పూర్వచంద్రరావు, వి.వి.నాగేశ్వరరావు, గడ్డం శివకుమార్లు పోల్చాన్నారు.

నిధులు యాచిస్తున్న మునిసిపాలిటీలు

మచిలీపట్టం : స్థానిక సంస్థలకు అధికారాలు బదిలీ లేని కారణంగా గ్రామాలు, పట్టణాల అభివృద్ధికి కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను నిధుల కోసం యాచించాల్సిన పరిస్థితులు దాపురించాయని సమాచార హక్కు చట్టం ఐష్వర్యవేదిక రాష్ట్ర కన్సిసర్ ఎన్ నాగేంద్రబాబు పేర్కాన్నారు. రాష్ట్రంలోని మూడు మహోనగరాలు మినహా మిగిలిన కార్పొరేషన్లు, మునిసిపాలిటీలు సిభుందికి జీతాలు వెల్లించలేని ఫీతిలో ఉన్నాయిన్నారు. పార్టీ జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి చెన్నుపాటి వజీర్ మట్లాడుతూ, టిఆర్ఎస్ నాయకులు కేసీఆర్, కేటీఆర్లకు వ్యక్తిగత ప్రయోజనాలే ముఖ్యమని, వారి ఆగడాలను ప్రశ్నించిన వారిపై దాడులు చేయడం పరిపాటి అయిందన్నారు. జిల్లాలో 45వేల హెక్టార్లలో వరిపంట దెబ్బతిందని, బాధిత రైతాంగాన్ని ప్రభుత్వం ఆదుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు. లోకసత్తు నాయకులు పాపోలు ప్రమోద మట్లాడుతూ విద్యార్థులు ధ్వనింసం చేస్తున్న ప్రభుత్వ ఆస్తులు ప్రజలవే నన్న విషయాన్ని గుర్తించాలన్నారు.

కేటీఆర్ భుజాలు తడుముకోవడం ఎందుకో!

విజయవాడ : అసెంబ్లీలో లోకసత్తు అధినేత, ఎమ్ముల్చే డాక్టర్ జయప్రకాశ్ నాయక్రమం వాయిధులకు కేటీఆర్ భుజాలు

తడుముకోవడం ఎందుకోనని జిల్లా లోకసత్తు పార్టీ నాయకులు ప్రశ్నించారు. జయప్రకాశ్ నాయక్రమం ఉద్యమానికి కొత్త రాజకీయమ్ సభ్యుల్లో నీమెధు కార్యక్రమం విభాగాలు ఉన్నాయి. జిల్లా శాఖ, విజయవాడ అర్పన్ జిల్లా శాఖ నాయకులు డాక్టర్ కామినెని పట్టాభీరామయ్య, చెన్నుపాటి వజీర్, మండూరు రాజేంద్రప్రసాద్, వి.రాజమణి, కె.వి.పి.బసవేశ్వరరావు, ఎన్.ఎం.డాంగే, బి.సత్యనాయక్రమం, అనుమోదులు గాంధీ, గోళ్ళ హరిబాబులు ఉన్నారు.

గుంటూరు

లోకసత్తు పార్టీ పై దాడికి నిరసనగా మౌనపుద్దున

గుంటూరు : తెలంగాణ జిల్లాలలోని లోకసత్తు పార్టీ కార్యాలయాలపై టి.ఆర్.ఎస్. పార్టీ చేసిన దాడులకు నిరసనగా లోకసత్తు పార్టీ జిల్లా కార్యాలయం నుండి లాష్ట్ సెంటర్లోని అంబేడ్కర్ విగ్రహం వరకు పార్టీ సభ్యులందరూ నోటికి నల్లగుడ్డలను కట్టుకొని కొవ్వొత్తులతో వూన ప్రదర్శన నిర్వహించారు. ఈ ప్రదర్శనలో లోకసత్తు పార్టీ జిల్లా అధ్యక్షులు ఓరుగంటి నాయకులయిన వియోజకవర్గ పార్టీ ప్రతినిధి జి.ఆనంద్, జిల్లా అధికార ప్రతినిధి యం.బాసుప్రసాద్, నగర శాఖ ఉపాధ్యక్షులు సర్వోత్తమీ షేక్ బషీర్, డాక్టర్ బి.సేవాకుమార్, వల్లూరి సదాశివరావు, ఎ.నాగేంద్ర, నగర ప్రధాన కార్యదర్శి కొండముది సాంబయ్య, జిల్లా యువసత్తు కార్యదర్శి జె.బి.సురేష్, నగరకార్యదర్శి యు.వి.సత్యనాయక్రమం, నగర యువసత్తు అధ్యక్షులు యం.శ్రీనాథరాధ్రి, కార్యదర్శి బి.సౌమి.వి.యన్.రాజు, రాజేశ్వరరావు, జిల్లా మహిళాసత్తు కార్యదర్శి కె. దుర్గాదేవి, అరవింద్, తెనాలి పట్టణ శాఖ అధ్యక్షులు ఈదర వెంకటనాయక్రమం, పొన్నారు పట్టణ శాఖకు చెందిన నాయకులు కొసరాజు పార్టీసారథి, సోమరోతు వీరశేఖరరావు, రేవత్తె పట్టణశాఖ అధ్యక్షులు కె.గాంధీప్రసాద్, మహిళాసాయకురాలు చందు హసుమాయమ్, చిలకలూరిపేట శాఖకు చెందిన నాయకులు భాసుప్రసాద్, కామినెని అంజనేయులు తదితరులు అనేకమంది నిరసన ప్రదర్శనలో పాల్చాన్నారు.

విత్తు నాటినవాడే ఘలాన్ని పాందాలి - గురునానక్

అవినీతిపై లోక్సంసత్తా పోర్ట్ టిడ్యుమం

గుంటూరు : 2 జీ స్పృఖ్రమ్ కామన్స్ ట్రీడలలో జరిగిన అవినీతిపై విచారణ జరిపించాలని డిమాండ్ చేస్తూ నగరలోక్సంసత్తా పార్టీ ఉపాధ్యక్షులు వల్లారి సదాశివరావు ఆధ్యర్యంలో ప్రధాన మంత్రి పేర పోస్టుకార్డు మనియార్డర్ ఉద్యమం చేపట్టింది. ప్రపంచ అవినీతి వ్యతిరేక దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకొని 45 వ డివిజన్లోని లీనగర్లోని జె.జి.యస్. కళాశాలలో విద్యార్థులచే కార్యక్రమం చేపట్టడం జరిగింది. ఈ కార్యక్రమంలో జిల్లా అధ్యక్షులు ఓ.నారాయణరెడ్డి, నగర అధ్యక్షులు డా.శరత్ బాబు, నగర ప్రధాన కార్యదర్శి కొండముది సాంబయ్య, నగర కార్యదర్శి యు.వి.సత్యనారాయణ, యువసత్తా జిల్లా కార్యదర్శి వి.బి.సరేష్ అచ్చిరెడ్డి, దుర్దారావు, జె.జి.ఎస్.కళాశాల డైరెక్టర్ డానియేల్, అట్రపోం, ఫాతిమాబీ, విద్యార్థీలు, అధ్యాపకులు పాల్గొన్నారు.

ఎంపీలతో లోక్సంసత్తా నిరసన

చిలకలూరి పేటటోన్ : రాజకీయ నాయకులు వారి స్వప్రయోజనాలకోసం కారుచోకగా కాంట్రాక్టులు ఇచ్చి ప్రజాధనాన్ని దుర్మినియోగం చేస్తున్నారని లోక్సంసత్తా పార్టీ నియోజకవర్గ జన్మచార్జి మాదాను భానుప్రసాద్ విమర్శించారు. స్పృఖ్రమ్ కుంభకోణానికి వ్యతిరేకంగా లోక్సంసత్తా పార్టీ ఇచ్చిన పిలుపుమేరకు రాష్ట్రవ్యాప్త చలోపోస్టోఫీస్ కార్యక్రమంలో భాగంగా స్టానిక లోక్సంసత్తా నాయకులు పట్టణంలోని ప్రధాన పోస్టోఫీస్ వద్ద నిరసన కార్యక్రమం నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా భానుప్రసాద్తో పాటు పట్టణ

అధ్యక్షుడు అబ్బల్ జబ్బార్ మాట్లాడారు. ఈ సందర్భంగా ప్రజాధనాన్ని సప్పపరిచే కాంట్రాక్టులను రద్దు చేయాలని ఫారాలపై రాసి ప్రధానమంత్రికి ఎంటగా రూపాయి పంపారు. కార్యక్రమంలో పట్టణ కార్యదర్శి మురికిహూడి ప్రసాద్, సుర్బాపా, మద్ది మహేష్, షేక్ భాదర్, ఎన్.వెంకటేశ్వర్రు, మదన్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

కలీంనగర్

జమ్మికుంఠ : 09-12-2010న లోక్సంసత్తా పార్టీ జిల్లా నాయకులు కొత్తారి సాగర్ ఆధ్యర్యంలో అంతర్జాతీయ అవినీతి వ్యతిరేక దినోత్సవం ర్యాలీ 2552 మందితో ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల నుండి గాంధి చౌరస్తా వరకు కొనసాగి, గాంధి చౌరస్తా చుట్టూ మానవహంం ఏర్పడి “రాజకీయ అవినీతి అంతం లోక్సంసత్తా పంతం”, “అసెంబ్లీలో అవినీతి నిరోధక బిల్లు ప్రవేశపెట్టాలి” అనే నినాదాలతో ఎమ్.ఆర్.ష. గారికి వినతి పత్రం ఇవ్వడం జరిగింది. జిల్లా పార్టీ నాయకులు కొత్తారి సాగర్ మాట్లాడుతూ మరియు “అవినీతి నిరోధక బిల్లు” అసెంబ్లీలో ప్రవేశపెట్టాలి అని ప్రభుత్వాన్ని కోరారు. ఈ కార్యక్రమంలో బత్తుల సతీష్, రాంబాబు, ఆకారపు శ్రీనివాస్, శివ, చక్రధర్, భాస్కర్, రాజు, శ్రీను, ఆనంద్ మొదలైన వారు పాల్గొన్నారు.

మెడక్

యువసత్తా అవినీతి వ్యతిరేక దినం

సంగారెడ్డి : యువసత్తా కార్యక్రమాలు జిల్లా కేంద్రంలో అవినీతి వ్యతిరేక దినాన్ని నిర్వహించారు. అంతర్జాతీయ అవినీతి వ్యతిరేక

దినం సందర్భంగా ఈ కార్యక్రమాన్ని సంగారెడ్డిలో యువసత్తా కార్యక్రమాలు నిర్వహించారు. పోస్టు కార్డు ద్వారా, ఈ మెయిల్స్ ద్వారా దేశంలో చోటు చేసుకుంటున్న అవినీతిని విపరించాలని సూచించారు. ఈ కార్యక్రమానికి యువసత్తా జిల్లా అధ్యక్షుడు శ్రీధర్ అధ్యక్షత వహించారు. ఈ కార్యక్రమంలో మాధవరెడ్డి అప్రోజెఫ్షన్, ప్రమీల్, పవన్, ప్రమాద్, మహేషబాలాజీ, అర్జున్, విరల్, తుకారాం రెడ్డి, లింగయ్య, సాయికిరణ్, శ్రీనివాసరెడ్డి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

లోకసత్తా నేతల మౌన బీళ్లు

సంగారెడ్డి టొన్ : టీఆర్ఎస్ నేతల వైఫారిని నిరసిస్తూ లోకసత్తా పార్టీ నాయకులు పట్టణంలో నిరసన ప్రదర్శన నిర్వహించిన అనంతరం స్థావిక అంబేర్డర్ విగ్రహం వద్ద వూన దీక్షలు చేపట్టారు. లోకసత్తా పార్టీ అధినేత, ఎమ్ములేయ్ జయప్రకాశ్ నారాయణు తప్ప పదుతూ టీఆర్ఎస్ నేతలు చేసున్న రాద్మాంతాన్ని వారు తీప్రంగా ఖండించారు. అసెంబ్లీలో అనవసరంగా రాద్మాంతం చేస్తూ గుమ్మి కాయల దొంగ అంటే భుజాలు తడుముకుంటున్న చందంగా టీఆర్ఎస్ నేతల వైఫారి కొనసాగుతోందని లోకసత్తా జిల్లా అధ్యక్షుడు తమ్మునపల్లి శ్రీనివాస్, ఉపాధ్యక్షుడు మాధవరెడ్డి, యువసత్తా అధ్యక్షుడు శ్రీధర్లు తెలిపారు. ఈ కార్యక్రమంలో నాయకులు అప్రోజెఫ్షన్, సాయికుమార్, శ్రావణకుమార్, అభిలాష రెడ్డి, ప్రమీల్, లక్ష్మి పాల్గొన్నారు.

జనం నోట్ - మనసు మాట్లాడు

అది చేస్తాం ఇది చేస్తాం అని
ఇస్తారు నాయకులు పశీలు
అందుకు సాంక్లిగా వేస్తారు శిలాఘలకాలు
ఆ శిలాఘలకాలు శిలాప్రతిమలుగానే
నిచ్చిపశితున్నాయి
రాజకీయ నాయకుల దొంగపోమీలకు
నిలుపెత్తు సాక్షులుగా
మిగిలిపశితున్నాయి.

- నంద్యాల రామకృష్ణరాజు, పులివెందుల

ప్రశ్నమగిరీదాపలి

పార్టీకార్యాలయంపై దాడులు అమానుషం

సజ్జపురం : లోకసత్తా పార్టీ అధ్యక్షులు జయప్రకాశ్నారాయణ్ అసెంబ్లీలో చేసిన వ్యాఖ్యలకు తెలంగాణ జిల్లాల్లోని పార్టీ కార్యాలయాలపై టీఆర్ఎస్ చేసిన దాడులను తఱకు పట్టణ లోకసత్తా పార్టీ తీప్రంగా ఖండించింది. సజ్జపురంలోని లోకసత్తా పార్టీ కార్యాలయంలో రాష్ట్ర పార్టీ ఉపాధ్యక్షురాలు ఎన్.మనోరమ అధ్యక్షతన జరిగిన సమావేశంలో జిల్లా మహిళసత్తా అధ్యక్షురాలు దాక్టర్ వి.సుబ్బలక్ష్మి, జిల్లా కన్సైనర్ శ్యామ్సుందర్, పట్టణ ఉపాధ్యక్షులు దాక్టర్ రామదాసు, పార్టీ సభ్యులు ఎం.ఎస్.కె.చైతన్య రాజశేఖర్, భగవాన్, శ్రీనివాసరావు, నరసింహరావు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

లోకసత్తా అవినీతి వ్యూహిరేక ప్రచారించుటం

తఱకు : అంతర్జాతీయ అవినీతి వ్యూహిరేక దినం సందర్భంగా పట్టణ లోకసత్తా పార్టీ కార్యనిర్వాహక కమిటీ అధ్యర్థంలో అవినీతి వ్యూహిరేక ప్రచారోద్యమం నిర్వహించారు. లోకసత్తా రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షురాలు ఎన్.మనోరమ పార్టీ కార్యాలయం వద్ద ప్రచారోద్యమాన్ని ప్రారంభించి అవినీతి పరులను శిక్షించాలని లైసెన్సులు రద్దు చేసి కోట్లది రూపాయిలను వెనక్కితిసుకోవాలని ప్రధాని మనోరమ సింగ్సు డిమాండ్ చేస్తూ పోస్టుకార్డు ఉధ్యమం చేపట్టారు. ఈ కార్యక్రమంలో కన్సైనర్ ఎమ్మెన్క చైతన్య, యువసత్తా నాయకుడు శివశంకర్, దాక్టర్ వల్లారి సుబ్బలక్ష్మి,

జక్కంశెట్టి శ్యామసుందర్, బలజేపల్లి కిరణ్ణయి, వి.ప్రశాంతి, పట్టణశాఖ అధ్యక్షుడు డాక్టర్ వంక వెంకట రామదాసు, న్యాయవాదియం. రాజశేఖర్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

రంగారెడ్డి

పోస్టుకార్బుల ప్రచారానికి విశేష స్పందన

కూకట్టపల్లి, కేపిపెచ్చబీ కాలనీ : అవినీతి, కుంభకోణాలకు వ్యతిరేకంగా లోకసత్తా పార్టీ అధ్యర్థంలో కూకట్టపల్లిలో నిర్వహించిన జాతీయ ప్రచార ఉద్యమానికి విశేష స్పందన లభించింది. ఈ కార్బుక్రమంలో భాగంగా 2జీ సైక్లమ్ లైసెన్సుల కేటాయింపులో జరిగిన అవినీతిని ఎందగడుతూ ప్రధాని మన్సోహన్సింగ్ కు పోస్టుకార్బుల ఉద్యమం బస్టాండ్లో చేపట్టారు. ఈ కార్బుక్రమంలో ప్రజలు అధిక నంఖ్యలో పాల్గొని అవినీతిపరుల పై చర్చలు తీసుకోవాలని, సప్టపోయిన సామ్యను తిరిగి రాబట్టాలని, భవిష్యత్తులో ఇలాంటి కుంభకోణాలు జరగకుండా తగిన చర్చలు తీసుకోవాలని దిమాండ్ చేశారు. లోకసత్తా పార్టీ పాత బోయిన్సపల్లి దివిజన్ నేతలు సత్యనారాయణ, ఉపేందర్ రెడ్డి, రాజరెడ్డి, చంద్రశేఖర్, నారాయణ, కృష్ణరెడ్డి, ఆంజనేయులు, రవికుమార్రెడ్డి, క్రాంతి, గంగాధర్ గౌడ్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

2-జీసైక్లు పై కొనసాగుతున్న లోకసత్తా పోస్టుకార్బు ఉద్యమం బాలానగర్ : 2-జీ సైక్లమ్ అవినీతి కుంభకోణంపై వ్యతిరేక ప్రచార ఉద్యమాన్ని లోకసత్తా చేపట్టింది. బాలానగర్ శోభన సెంటర్లో నిర్వహించిన పోస్టుకార్బు ఉద్యమ కార్బుక్రమానికి యువకులు, మహిళలు, సీనియర్ సిటీజన్సు తదితరుల నుంచి

విశేష స్పందన లభించింది. పార్టీ నేతలు ముందుగా కుంభకోణాలపై ప్రజలకు అవగాహన కల్పించారు. దీనికి ఉత్సాహంగా స్పందించిన ప్రజలు దీనికి వ్యతిరేకంగా పోస్టుకార్బులు రాశారు. తమ సందేశాలను పోస్టుకార్బుల ద్వారా ప్రధాన మంత్రికి ఎంతో ఆసక్తితో పంపడం గమనార్థం. 2-జీ సైక్లమ్ లైసెన్సులు రద్దు చేయాలని, అంతర్జాతీయ పోటీ బిడ్డింగ్ ద్వారా కొత్త వారికి కేటాయించాలని, ఈ కుంభకోణంతో సంబంధం ఉన్న వారిని కలినంగా శిళ్పించాలని, సప్టపోయిన సామ్యను తిరిగి రాబట్టాలని, భవిష్యత్తులో ఇలాంటి కుంభకోణాలు జరగకుండా తగిన చర్చలు తీసుకోవాలని దిమాండ్ చేశారు. లోకసత్తా పార్టీ పాత బోయిన్సపల్లి దివిజన్ నేతలు సత్యనారాయణ, ఉపేందర్ రెడ్డి, రాజరెడ్డి, చంద్రశేఖర్, నారాయణ, కృష్ణరెడ్డి, ఆంజనేయులు, రవికుమార్రెడ్డి, క్రాంతి, గంగాధర్ గౌడ్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

నిజామాబాద్

బాన్స్ వాడ : స్వతంత్ర గ్రామ రైతు ఐక్యవేదికల ఏర్పాటుకై తేది 6-12-2010 నుండి 10-12-2010 వరకు బాన్స్ వాడ నియోజకవర్గంలోని బీరూర్ మండలంలోని బైరాపూర్, మిర్మాపూర్, దామరంచ, రైతునగర్, కిష్టపూర్ గ్రామాలు, బాన్స్ వాడ మండలంలోని చిన్న రాంపూర్, దేశాయిపేట, బుట్టి, తిర్కులాపూర్ సోమేశ్వరం, తాడ్కోల్ గ్రామాలు, వర్మ మండలంలోని వర్మ, అక్కర్ నగర్, అంబం, శ్రీనగర్, తగిలేపల్లి గ్రామాలు, కోటగిరి మండలంలోని రాయ్కార్ గ్రామం - మొత్తం 17 గ్రామాల్లో ఉద్యమ యాత్రను చేపట్టడం జరిగింది. దీని ఉద్దేశం వెనక రైతులను కులం, మతం, ప్రాంతం పార్టీలు పంటలకు అతీతంగా సంఘటితం చేయడానికి గ్రామాల్లో చర్చక తెర తీసింది లోకసత్తా గ్రామాల్లో వెళ్ళే నాటికే గ్రామాల్లో జిట్. ఎమ్.ఎస్. 58 వలన దేశంలో ఎక్కడైనా అమ్ముకోవచ్చ అనేది సాధించింది లోకసత్తా వల్లనే ఆని చర్చ జరిగింది. మనం వెళ్ళడం వలన ఇంకా అది బలపడింది. అన్ని గ్రామాల్లో దాదాపు 18-20 మంది రైతులు, యింపత ముందుకు వచ్చారు. గ్రామాల్లో కమిటీ ఏర్పాటు చేసుకుంటామని చెప్పారు. ఈ కార్బుక్రమంలో ప్రసాద్ కోటగిరి మండలం, వి.వి.ప్రసాద్ (జనవిజ్ఞాన వేదిక) వర్మ, సాయిలు అబ్బాస్, బాలరాజు, సాయి, సుదర్శన్, రాము తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఈ కార్బుక్రమంతో పాటు అవినీతి వ్యతిరేక ఉద్యమాన్ని ఈ గ్రామాల్లో పోస్టుకార్బు ద్వారా ప్రధానమంత్రికి ద్రాయించాము. 2జీ సైక్లు గురించి చ్చెప్పడం జరిగింది. బాన్స్ వాడ నియోజకవర్గంలోని కొత్తభాద్ జడ్పిపెచ్చవేస స్యుల్లో అవినీతి వ్యతిరేక దినోత్సవం సందర్భంగా వారు ఏర్పాటు చేసిన కార్బుక్రమానికి ముఖ్య అంధిగా రాష్ట్ర కార్బుదర్శి కే. గీతామూర్తి వెళ్ళడం జరిగింది. ఆ రోజు ఆ స్యుల్ వారు సమాజంలో నీతిపంతంగా పనిచేసిన, చేస్తున్న వారికి సన్మానం చేయడం జరిగింది. ఈకార్బుక్రమానికి ఎ.కె.లత, దొడ్డ శేఖర్, సాయిలు, అబ్బాస్, సుదర్శన్, రాము తదితరులు వేజరయ్యారు. □

న
జ
మ
బ
ద
జ
ల
గ

లోకసత్తా పార్టీ రాష్ట్ర కార్బుడల్క కే. గీతామూర్తి క్లేశ పర్యటన

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମୁଖ୍ୟକାବ୍ୟ

To,

Book-Post
PRINTED MATTER

If not delivered please return to:

Lok Satta Times

H.No. 5-10-180/A&A1,
Band Lanes, Hill Fort Road,
Hyderabad- 500 004.

Edited, Printed & Published at Hyderabad by Dr. Jayaprakash Narayan, Flat No. B. 504, Pasha Court, Somajiguda,
Hyderabad - 500 082, Printed at Kala Jyothi Process Pvt., Ltd., 1-1-60/5, RTC "X" Roads, Hyderabad